

DE STER

92E JAARGANG

NUMMER 4

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

APRIL 1992

DE STER

APRIL 1992

Op de omslag:

Afgelopen juni maakte het Mormoons Tabernakelkoor een historische toernee door Midden- en Oost-Europa. Het koor is hier te zien in Wenen, met op de voorgrond koorlid en soliste Marilyn Norris. Zie 'Een toegift van de Geest', blz. 32. (Fotograaf omslagfoto: Craig Dimond.)

ARTIKELEN

PAASGROET VAN HET EERSTE PRESIDIUM	1
BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
HET LEVEN IS EEUWIG PRESIDENT EZRA TAFT BENSON	2
DE EEUWIGE BEDIENING VAN CHRISTUS KENT P. JACKSON	6
CHRISTUS GELOVEN STEPHEN E. ROBINSON	14
MIJN ODYSSEE VAN GELOOF LAURENCE H. KEIM	25
EEN TOEGIFT VAN DE GEEST JAY M. TODD	32
'DE HEER WIL DEZE TOERNEE'	42
DE GROEI VAN DE KERK IN DE BEZOCHTE LANDEN	44
MIJLPALEN VAN DE TOERNEE	45

VOOR DE JONGEREN

DE ETHER BEDWINGEN ANNE C. BRADSHAW	10
VRAAG EN ANTWOORD	
WAAROM MOEST MIJN MOEDER STERVEN?	28

RUBRIEKEN

HUISBEZOEKBOODSCHAP	
VERHEUG U IN HET WOORD	24

DE KINDERSTER

HAAR BESTE VRIENDIN HELEN HUGHES VICK	2
PARTICIPATIEPERIODE	
IK VOEL ME EERBIEDIG BIJ HET LEZEN VAN DE SCHRIFTEN VIRGINIA PEARCE	6
PAASKALENDER APRIL 1992:	
DE VERZOENING EN DE OPSTANDING CORLISS CLAYTON	8
LIED	
HIJ ZOND ZIJN ZOON	10
VEEL PLEZIER!	12
VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON	
DE BEKERING VAN ALMA DE JONGE	13

PAASGROET VAN HET EERSTE PRESIDIUM

Nu de paastijd nadert, is het een onschatbare zegening te weten dat Jezus Christus leeft, dat Hij de Verlosser en Heiland van de mensheid is, en de Zoon van God. Wij verklaren hierbij aan allen dat Jezus Christus 'de weg en de waarheid en het leven' is (zie Johannes 14:6).

De eerste Pasen, de opstanding van onze Heer Jezus Christus, is het grootste en belangrijkste wonder aller tijden.

Wij getuigen dat de opstanding letterlijk en echt was. Onze Heiland stelde daarmee alle mensen die ooit op aarde zouden leven in de gelegenheid om nogmaals een lichaam te krijgen en te herleven. Hoewel het bijna tweeduizend jaar geleden is dat de Heiland op aarde was, gelden zijn leringen nog steeds. Hij heeft ons praktische richtlijnen gegeven waardoor wij in vrede kunnen leven.

Wij sporen alle mensen aan om het leven van de Heiland te bestuderen en te zoeken naar waarheden die hun leiding zullen geven en hun leven zinvol zullen maken. Hij is gestorven opdat wij zouden leven. Wij aanbidden Hem en nodigen allen uit om dat ook te doen.

President Ezra Taft Benson
President Gordon B. Hinckley
President Thomas S. Monson

DE STER

April 1992 92e jaargang Nummer 4

Officiële Nederlandstalige uitgave van
De Kerk van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen.

Eerste Presidium:
Ezra Taft Benson,
Gordon B. Hinckley,
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer,
Marvin J. Ashton, L. Tom Perry,
David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard,
Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:

Rex D. Pinegar, Charles Didier,
Robert E. Wells

Redacteur: Rex D. Pinegar

Hoofd kerkelijke tijdschriften:
Thomas L. Peterson

Hoofd afdeling leerplannen:
Ronald L. Knighton

Internationale tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly
Assistent: Marvin K. Gardner
Adjunct-redacteur: David Mitchell
Assistent-redacteur: De Kinderster:
De Anne Walker
Art-director: Scott D. Van Kampen
Leidingszend art-director:
M. Masato Kawasaki
Vormgeving: Sharri Cook

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:

Kerkelijk Vertaalbureau
Postbus 224
NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: (0340) 40260

Hoof vertaalbureau: P. J. Stolp
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen
der Letzten Tage, Industriestrasse 21,
Postfach 1549, D-6382 Friedrichsdorf 1
Telefoon: 0 61 72 71 03 34

© 1992 by The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

De tijdschriften van De Kerk van Jezus
Christus van de Heiligen der Laatste
Dagen verschijnen maandelijks in het
Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins,
Frans, Italiaans, Japans, Koreaans,
Nederlands, Noors, Portugees, Samoans,
Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de
twee maanden in het Indonesisch,
Tahitiaans en Thais; en eens per
kwartaal in het IJslands.

Informatie voor abonnees in de V. S.:
DE STER (ISBN 1044-3401) is published
monthly by The Church of Jesus Christ of
Latter-day Saints, 50 East North Temple,
Salt Lake City, Utah 84150. Second-class
postage paid at Salt Lake City, Utah.
Subscription price \$10.00 a year.
\$1.00 per single copy.

Thirty days notice required for
change of address. When ordering a
change, include address label from a
recent issue; changes cannot be
made unless both the old address and
the new are included. Send USA and
Canadian subscriptions and queries to
Church Magazines, 50 East North
Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150,
United States of America.

Subscription information telephone
number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to
DE STER at 50 East North Temple Street,
Salt Lake City, Utah 84150,
United States of America.

Jaarabonnements

Nederland: f 32,00
België: Bfr. 590,00

Betalingen voor Nederland: bankrek.
nr. 38.10.54.799 t.n.v. De Kerk van Jezus
Christus, te Nieuwegein (Rabobank,
Nieuwegein; post giro v.d. bank: 422947).
Voor België: bankrek.nr. 404-6018531-44
t.n.v. Corp. of the Presiding Bishop, te
Frankfurt (Kreditbank, Melsele).
Opgave van een nieuw abonnement
te richten aan de administratie.

Verschijnt twaalf maal per jaar
Printed in Germany

PBMA 9204 DU

92984 120
Dutch

Het leven is eeuwig

President Ezra Taft Benson

Het leven is eeuwig. Wij zijn eeuwige schepsels. Voor dit sterfelijke leven, leefden wij al als intelligente geesten. Ons huidige bestaan is een onderdeel van de eeuwigheid. Onze geboorte in de sterfelijkheid was niet het begin. En de dood, waarmee wij allen geconfronteerd worden, is niet het einde.

Wij, als eeuwige schepsels, hebben allemaal een vonk van goddelijkheid in ons. Ik heb veel over deze aarde gereisd en ik ben ervan overtuigd dat de kinderen van onze Vader in wezen goed zijn. Zij willen in vrede leven. Zij willen goede burens zijn. Zij houden van hun thuis en hun gezin. Zij willen hun levensstandaard verbeteren. Zij willen het goede doen, en ik weet dat God van ze houdt.

Als zijn nederige dienstknecht, heb ik in mijn hart een grote liefde voor alle kinderen van mijn Vader. Ik ben ze in alle rangen en standen tegengekomen. Ik heb met ze gepraat op de akker, bij hen thuis, op hun kleine boerderij, in hun winkel, op de weg en in de lucht. Ik heb de kans gehad om in kleine en grote bijeenkomsten met hen te vergaderen en om met hen te aanbidden in hun kerkgebouw.

Naarmate wij reizen door deze verwarde, zondige wereld die vol verleidingen en problemen is, stemmen de verwachting van de dood, de onzekerheid van het leven en de macht en liefde van God ons nederig. Ieder die een geliefde verliest, ontkomt niet aan het verdriet. Maar er is ook dankbaarheid – dankbaarheid voor de verzekering die we hebben dat het leven eeuwig is; dankbaarheid voor het evangelieplan dat zonder meer aan ons allen gegeven is; dankbaarheid voor het leven, de leringen en het zoenoffer van de Heer Jezus Christus.

God zij dank voor het leven en de bediening van de Meester, Jezus Christus, die de banden des dood ver-

Ieder die een geliefde verliest, ontkomt niet aan het verdriet. Maar er is ook dankbaarheid – dankbaarheid voor de verzekering die we hebben dat het leven eeuwig is.

brak, die het leven en het licht der wereld is, die ons voorbeeld is, die richtlijnen voor ons allen heeft opgesteld en gezegd heeft: 'Ik ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven, en een ieder, die leeft en in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven' (Johannes 11:25-26).

Ja, het leven is eeuwig. Wij blijven voortleven na het leven hier op aarde, ook al verliezen we die grote fundamentele waarheid weleens uit het oog.

Vaak koesteren wij onbeduidende, vergankelijke voorwerpen teveel. De materiële schatten van deze aarde zijn er alleen maar om ons, als het ware, kost en inwoning te verschaffen zolang we hier op school zijn. Het is aan ons om goud, zilver, onroerend goed, aandelen, grond, vee en andere aardse bezittingen in het juiste perspectief te plaatsen.

Dit leven is slechts een tijdelijke aangelegenheid voor ons. Wij zijn hier om de eerste les te leren die voert tot de verhoging: gehoorzaamheid aan het evangelieplan van de Heer.

We zijn ons weliswaar steeds bewust van de dood, maar in de werkelijkheid is er geen dood – geen blijvende scheiding. De opstanding is echt. De Schriften staan vol met bewijzen daarvan. Matteüs heeft geschreven dat er bijna onmiddellijk na de heerlijke opstanding van de Heer het volgende gebeurde: '(. . .) de graven gingen open en vele lichamen der ontslapen heiligen werden opgewekt.

'En zij gingen uit de graven na zijn opstanding en kwamen in de heilige stad, waar zij aan velen verschenen' (Matteüs 27:52-53).

De geestenwereld is niet ver weg. Soms wordt de sluizer tussen dit leven en het hiernamaals erg dun. Onze geliefden die ons al zijn voorgegaan, zijn niet ver weg.

De profeet Brigham Young vroeg: 'Waar is de geestenwereld?' en beantwoordde vervolgens zijn eigen vraag:

'De geestenwereld is hier. (. . .) Begeven de geesten zich buiten de grenzen van deze georganiseerde aarde? Nee, dat doen ze niet. Ze zijn voortgebracht op deze aarde met het uitgesproken doel om die tot in de eeuwigheid te bewonen' (*Journal of Discourses*, deel 3, blz. 369).

'Wanneer de geest het lichaam verlaat, bevindt hij zich in de tegenwoordigheid van onze Vader en God. Dan is hij in staat om geestelijke zaken te zien, te horen en te begrijpen. (. . .) Als de Heer het zou toestaan, en het was zijn wil dat het zou gebeuren, dan zou u de geesten die deze wereld hebben verlaten net zo duidelijk kunnen zien als u nu lichamen met uw natuurlijke ogen ziet' (*Journal of Discourses*, deel 3, blz. 368).

Ja, het leven is eeuwig. De dood is niet het einde. De engelen zeiden tegen de bedroefde, verbaasde vrouwen bij het graf: 'Wat zoekt gij de levende bij de doden?

'Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt' (Lucas 24:5-6).

Niets in de geschiedenis evenaart die indrukwekkende aankondiging: 'Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt.'

Geen enkele andere invloed heeft zo'n grote uitwerking gehad op deze aarde als het leven van Jezus de Christus. Wij kunnen ons dit leven niet voorstellen zonder zijn leringen. Zonder Hem zouden we verdwaald zijn in een droombeeld van overtuigingen en aanbiddingsvormen die geboren worden in angst en duisternis waar het zinnelijke en materialistische overheersen. Wij zijn nog ver van het doel af dat Hij voor ons gesteld heeft, maar we moeten het nooit uit het oog verliezen; en wij moeten ook nooit vergeten dat onze enorme klim naar het licht, naar de volmaking, niet mogelijk zou zijn zonder zijn leringen, zijn leven, zijn dood en zijn opstanding.

Moge God de dag nader brengen dat alle mensen zijn leringen, zijn voorbeeld en zijn goddelijkheid zullen aanvaarden – ja, dat zij zijn heerlijke opstanding, die voor ons allen de banden des doods verbroken heeft, als een realiteit zullen aanvaarden.

Wij moeten steeds weer leren dat wij alleen door het evangelie van liefde, zoals ons dat door de Meester is geleerd, te aanvaarden en na te leven en door zijn wil te doen, de banden van de onwetendheid en twijfel, die ons gevangen houden, kunnen verbreken. Die eenvoudige, heerlijke waarheid moeten wij leren, zodat wij de grote vreugde van de Geest nu en in de eeuwigheid kunnen voelen. Wij moeten ons verliezen in het doen van zijn wil. Wij moeten Hem op de eerste plaats zetten in ons leven. Onze zegeningen zullen

zich vermenigvuldigen naarmate wij onze naaste in zijn liefde laten delen.

Tegenwoordig brengen duizenden getrouwe zendingen die uiterst belangrijke boodschap aan de wereld. Jezus is de Christus, de Heiland van de mensheid, de Verlosser van de wereld, de letterlijke zoon van God. Hij is de God van deze wereld, onze Voorpraak bij de Vader.

Onze zendingen, boodschappers van de waarheid, en miljoenen leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen getuigen dat God uit de hemelen heeft gesproken, dat Jezus Christus weer aan de mens verschenen is, en dat de opstanding echt is.

Ik getuig van de waarheid daarvan en voeg er mijn eigen plechtige getuigenis aan toe, in de naam van Jezus Christus. □

SUGGESTIES VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Het leven is eeuwig. Wij zijn eeuwig. Wij hebben allen een vonk van goddelijkheid in ons, en willen het goede doen.
2. De Heer Jezus Christus heeft, om ons te helpen, de banden des doods verbroken en ons richtlijnen gegeven om naar te leven.
3. Vaak koesteren wij de vergankelijke, materiële zaken van deze aarde te zeer.
4. Wij moeten leren dat we de banden van onwetendheid en twijfel, die ons gevangen houden, alleen kunnen verbreken door het evangelie van de Heer te aanvaarden en na te leven.
5. Er is geen dood – geen blijvende scheiding. De opstanding is echt. Het leven is eeuwig.

HARRY ANDERSON, DE HEIMELVAART

De eeuwige bediening van Christus

Hij is de Schepper, de Openbaarder en de Verlosser

**De profeten vanouds kregen openbaring door Jezus Christus, de Jehova van het Oude Testament.
Diezelfde Jehova openbaarde in de huidige bedeling evangeliewaarheden aan Joseph Smith.**

Het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden, de Parel van Grote Waarde, en de leringen en geschriften van de profeet Joseph Smith zegenen ons met een kennis van wie Jezus Christus is, wat zijn evangelieplan omvat, en wat onze band met Hem is en behoort te zijn. Nu de getuigenissen uit deze laatste dagen zijn toegevoegd aan die uit het Oude en Nieuwe Testament, weten we niet alleen dat Christus leeft, maar ook wat dat voor ons inhoudt.

Ondanks het feit dat Hij door de meesten van zijn tijdgenoten verworpen werd, en ondanks de blindheid van de huidige wereld die vaak de noodzaak van Christus niet inziet, weten we dat de sterfelijke Jezus niet zomaar een timmerman uit Galilea was. Al voor zijn geboorte op aarde, heerste Hij in heerlijkheid onder zijn Vader. Abraham heeft Christus gezien in zijn voorsterfelijke heerlijkheid en getuigde dat Hij 'gelijk God' was (zie Abraham 3:24). Paulus heeft geschreven dat de voorsterfelijke Christus 'Gode gelijk' was (zie Filippiëzen 2:6).

Jezus zelf heeft in een gebed tot zijn Vader gezegd: 'En nu, verheerlijk Gij Mij, Vader, bij Uzelf met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was' (Johannes 17:5). Hij was 'de afstraling zijner heerlijkheid [van de Vader] en de afdruk van zijn wezen' (Hebreeën 1:3). De goddelijke daden van het

scheppen en besturen van een oneindig groot aantal werelden, de goddelijke wil meedelen aan de profeten, en verzoening brengen voor de zonden van Gods kinderen, waren een onderdeel van de zending van Jezus Christus – Jehova – van wie koning Benjamin onderrichtte: '[Hij is] de Here, de Almachtige, Die regeert, Die was en is van alle eeuwigheid tot alle eeuwigheid' (Mosiah 3:5). De Vader heeft Hem, die de Eniggeborene in het vlees was, alle macht en gezag gegeven.

Een juist begrip van de rol van Jezus Christus moet dus een kennis inhouden van de vele aspecten van zijn zending. Uit de Schriften leren wij dat Christus de Schepper is, de Openbaarder en de Verlosser.

SCHEPPER

Zowel in de oude als de hedendaagse Schriften wordt getuigd dat Christus de Schepper was. Tegen Joseph Smith heeft Hij gezegd: 'Aldus zegt de Here, uw God, namelijk Jezus Christus, de Grote IK BEN, Alpha en Omega. (. . .)

'Ik ben het, Die sprak, en de wereld werd geschapen, en alle dingen kwamen door Mij' (Leer en Verbonden 38:1, 3). Paulus heeft geschreven dat in Christus 'alle dingen [zijn] geschapen, die in de hemelen en op de aarde zijn, de zichtbare en de onzichtbare,

(. . .); alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen' (Kolossenzen 1:16). Koning Benjamin noemde Christus 'de Schepper aller dingen sedert den beginne' (zie Mosiah 3:8).

Mozes kreeg een duidelijk inzicht in de rol die Christus gespeeld heeft bij de schepping, toen hij een visioen kreeg van het werk van de Heer. De Vader zei: 'En door het woord Mijner macht, Hetwelk Mijn Eniggeboren Zoon is, Die vol genade en waarheid is, heb Ik ze geschapen.

'En ontelbare werelden heb Ik geschapen; en ook deze heb Ik voor Mijn eigen oogmerk geschapen; en Ik schiep ze door de Zoon, Die Mijn Eniggeborene is' (Mozes 1:32-33).

Jehova blijft, onder leiding van de Vader, zijn scheppingen presideren. Christus, 'die alle dingen draagt door het woord zijner kracht' (zie Hebreëen 1:3), en wiens licht 'de onmetelijke ruimte' vervult en 'alle dingen leven geeft', bestuurt alle scheppingen (zie Leer en Verbonden 88:12-13).

OPENBAARDER

Jezus Christus is Jehova, de God van het oude en het hedendaagse Israël, die vanaf het begin der tijden met zijn profeten gesproken heeft. President Joseph Fielding Smith heeft het volgende onderricht: 'Alle openbaringen sinds de zondeval zijn door Jezus Christus, de Jehova van het Oude Testament, tot ons gekomen. In alle schriftteksten waarin God genoemd wordt en waarin staat dat Hij is verschenen, was het Jehova die met Abraham sprak, met Noach, Henoch, Mozes en alle profeten. Hij is de God van Israël, de heilige van Israël' (Joseph Fielding Smith, *De leer tot zaligmaking*, deel 1, blz. 33).

In het Boek van Mormon wordt dat ook onderricht. Toen Christus na zijn opstanding in de Nieuwe Wereld verscheen, zei Hij: 'Ziet, Ik ben het, Die de wet gaf, en Ik ben het, Die een verbond sloot met Mijn volk Israël' (3 Nephi 15:5; zie ook 1 Nephi 19:7-10, 3 Nephi 11:14).

Ook in deze tijd heeft Hij zich als Jehova geopenbaard: 'Luistert naar de stem van Jezus Christus, uw Verlosser, de Grote IK BEN' (Leer en Verbonden 29:1; zie ook 38:1, 39:1, Exodus 3:13-14).

VERLOSSER

Jezus' bediening bleef niet beperkt tot zijn scheppingen, zijn bestuur van de werelden of zijn communicatie met profeten. Omdat Hij het woord van God is, de belichaming van de wil van de Vader, omvatte zijn bediening ook het als sterveling naar de aarde gaan, daar in grotere mate beproefd te worden dan wie dan ook, elke verleiding en beproeving overwinnen zonder enige zonde te begaan, en voor de zonden van de wereld te lijden. Zijn komst naar de aarde onder de allereenvoudigste omstandigheden – zijn geboorte in een stal, in een arm gezin dat ver van huis was – verdoezelde zijn goddelijke identiteit en de opdracht waarmee Hij gekomen was. Maar alleen onder die nederige omstandigheden kon zijn werk gedaan worden, want Hij moest beneden alles nederdalen (zie Leer en Verbonden 88:5-6). Paulus kende en begreep de aard van de barmhartigheid van Christus: Jezus 'die Zichzelf ontledigd heeft, en de gestalte van een dienstknecht (...) aangenomen, en aan de mensen gelijk geworden, is (...) in zijn uiterlijk als een mens bevonden, heeft (...) Zich vernederd' (zie Filippen-

zen 2:7-8). Jezus zette zijn heerlijkheid opzij toen Hij naar de aarde kwam. Hij werd sterfelijk, net als wij, opdat Hij een optimale uitwerking kon hebben op ons leven:

'Daarom moest Hij in alle opzichten aan zijn broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en getrouw hogepriester zou worden bij God, om de zonden van het volk te verzoenen.

'Want doordat Hij zelf in verzoeken geleden heeft, kan Hij hun, die verzocht worden, te hulp komen. (...)

'Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medevoelen met onze zwakheden, maar een, die in alle dingen op gelijke wijze (als wij) is verzocht geweest' (Hebreeën 2:17-18; 4:15).

Een van de redenen dat Christus van zijn goddelijke troon afdaalde om als de mensen te worden, was om ons tot voorbeeld te zijn. Hij liet zien dat wij werkelijk de geboden kunnen onderhouden en de verleidingen en beproevingen van het leven overwinnen. Dat heeft oneindige waarde voor miljoenen die onder verleidingen of beproevingen hebben geleden of verdriet hebben gehad in hun sterfelijk bestaan – te weten dat er iemand is die meer heeft geleden. Niet alleen heeft Hij de tegenspoed doorstaan, maar Hij voelt mee met diegenen die nog proberen te leren hoe dat moet.

Maar het sterfelijk bestaan van Christus hield veel meer in dan het geven van een goed voorbeeld. Het omvatte ook zijn verzoenend lijden – een lijden dat het menselijk begrip te boven gaat. 'Want zie, Ik, God, heb deze dingen voor allen geleden, opdat zij niet zouden lijden, indien zij zich wilden bekeren', heeft Hij gezegd (zie Leer en Verbonden 19:16). Hij deed dat allemaal voor anderen, als uiting van zijn onvergelijkelijke genade. Laten wij bij het overdenken van Jezus' lijden voor ons vooral niet vergeten wie Hij is. Hij is Jehova, de Almachtige zelf, die van zijn troon van heerlijkheid afdaalde, Zich onderwierp aan de sterfelijke staat, leed en stierf – voor ons.

Jezus' verzoening, de grootste daad van opoffering en dienstbetoon aller tijden, was tevens zijn grootste triomf. Door die daad van allesovertreffende liefde, liet Hij allen zien wat grootsheid werkelijk inhoudt. Uit zijn verzoeningswerk blijkt hoe bekrompen onze waanideeën over grootsheid en onze obsessie voor status en symbolen werkelijk zijn. Alle definities van waarde moeten worden afgemeten aan het voorbeeld

van Christus. De maatstaven van de wereld geven zelden werkelijke waarde aan; integendeel, vaak zijn ze de oorzaak van de ontaarding van waarde.

Toen Jakobus en Johannes met hun moeder bij de Meester kwamen met verzoeken om status en posities in het hiernamaals, leerde Hij hun vriendelijk hoe verkeerd het wereldse begrip van dergelijke zaken is. Zij leerden van Hem dat werkelijke grootsheid niet in rang ligt, maar in dienstbetoon:

‘Gij weet, dat de regeerders der volken heerschappij over hen voeren en de rijksgroten oefenen macht over hen.

‘Zo is het onder u niet. Maar wie onder u groot wil worden, zal uw dienaar zijn,

‘en wie onder u de eerste wil zijn, zal uw slaaf zijn; ‘gelijk de Zoon des mensen niet gekomen is om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen’ (Matteüs 20:25-28).

KONING DER KONINGEN

Jezus, de grootste van allen, daalde af tot onder de grootste diepten opdat Hij anderen mee kon nemen

wanneer Hij naar zijn rechtmatige positie van heerlijkheid zou terugkeren.

Wij weten dat Jezus ook werkelijk is teruggekeerd naar zijn positie van heerlijkheid. Hij die in het sterfelijk leven geroepen was om het offerlam, het ‘lam Gods’ te zijn (zie Johannes 1:29), bevindt zich nu in de eeuwigheid als de ‘Koning der koningen en Heer der heren’ (Openbaring 19:16). Maar zelfs na zijn terugkeer naar de heerlijkheid is Hij niet opgehouden met zijn werk, want wij zijn daar nog niet bij Hem. Het is zijn eeuwige zending, net als van zijn Vader, om onze ‘onsterfelijkheid en [ons] eeuwige leven’ tot stand te brengen (zie Mozes 1:39).

Door het evangelieplan van Christus kunnen wij eigenschappen ontwikkelen die overeenkomen met zijn goddelijke aard: door

gehoorzaamheid aan zijn wil overwinnen wij onze zwakheden en worden wij meer gelijk aan Hem. Maar het belangrijkste ingrediënt van ons heil is zijn genade, en dat zal altijd het belangrijkste blijven.

Door Jezus’ gelijkenis van het verloren schaap (zie Lucas 15:1-7) vangen wij een glimp op van de omvang van de liefde die Hem motiveert. Sommigen zullen Hem meteen volgen, terwijl anderen daar iets meer tijd voor nodig hebben, en meer aanmoediging nodig hebben van de goddelijke Herder. Maar uit zijn verzoeningswerk is al gebleken dat Hij geen prijs als te hoog beschouwt voor onze ziel; zijn werk is pas voltooid wanneer alle moeite is gedaan om elke ziel te redden die Hem wil volgen. Zij die gehoor geven aan zijn stem, die het wereldse opzij zetten en tot Hem komen, zullen uiteindelijk achter de waarheid van zijn belofte komen: ‘In het huis mijns Vaders zijn vele woningen (. . .) – (. . .) Ik ga heen om u plaats te bereiden’ (Johannes 14:2). □

Kent P. Jackson is hoogleraar oude Schriftuur aan de Brigham Young University.

DE ETHER BEDWINGEN

Anne C. Bradshaw

Hallo! Dit is Jenny, van Radio Halton. Ben je blij en klaar om te luisteren? Ik heb fantastische plannen voor vandaag. Maar laten we eerst eens naar wat muziek luisteren.'

Met die opgewekte boodschap worden de patiënten in Halton General Hospital in Runcorn (Engeland) begroet wanneer wij afstemmen op Jenny Ireland (17), die enkele uren per week hun diskjockey is.

Jenny stuurt de ziekenhuispatiënten boodschappen van hoop en troost over de radiogolven. Maar veel van die patiënten beseffen niet dat Jenny de ingewikkelde radioapparatuur zonder armen bedient.

Bij Jenny's geboorte zag haar vader alleen maar handen aan haar schouders, en dacht: 'O, hoe zullen we de omhelzingen van deze prachtige dochter missen.'

Maar nu zegt hij: 'Ik heb het nog nooit zo erg bij het verkeerde eind gehad. Jenny omhelst je met haar hele lichaam. Het had geen liefdevoller kind kunnen zijn.'

En die liefde voor anderen motiveert Jenny nu op alle terreinen in haar leven. 'Ik wil ieders vriend

zijn', geeft ze toe. 'Mijn grootste wens is een eigen radioprogramma te hebben en iedereen met mijn uitzendingen te bereiken. Op die manier kan ik een uitwerking hebben op veel levens.'

En die uitwerking heeft ze nu al. Niets is een te grote hindernis voor haar. Ze heeft zelfs een landelijke onderscheiding voor lichamelijke prestaties gehaald, waardoor ze een verbazend voorbeeld was voor haar schoolvrienden en -vriendinnen. De laatste hike in Snowdonia (Wales) was uitputtend – dagenlang over de bergen trekken in allerlei weersomstandigheden, met alleen een kompas en een kaart ter oriëntatie. Jenny heeft ook in één knie geen gewrichtsbanden, wat problemen oplevert. Maar louter vastberadenheid houdt haar op de been.

Door Jenny's sociale aard bereikt ze anderen en is ze in staat haar sterke getuigenis van het evangelie van Jezus Christus te geven. Het maakt haar niet uit aan wie ze haar getuigenis geeft.

Jenny weet ook hoe ze een ander het gevoel moet geven dat hij of zij bijzonder is – zelfs mensen die in verlegenheid gebracht worden door haar handicap.

'Soms wijzen kinderen naar me en

praten achter mijn rug over me of maken me belachelijk. Maar dat vind ik helemaal niet erg. Ik lach er alleen maar om. Dat ik geen armen heb, vind ik geen probleem. Als ik in mezelf geloof, kan ik net zoveel als een ander.

'Er is geen medische verklaring voor het feit dat ik zo geboren ben. Het is niemands schuld. Ik heb in het seminarie veel over mezelf geleerd. Ik heb het gevoel dat ik wat te doen heb, en mijn handicap is geen beproeving maar een manier om anderen te helpen. Ik word er zelf sterker en geduldiger door en het bevordert een nauwe gezinsband.'

Jenny heeft een jongere broer, Jared (15), en twee zusjes – Maxine (13), en Kirsty (9).

'Het enige karweitje dat ik niet hoeft te doen, is afwassen', lacht Jenny. 'Ik word er namelijk een beetje nat van – of liever gezegd: doornat! Maar ik kook graag – net als Jared – en ik heb eigenlijk geen hulp nodig.'

Jenny heeft eens naar een video-opname van zichzelf gekeken en begrijpt wat de mensen denken wanneer ze haar zien. 'Mijn eerste reactie was: "Dat meisje heeft hulp nodig; zie het er zo onhandig uit." Maar als ik iets doe, voel ik me hele-

maal niet onhandig. Ik doe het gewoon.'

'Natuurlijk zijn er weleens dagen waarop ik terneergeslagen ben en medelijden heb met mezelf,' geeft Jenny toe 'maar mijn ouders hebben me geleerd dat mijn Hemelse Vader mijn beste vriend is en dat Hij altijd voor me klaar staat als ik Hem nodig heb.'

'Ik herinner me dat iedereen op de basisschool veel sneller kon schrijven dan ik. De onderwijzer dicteerde en ik kon hem nooit bijhouden. Ik kwam dan huilend thuis. Maar mama zei: 'Vraag Hemelse Vader om je te helpen.'

'Eerst leek Hij niet te helpen. Maar na een paar weken merkte ik dat ik het kon! En dat is zo gebeven. Soms

schrijf ik zelfs sneller dan anderen. 'Toen ik jonger was,' herinnert ze zich, 'kon ik niet bij mijn voeten om zelf mijn sokken aan te doen. Dus zat ik het urenlang te proberen totdat ik het kon.'

De school heeft Jenny de nodige hindernissen opgeleverd. Maar door de programma's van de kerk, en liefhebbende ouders en leiders, is haar zelfvertrouwen gestegen, zodat niets haar vooruitgang nog kan tegenhouden.

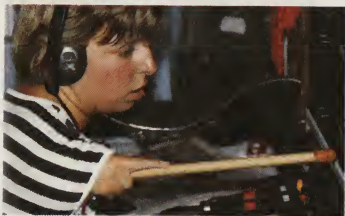
'Ik herinner me een discussie op school,' glimlacht ze, 'waarbij we over een lievelingsonderwerp moesten spreken. Ik koos de kerk. Toen ik zei "Het is leuk in de kerk", was iedereen geschokt. In de vragenperiode vroeg iemand: "Sta je

écht elke ochtend om zes uur op om naar het seminarie te gaan?" Aan het einde van de discussie merkte de leeraar op: "Dat was een uitstekende reclame voor je kerk."

'Een andere keer,' gaat Jenny verder, 'moesten we tijdens een oefening voor het halen van de onderscheiding voor lichamelijke prestaties een rugzak dragen. Ik voelde me zo zwaar dat ik het bijna opgaf. Meestal vraag ik mijn vader om een zegen als ik zoiets zwaars moet doen, maar deze keer was ik dat vergeten. Ik zocht net naar een telefoon om mijn moeder te bellen en te vragen of ze me kwam halen, toen ik ineens aan een zin uit mijn patriarchale zegen moest denken: "Je kunt alles bereiken waar je je zinnen op

Jenny en haar vader, die bovendien haar bisschop is, kijken naar een grote boogbrug over een rivier vlakbij hun huis. Jenny, die van het radio-werk graag haar beroep wil maken, is rechtsonder met haar ouderlijk gezin te zien: haar vader, moeder, Arthur en Irene; haar broer Jared en haar zusjes Maxine en Kirsty.

zet." En met de hulp van mijn Hemelse Vader heb ik het gehaald.'

Door de uitdaging van president Spencer W. Kimball, 'Doe het', aan te nemen, heeft Jenny alles gepresteerd wat ze wilde. Ze maakt trektochten, zwemt, rolschaatst, danst, kampeert en schildert. Ze is van plan om haar seminariediploma te halen, auto te leren rijden, geld te sparen voor een reis naar de Verenigde Staten, en in de tempel te trouwen. Maar boven alles is het haar doel de ether te bedwingen – door middel van de radio.

Jenny's vrijwilligerswerk als diskjockey van de ziekenhuisradio heeft in haar een verlangen doen groeien om ieder die het horen wil te laten delen in muziek en het gesproken

woord. Ze houdt van alle soorten muziek, van klassiek tot populair, en heeft een rustige, humoristische manier van spreken achter de microfoon.

'Ik denk dat ik me zo op mijn gemak voel achter de microfoon doordat ik al vanaf zo jonge leeftijd toespraakjes heb gehouden in de kerk', glimlacht ze.

De voorzitter van Radio Halton, Derek Owens, is het met haar eens. 'Oorspronkelijk was ze hier assistente. Toen op een dag de diskjockey er niet was, nam Jenny zijn tijd zonder aarzelen over en maakte er een fantastisch programma van. Nu heeft ze elke week haar eigen programma.'

Met dergelijke lof van haar baas, is het geen wonder dat Jenny zich verplicht voelt om een zo goed mogelijk voorbeeld van een heilige der laatste dagen te zijn.

Soms kan de verleiding om haar normen te verlagen overweldigend zijn, zeker wanneer een groot doel binnen het bereik komt.

Neem bijvoorbeeld de keer dat Jenny was uitgenodigd om kennis te maken met de beroemde diskjockeys van een groot radiostation – op een zondag.

Ze wilde er zo graag heen om haar ziekenhuisteam te steunen, kennis te maken met belangrijke mensen en misschien ook haar carrièrekansen te verbeteren. Haar collega's bleven erop aandringen om mee te gaan, maar ze weigerde en legde uit wat ze van de sabbat vindt.

'Ik vond het verschrikkelijk om ze in de steek te laten,' zegt ze, 'maar ik zou me veel naarder gevoeld hebben als ik mezelf en mijn Hemelse Vader in de steek gelaten had – en daarmee ook mijn collega's, want dan hadden ze me als een slecht voorbeeld gezien.'

En Jenny weet dat een slecht voorbeeld de communicatie hindert. Ze is er meer in geïnteresseerd om die communicatie te verbeteren, wat maar al te duidelijk is wanneer ze weer een opgewekte boodschap uitzendt.

'Het is tijd om er voor vandaag mee op te houden. Maar voordat we stoppen, wil ik graag de dame interviewen die mij de afgelopen twee uur geïnterviewd heeft. Zij is ook lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, die soms de mormoonse kerk genoemd wordt. Laat ik haar eens een paar vragen stellen over de kerk.' □

CHRISTUS GELOVEN

Een praktische benadering van de verzoening

Stephen E. Robinson

Het grootste dilemma in het hele heelal bestaat uit twee feiten. Over het eerste kunnen we in Leer en Verbonden 1:31 lezen: 'Want Ik, de Here, kan niet met de geringste mate van toelating de zonde aanschouwen.' Dat betekent dat Hij die niet kan verdragen; Hij kan die niet door de vingers zien, een andere kant op kijken of de zonde in de doofpot stoppen. Hij kan zonde niet in de minste mate toelaten.

De andere kant van het dilemma is heel eenvoudig te verwoorden: Ik zondig en u ook.

Als dat de enige twee delen van de vergelijking waren, zouden we moeten concluderen dat wij, als zondige mensen, niet toegelaten kunnen worden in de tegenwoordigheid van God.

Maar er zit nog meer aan die vergelijking vast. De verzoening van Christus is het heerlijke plan waardoor dit dilemma kan worden opgelost. Ik wil u graag enkele ervaringen van mijn eigen gezin vertellen die aangeven hoe dit grote dilemma door de verzoening wordt opgelost.

Allereerst een verhaal over mijn zoon, Michael, die iets verkeerd had gedaan toen hij zes of zeven was. Hij is mijn enige zoon. Ik wil dat hij beter is dan zijn vader was als jongen, en daarom verwacht ik erg veel van hem. Dus stuurde ik hem naar zijn slaapkamer met de opdracht: 'Kom er niet uit totdat ik je kom halen.'

En toen vergat ik hem. Toen ik enkele uren later TV

zat te kijken, hoorde ik zijn deur opengaan en aarzelende voetstappen in de gang. Ik zei: 'O, nee' en rende de gang in, waarop ik hem daar zag staan met rode ogen en tranen op zijn wangen. Hij keek op naar me – hij was er niet helemaal zeker van of hij wel naar buiten had mogen komen – en zei: 'Papa, kunnen we nou nooit meer vrienden zijn?' Natuurlijk sloeg ik mijn armen om hem heen en zei dat ik van hem hield. Hij is mijn zoon en ik houd van hem, wat hij ook doet.

Net als Michael doen wij allemaal weleens iets dat onze Vader teleurstelt, dat ons van Hem en zijn Geest verwijddert. En soms worden we in geestelijke zin 'naar onze kamer gestuurd'. Er zijn zonden die onze geest verwonden. Soms doen we iets dat ons het gevoel geeft dat we nooit meer rein kunnen worden. Wanneer dat gebeurt, vragen we soms de Heer, naar Hem opkijkend: 'O Vader, kunnen we nou nooit meer vrienden zijn?'

Het antwoord dat in alle Schriften te vinden is, luidt volmondig: 'Ja, door de verzoening van Christus.' Ik vind vooral de formulering in Jesaja 1:18 goed:

'Komt toch en laat ons tezamen richten, zegt de

Geloof hebben in Jezus Christus is meer dan in zijn bestaan en identiteit geloven. Geloof te hebben in Christus is ook Christus te geloven wanneer Hij zegt dat Hij ons kan reinigen en celestiaal maken.

Here; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.'

De Heer zegt dat wat u ook gedaan hebt, Hij u rein, waardig, onschuldig en celestiaal kan maken.

Nu houdt geloof hebben in Jezus Christus niet alleen in geloven dat Hij is wie Hij zegt dat Hij is. Soms houdt geloof hebben in Christus ook in geloven wat Hij zegt.

Als bisschop èn als leerkracht in de kerk heb ik geleerd dat er veel mensen zijn die geloven dat Jezus Christus de Zoon van God is en de Heiland van de wereld, maar niet dat Hij hen kan verlossen. Zij geloven in zijn identiteit, maar niet in zijn macht om te reinigen en te verlossen. Geloof hebben in zijn identiteit is nog maar de helft van het beginsel. Geloof hebben in zijn macht om te reinigen en te verlossen is de andere helft. We moeten niet alleen in Christus geloven, maar we moeten Hem ook geloven wanneer Hij zegt dat Hij ons kan reinigen en celestiaal maken.

Toen ik bisschop was, zeiden sommige leden tegen me: 'Bisschop, ik heb te erg gezondigd. Ik kan de volledige zegeningen van het evangelie niet bezitten omdat ik zus of zo gedaan heb. Ik zal naar de kerk gaan en hopen op een behoorlijke beloning – maar ik kan onmogelijk de volledige zegeningen van de verhoging in het celestiale koninkrijk ontvangen na wat ik gedaan heb.'

Andere leden zeiden: 'Bisschop, ik ben maar een doorsnee heilige. Ik ben zwak en onvolmaakt, en ik heb niet alle talenten die broeder (of zuster) zus-en-zo heeft. Ik zal nooit een functie in de bisschop bekleden of ZHV-presidente worden. Ik ben maar middelmatig. Ik hoop op een plaatsje iets verder naar beneden.'

Die uitspraken zijn variaties op hetzelfde thema: 'Ik

FOTOGRAFIE: STEVE BUNDERSOHN

Wanneer we vergissingen begaan, kunnen we – net als mijn zoon bij mij deed – onze Vader in de hemel vragen: 'Vader, kunnen we nu nog vrienden zijn?' Het antwoord is een volmondig 'Ja!'

geloof niet dat Christus kan doen wat Hij beweert. Ik heb geen geloof in zijn vermogen om mij te verhogen.'

Een man zei tegen mij: 'Bisschop, ik ben gewoon niet in de wieg gelegd om celestiaal te worden.' Inmiddels had ik er genoeg van en ik zei tegen hem: 'Waarom geeft u niet uw echte probleem toe? Bent u niet in de wieg gelegd om celestiaal te worden? Wij ook niet. Niemand! Niemand van ons is van nature volmaakt genoeg om in de tegenwoordigheid van God te zijn. Waarom geeft u niet gewoon toe dat u geen geloof hebt in het vermogen van Christus om te doen wat Hij zegt te kunnen doen?'

Hij werd boos. 'Ik heb een getuigenis van Jezus', zei hij. 'Ik geloof in Christus.'

Ik antwoordde: 'Ja, u gelooft in Christus. Maar u gelooft Christus niet wanneer Hij zegt dat Hij u celestiaal kan maken als u meewerkt, ook al bent u er niet voor in de wieg gelegd.'

WAAROM HIJ DE HEILAND WORDT GENOEMD

Soms wordt de last van de opdracht om volmaakt te worden ons zo zwaar dat wij gaan wanhopen. Soms kunnen we die heerlijke waarheid van het evangelie, dat de Heer ons kan veranderen en ons naar zijn koninkrijk kan brengen, niet geloven. Ik wil u iets vertellen wat ongeveer tien jaar geleden gebeurd is.

Mijn vrouw, Janet, en ik woonden toen in Pennsylvania. Alles ging aardig goed. Ik had promotie gemaakt op mijn werk en het was een goed jaar voor ons gezin. Maar voor Janet was het een moeilijke tijd. Ze had net ons vierde kind gekregen, was afgestudeerd aan de universiteit, had haar accountantsdiploma gehaald en was geroepen als ZHV-presidente van de wijk. We hadden allebei een tempelaanbeveling en

we hielden gezinsavond. Ik had een functie in de bisschop.

Toen gebeurde er op een avond iets met mijn vrouw wat ik alleen maar als een 'geestelijk overlijden' kan beschrijven. Ze wilde er niet over praten, ze wilde me niet vertellen wat er mis was. Dat was nog het ergste voor mij. Weken lang wilde ze aan niets geestelijks mee doen, en ze vroeg om ontheven te worden uit al haar roepingen.

Na twee weken kwam alles er eindelijk uit. Ze zei: 'Goed. Je wilt weten wat er mis is? Dat zal ik je vertellen. Ik kan het niet meer. Ik kan niet meer om half zes opstaan, brood bakken, kleren naaien, mijn kinderen met hun huiswerk helpen, mijn eigen huiswerk doen, mijn werk voor de ZHV, mijn genealogie, naar de oudervergaderingen van de school gaan en schrijven naar de zendingen.' En ze noemde de ene na de andere last op die ze op haar schouders had gekregen.

Toen noemde ze haar zwakheden en onvolmaaktheden op. Ze zei: 'Ik heb niet het talent dat zuster Morrell heeft. Ik kan niet wat zuster Childs doet. Ik probeer te vermijden te schreeuwen tegen de kinderen, maar ik verlies mijn zelfbeheersing en schreeuw toch tegen ze. Ik heb nu eindelijk gewoon toegegeven dat ik niet volmaakt ben en dat ik nooit volmaakt zal worden. Ik zal het celestiale koninkrijk niet halen en ik zal niet voorgeven dat ik dat wèl kan. Dus heb ik het opgegeven. Waarom zou ik me uitsloven voor iets wat ik niet kan?'

We praatten erover, en het werd een lange nacht. Ik vroeg haar: 'Janet, heb je een getuigenis?'

Zij zei: 'Natuurlijk heb ik dat! Dat is juist zo erg. Ik weet dat het waar is. Ik kan het alleen niet.'

'Heb je je gehouden aan de verbonden die je gesloten hebt toen je gedoopt werd?'

'Ik geloof in Christus', zei hij tegen me. 'Ja', zei ik, 'maar u gelooft Christus niet wanneer Hij zegt dat als u meewerkt, Hij u celestiaal kan maken.'

Ze zei: 'Ik heb het steeds weer geprobeerd, maar ik kan niet al die geboden tegelijk onderhouden.'

Toen was ik blij, want ik wist dat haar probleem niet een van die afschuwelijke dingen was waarvan ik had gedacht dat het dat kon zijn. Het is mogelijk om actief lid van de kerk te zijn, een getuigenis van de waarheid ervan te hebben, leidende functies te bekleden – en toch het 'goede nieuws' van de kern van het evangelie uit het oog te verliezen. En dat was ook wat er met Janet gebeurde was. Zij probeerde zichzelf te verlossen. Ze wist dat Jezus een raadsman en leraar is. Ze wist waarom Hij ons voorbeeld is, het Hoofd van de kerk, onze oudere Broer en zelfs God. Dat wist ze allemaal, maar ze begreep niet waarom Hij de Verlosser of Redder genoemd wordt.

Janet probeerde zichzelf te redden, met Jezus als Raadsman. Maar dat kunnen wij niet. Niemand is volmaakt. In Ether 3:2 lezen we over een

van de grootste profeten die ooit geleefd heeft, de broeder van Jared. Zijn geloof was zo groot dat hij op het punt stond de sluier te doordringen en het geestlichaam van Christus te zien. Maar toen hij begon te bidden, zei hij:

'Zie nu, o Here, en wees niet toornig op Uw knecht wegens zijn zwakheid voor Uw aangezicht; want wij weten, dat Gij heilig zijt, en in de hemelen woont, en dat wij onwaardig voor U zijn; wegens de val is onze natuur voortdurend zondig; niettemin, o Here, hebt Gij ons een gebod gegeven, dat wij U moesten aanroepen, opdat wij volgens onze verlangens van U mogen ontvangen' (Ether 3:2).

Natuurlijk falen wij en zijn wij niet celestiaal. Daarom hebben we een redder nodig en is ons geboden om tot God te naderen en Hem aan te roepen zodat wij volgens onze verlangens mogen ontvangen. De

Redder heeft gezegd: 'Zalig [zijn zij] die honger en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden' (Matteüs 5:6). Wij leggen die tekst vaak verkeerd uit. We denken dat er staat: 'Zalig zijn de rechtvaardigen', maar dat staat er helemaal niet. Wanneer hongert men naar iets? Wanneer dorst men naar iets? Wanneer men niet heeft wat men verlangt. Zalig zijn zij die honger en dorsten naar de gerechtigheid die God heeft, naar de gerechtigheid van het celestiale koninkrijk. Wanneer dat het verlangen van hun hart wordt, wordt het hun gegeven – worden ze verzadigd. Wij ontvangen dan 'volgens onze verlangens.'

EÉN WORDEN

In het sterfelijk leven krijgen wij alleen maar volmaaktheid door het verzoeningswerk van Christus. Wij kunnen dat zelf niet bereiken. Wij moeten één worden met de Heer, die volmaakt is. In de zakenwereld zou men dat een fusie noemen. Wanneer een kleine, failliete firma die op het punt van instorten staat, fuseert met een sterke onderneming, wat gebeurt er dan? De baten en lasten van de twee firma's vloeien samen, en de nieuwe onderneming is financieel stabiel.

Toen Janet en ik trouwden, had ik financiële moeilijkheden en had Janet geld op de bank. Toen we het verbond van het huwelijk aangingen, openden we een gezamenlijke rekening bij de bank. Financieel gezien was er niet langer sprake van een 'ik' en een 'zij', maar van 'wij'. Mijn lasten en haar baten vloeiden samen in die gezamenlijke bankrekening en voor het eerst in maanden stond ik niet meer in het rood.

In geestelijk opzicht is dat wat er gebeurt wanneer wij een verbond met onze Heiland aangaan. Wij hebben lasten, Hij heeft baten. Hij doet ons een aanzoek om een verbond aan te gaan. Ik gebruik het woord aanzoek expres omdat het een soort geestelijk huwelijk is dat de Heiland voorstelt. Daarom wordt Hij ook wel de Bruidegom genoemd. Dat verbond is zo'n intieme relatie dat het in de Schriften als een huwelijk omschreven wordt. Ik word een met Christus en wij werken als partners aan mijn redding. Mijn lasten en zijn

baten vloeien in elkaar over. Ik doe alles wat ik kan, en Hij doet wat ik niet kan. Samen zijn wij volmaakt.

Daarom zegt de Heiland: 'Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven' (Matteüs 11:28). Welke last is er zwaarder dan de eis van volmaaktheid, het denkbeeld dat je jezelf in dit leven moet volmaken om enige hoop te hebben voor het leven hierna? Welke last is er zwaarder dan het juk van de wet?

'Neemt mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen.

'want mijn juk is zacht en mijn last is licht' (Matteüs 11:29-30).

'VERTROUW OP MIJ'

De profeet Nephi was een van de grote profeten, maar hij erkende dat hij afhankelijk was van de Heiland. Hij heeft gezegd: 'O, ellendig mens, die ik ben! Ja, mijn hart is bedroefd wegens de zwakheid van mijn vlees; mijn ziel treurt wegens mijn ongerechtigheden.

'Ik ben omringd door de verleidingen en de zonden, die mij zo gemakkelijk overvallen.

'En wanneer ik mij wil verblijden, klaagt mijn hart wegens mijn zonden' (2 Nephi 4:17-19).

Erkende Nephi zijn sterfelijke staat, zijn behoefte aan de Heiland om hem te redden van zijn zonden? Ja, en de sleutel volgt hierop: 'toech weet ik, in Wie ik mijn vertrouwen heb gesteld' (vers 19).

Nephi beseftte dat hij onvolmaakt was. Zijn zonden zaten hem dwars. Hij was nog niet celestiaal. Maar hij wist in wie hij zijn vertrouwen had gesteld. Nephi vertrouwde in de macht van Jezus Christus om hem te reinigen van zijn zonden en hem naar het koninkrijk van God te brengen.

Ik had eens een vriendin die vaak zei: 'Ik zie het zo: Mijn leven is voor de helft voorbij, en ik ben halverwege het celestiale koninkrijk, dus ik zit precies op schema.'

Toen vroeg ik haar eens: 'Zeg, Judy, wat gebeurt er als je morgen overlijdt?' Dat was de eerste keer dat ze daaraan dacht.

‘Laat eens zien,’ zei ze, ‘halverwege het celestiale koninkrijk is ... ergens middenin het terrestriale koninkrijk. Dat is niet voldoende.’

Wij moeten weten dat wij, door het verbond dat wij met de Heiland gesloten hebben, zelfs als wij morgen overlijden, hoop hebben op het celestiale koninkrijk. Die hoop is een van de zegeningen die ons door het aangaan van dat verbond beloofd zijn. Maar velen van ons begrijpen die hoop niet en grijpen die evenmin aan.

Toen onze tweeling nog klein was, besloten we ze mee te nemen naar het zwembad en ze te leren zwemmen. Ik herinner me dat ik met Rebekah begon. Toen ik met haar het water inging, dacht ik: ‘Ik ga Becky leren zwemmen.’ Maar zij dacht: ‘Mijn papa gaat me verdrinken. Ik ga dood!’ Hoewel het water maar iets meer dan een meter diep was, was Becky nog geen meter lang. Ze was zo bang dat ze begon te gillen, schreeuwen, schoppen en krabben. Ik kon haar niets leren.

Uiteindelijk deed ik mijn armen om haar heen en zei: ‘Becky, ik heb je vast. Ik ben je papa. Ik houd van je. Ik laat je niets naars overkomen. Rustig maar.’ En het lieve kind vertrouwde me. Ze ontspande, ik hield mijn armen onder haar en zei: ‘Goed, schop nu met je benen.’ En ze begon te leren zwemmen.

In geestelijk opzicht zijn sommigen van ons net zo bang geworden door de volgende vragen: ‘Ben ik celestiaal? Zal ik het halen? Was ik vandaag wel goed genoeg?’ We zijn zo bang geworden door de vraag of we geestelijk zullen blijven leven of zullen sterven, of we wel of niet het celestiale koninkrijk halen, dat we geen vooruitgang kunnen maken. Bij die gelegenheden slaat de Heiland als het ware zijn armen om ons heen en zegt: ‘Ik heb je vast. Ik houd van je. Ik laat je niet sterven. Rustig maar en vertrouw op mij.’ Als we ons dan kunnen ontspannen, op Hem kunnen vertrouwen en niet alleen geloof kunnen hebben *in* Hem, maar ook kunnen geloven wat Hij zegt, dan kunnen we samen leren het evangelie na te leven. Dan zegt Hij: ‘Goed, begin nu maar tiende te betalen. Prima. En ga nu een volledige tiende betalen.’ En zo beginnen we vooruitgang te maken.

In Alma 34:14-16 lezen we:

‘En ziet, dit is de ganse betekenis der wet, in alle opzichten wijzende op die grote en laatste offerande; en die grote en laatste offerande zal de Zoon van God zijn, eindelooz en eeuwig.

‘En aldus zal Hij zaligheid brengen aan allen, die in Zijn naam zullen geloven; het doel van deze laatste offerande is de barmhartigheid teweeg te brengen, die de rechtvaardigheid te boven zal gaan en de mensen in de gelegenheid stelt om geloof tot bekering te kunnen hebben.

‘En aldus kan de barmhartigheid de eisen der rechtvaardigheid bevredigen en geeft ze hun veilige waarborgen.’

Veilige waarborgen – dat is mijn lievelingszinsnede in het Boek van Mormon. Geloven de heiligen der laatste dagen dat ze ‘gered’ zullen worden? Als ik mijn theologiestudenten op een bepaalde toon die vraag stel – ‘Geloven wij dat we gered zullen worden?’ – kan ik over het algemeen een derde van hen zover krijgen dat ze hun hoofd schudden en zeggen: ‘O, nee. Nee. Die andere godsdiensten geloven daarin.’ Wat erg! Wij moeten beslist wèl geloven dat we gered zullen worden. Daarom wordt Jezus ook wel de Redder genoemd. Wat voor nut heeft het een Redder te hebben als er niemand gered zal worden? Dat is net als een strandwacht die niet uit zijn stoel komt, maar gewoon zegt: ‘Oeps, daar verdrinkt weer een zwemmer. Hé, probeer het eens met de rugslag. O, jammer – hij heeft het niet gehaald.’ Wij hebben een Redder die ons kan redden van onszelf, van wat er bij ons ontbreekt, van onze onvolmaaktheden, van de zinnelijke persoon in ons.

In Joseph Smiths visioen van het celestiale koninkrijk, beschrijft hij die mensen in de volgende woorden:

‘Dezen zijn het, wier namen in de hemel zijn geschreven, waar God en Christus de Rechter van allen zijn.

‘Dezen zijn het, die rechtvaardige mensen zijn, tot volmaking gekomen door Jezus, de Middelaar van het nieuwe verbond’ (Leer en Verbonden 76:68-69).

Alleen mannen en vrouwen, goede mannen en vrouwen, die hongeren en dorsten naar de gerechtig-

heid, worden vervolmaakt door Jezus Christus, de Middelaar van het nieuwe verbond.

HEM ALLES GEVEN WAT WE HEBBEN

Toen mijn vrouw en ik samen spraken over haar gevoel dat ze tekort schoot en dat ze het celestiale koninkrijk niet kon halen, herinnerde ik me iets dat enkele maanden daarvoor in ons gezin gebeurd gewas. We noemen het de gelijkenis van de fiets.

Toen ik op een dag was thuisgekomen en in mijn stoel de krant zat te lezen, kwam mijn dochtertje Sarah, die toen zeven was, binnen en zei: 'Papa, mag ik een fiets hebben? Ik ben de enige in de straat die geen fiets heeft.'

Nou was ik van mening dat ik het me niet kon veroorloven een fiets voor haar te kopen, dus probeerde ik het uit te stellen door te zeggen:

'Ja hoor, Sarah.'

Ze vroeg: 'Wanneer dan, en hoe?'

Ik zei: 'Als jij al je centjes spaart, heb je al gauw genoeg voor een fiets.'

Toen ik enkele weken later in diezelfde stoel zat, merkte ik dat Sarah iets voor haar moeder deed en daar geld voor kreeg. Ze ging naar de aangrenzende kamer en al gauw hoorde ik gerinkel. Ik vroeg: 'Sarah, wat doe je daar?'

Ze kwam naar me toe en liet me een potje zien met een gleuf in het deksel en een hoopje centen op de bodem. Ze keek me aan en zei: 'Je hebt beloofd dat als ik al mijn centjes zou sparen, ik al gauw genoeg zou hebben voor een fiets. En, papa, ik heb ze allemaal gespaard.'

Mijn hart liep over. Ze deed alles wat ze kon om mijn instructies te volgen. Ik had niet echt tegen haar gelo-

Wij willen allemaal graag naar het celestiale koninkrijk. Maar, net als mijn dochter die een fiets wilde, hebben we zelfs als we ons uiterste best doen toch nog hulp nodig van een liefhebbende Vader.

gen. Als ze al haar centen zou sparen, zou ze uiteindelijk genoeg hebben voor een fiets, alleen zou ze tegen die tijd een auto willen hebben! Er werd dus op dat moment niet in haar behoefte voorzien. Dus zei ik: 'Laten we naar de stad gaan om naar een fiets te kijken.'

We gingen naar iedere winkel in Williamsport (Pennsylvania). Eindelijk vonden we de volmaakte fiets. Ze ging erop zitten en was opgetogen. Maar toen ze zag hoeveel de fiets kostte, betrok haar gezicht en begon ze te huilen. Ze zei: 'O, papa, ik zal nooit genoeg geld hebben voor een fiets.'

Dus zei ik: 'Sarah, hoeveel heb je dan wèl?'

Zij antwoordde: 'Eénezenstig cent.'

'Weet je wat,' zei ik, 'als jij me nou alles geeft wat je hebt, en een knuffel en een kus, dan is die fiets van jou.' Ze gaf me een knuffel, een kus – en de eenezenstig cent. Toen moest ik

erg langzaam naar huis rijden, want ze was niet meer van die fiets af te krijgen; ze reed over de stoep naar huis. Toen ik langzaam naast haar reed, bedacht ik ineens dat dit een gelijkenis was van het verzoeningswerk van Christus.

Er is iets wat wij allemaal heel graag willen – iets dat veel meer is dan een fiets. Wij willen het celestiale koninkrijk. Wij willen bij onze Hemelse Vader zijn. En hoe hard we het ook proberen, we komen toch iets te kort wat de vereisten betreft. En op een gegeven moment beseffen we dat. 'Ik kan het niet!' Dat was ook het stadium waarin mijn vrouw, Janet, gekomen was. Eenmaal daar aangekomen, proeven we van de vreugde van het evangelieverbond zoals voorgesteld door de Heiland: 'Goed, je bent niet volmaakt. Geef me alles wat je hebt, dan betaal ik de rest. Geef me een knuffel en een kus – dat wil zeggen, krijg een persoon-

lijke band met me – dan zal ik doen wat jij niet kunt.’

Er is goed nieuws en slecht nieuws. Het slechte nieuws is dat Hij nog steeds onze uiterste inzet vereist. We moeten proberen, werken – alles doen wat we kunnen. Maar het goede nieuws is dat als we alles gedaan hebben wat we kunnen, dat dan voldoende is – voorlopig. Samen zullen we in de eeuwigheid vooruitgang maken en uiteindelijk volmaakt worden. Maar in de tussentijd zijn we alleen samen volmaakt, in een verbond met Hem. Alleen door aan Hem volmaking te ontnemen, kunnen we hopen aan de eisen te voldoen.

Toen Janet en ik het erover hadden hoe dat werkt, begreep ze het eindelijk. Ik herinner me dat ze door haar tranen heen zei: ‘Ik heb altijd geloofd dat Hij de Zoon van God is. Ik heb altijd geloofd dat Hij voor mij geleden heeft en gestorven is. Maar nu besef ik dat Hij mij van mijzelf kan redden, van mijn zonden, mijn zwakheden, mijn onvolkomenheden en mijn gebrek aan talent.’

Hoevelen van ons vergeten niet deze woorden van Nephi: ‘(. . .) niemand (kan) in de tegenwoordigheid Gods wonen dan alleen door de verdiensten, de barmhartigheid en de genade van de Heilige Messias’ (2.Nephi 2:8).

Er is geen andere manier. Velen van ons proberen onszelf te redden, terwijl we het verzoeningswerk van Christus op afstand houden en zeggen: ‘Wanneer ik het voor elkaar heb, wanneer ik mezelf vervolmaakt heb, wanneer ik mezelf waardig heb getoond – dan ben ik het verzoeningswerk waardig. Dan zal ik Hem binnenlaten.’ Wij kunnen dat niet. Het is net alsof we zeggen: ‘Zodra ik beter ben, zal ik de medicijnen innemen. Dan zal ik ze waardig zijn.’ Dat is niet de bedoeling ervan.

Het verbond dat wij aangaan met Christus, wordt in de Schriften als een huwelijk beschreven. Wij worden allen één met Christus en werken samen met Hem aan onze redding.

In een van mijn lievelingslofzangen staat: ‘Ja, teder, teder mint Hij ons! O, minnen wij ook Hem, vertrouwen w’op Zijn kracht, die redt, en luist’ren naar Zijn stem!’ (‘Er is een heuvel, ver van hier’, *Heilige Lofzangen* 215). Ik denk dat een van de redenen dat ik zoveel van dat lied houd, is dat het gaat over beide kanten van het verbond met Hem. Wij moeten met alle kracht die in ons is, proberen te ‘luist’ren naar Zijn stem’. Wij moeten alles doen wat we kunnen, en vervolgens moeten we ‘vertrouwen op Zijn kracht, die redt’ en in zijn vermogen om voor ons te doen wat wij nog niet kunnen.

Ouderling Bruce R. McConkie noemde dit vaak het ‘evangelietuig aan hebben’. Wanneer wij het evangelietuig aan hebben, trekken we voor het koninkrijk, met dat doel voor ogen. Hoewel we er nog niet zijn, kunnen we erop vertrouwen dat dat in de eeuwigheid ons doel zal zijn, net als het in dit leven ons doel

is. Door het verzoeningswerk van Christus kunnen we hopen en verwachten dat doel te bereiken.

Jezus Christus is de Zoon van God en de Redder van de wereld. Hij is onze persoonlijke Redder, maar alleen als we dat heerlijke verbond en die band met Hem willen aangaan en Hem alles geven wat wij hebben. Of het nu eenenzestig cent, een gulden of een rijksdaalder is, we moeten niets achterhouden – we moeten het allemaal geven. En dan moeten we geloven en vertrouwen op zijn vermogen om voor ons te doen wat we zelf niet kunnen presteren, om goed te maken wat wij tekort schieten in volmaking. Dat is het juk dat zacht is en de last die licht is. □

Stephen E. Robinson is hoofd van de afdeling oude schriftuur van de Brigham Young University.

Verheug u in het woord

ELKAAR HET WOORD ONDERWIJZEN

In het plaatsje Nahualá (Guatemala) vindt een wonder plaats onder een groep Indiaanse ZHV-zusters: Zij horen de les in hun eigen taal, Quiché. De lerares, een Indiaanse zuster, gekleed in de traditionele Maya corte en Huipil (een uitgebreid geborduurde handgeweven rok en blouse), vertaalt tijdens het geven van de les van het Spaans in het Quiché.

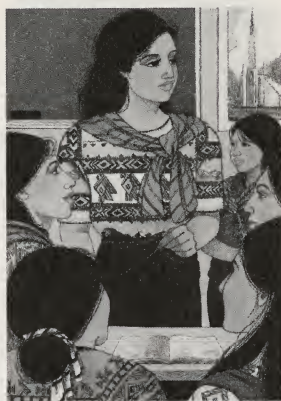
In een gebied waar de opleidingsmogelijkheden beperkt zijn, vooral voor vrouwen, heeft deze lerares door zelfstudie en toewijding leren lezen. En ze is begonnen een andere zuster te leren lezen. Met haar zelfstudie heeft ze de hele zustershulpvereniging aangestoken. Samen verheugen de zusters van Nahualá zich in het woord van Christus (zie 2 Nephi 31:20).

Overal ter wereld ontwikkelen de ZHV-zusters hun talenten en voelen ze samen de kracht van het woord van God door te doen wat de Heiland geboden heeft: 'En ik geef u een gebod, dat gij elkander de leer van het koninkrijk moet onderwijzen' (Leer en Verbonden 88:77).

Hoe kunnen wij door kennis onszelf en anderen verlichten?

ZOEK WIJSHEID

Wij beginnen bij onze geboorte al te leren – en moeten daarmee nooit ophouden. Zuster Camilla Kimball, de vrouw van president Spencer W. Kimball, was een voorbeeld van voortdurend leren. Ze schreef zich elk jaar aan de universiteit voor een

ILLUSTRATRICE: LORI ANDERSON

of twee vakken in, zelfs toen ze al over de zeventig was. Zuster Kimball heeft eens gezegd: 'Door te leren, blijf je openstaan voor allerlei nieuwe ervaringen.' Ze stelde voor om niet alleen wanneer mogelijk cursussen te volgen, maar ook om altijd 'voor alles open te staan, de ogen open te houden en het verlangen te hebben andere mensen en andere plaatsen te begrijpen.' Ze stelde ook voor onze kinderen zo te stimuleren dat ze leren leuk gaan vinden.

De Heer heeft gezegd dat wij 'ijverig woorden van wijsheid [moeten] zoeken en deze elkander onderwijzen; ja, put woorden van wijsheid uit de beste boeken; zoek wetenschap, ja, door studie alsmede door geloof' (Leer en Verbonden 88:118).

Hoe kunnen wij in onze omstandigheden blijven leren?

Wat onze omstandigheden ook zijn, we kunnen voor onszelf en voor anderen licht en waarheid zoeken. 'Als we kennis en wijsheid hebben, zien we het verschil tussen waarheid en onwaarheid en kunnen we betere keuzen doen. We hebben een beter begrip van God en onze medemens en een diepere liefde voor hen. (. . .)

Om zelfredzaam te worden, moeten we –

- Voldoende kunnen lezen, schrijven en rekenen.
- De Schriften en andere goede boeken bestuderen.
- Goed leren communiceren met anderen.
- Kansen aangrijpen om meer kennis te vergaren.' (Zie de *Gids voor leiders: welzijnszorg – Op 's Heren eigen wijze*, blz. 6.)

Op veel plaatsen in de wereld krijgen de vrouwen niet de kans om goed te leren lezen en schrijven. We kunnen daar wat aan doen door in onze eigen omgeving hulp aan te bieden bij projecten ter bestrijding van het analfabetisme. Op sommige plaatsen zijn er maar weinig boeken beschikbaar. Door het Boek van Mormon-fonds wordt het voor miljoenen mensen mogelijk om die schat in hun eigen taal te ontvangen.

Hoe kunnen wij helpen bij het verspreiden van licht en waarheid in onze eigen gezin en onze omgeving?

Van het gebiedspresidium

Dat zijn waardevolle woorden lang geleden op die eerste paasmorgen uitgesproken. Die woorden volgden op die afgrijselijke en daarna heilige gebeurtenissen. Het laatste avondmaal dat Christus met zijn gekozen Twaalf had. Daar zou hun Meester hun vertellen dat een van hen Hem zou verraden.

Vandaar naar Getsemane, met die heilige gesprekken tussen zijn Vader en onze Vader - zijn God en onze God. 'Niet mijn wil, maar de uwe geschiede' bad Hij drie keer. Daar nam Hij, op een manier die wij niet kunnen begrijpen, de zonden van de wereld op zich. Daar was zijn lijden groter dan we ons kunnen voorstellen.

'En Hij werd dodelijk bangst en bad des te vuriger. En zijn zweet werd als bloeddruppels, die op de aarde vielen' (Lucas 22:44).

In hedendaagse Schriftuur staat:

'Want zie, Ik, God, heb deze dingen voor allen geleden, opdat zij niet zouden lijden, indien zij zich wilden bekeren;

'Doch indien zij zich niet wilden bekeren, moeten zij lijden zoals Ik;

'Welk lijden Mij, God, de Grootste van allen, van pijn deed sidderen en uit iedere porie bloeden, en zowel lichamelijk als geestelijk deed lijden, en Ik wenste, dat Ik de bittere drinkbeker niet behoefde te drinken, en kon terugdeinzen -

'Niettemin, ere zij de Vader, en Ik dronk de beker en vol-

eindigde Mijn voorbereidingen voor de kinderen der mensen' (Leer en Verbonden 19:16-19).

Hoe dankbaar behoren wij te zijn dat Hij ons zo liefhad. Die liefde zette Hem ertoe aan ons te dienen. Onze liefde voor Hem dient ons ertoe aan te zetten, Hem te dienen. Laat ons dienstbetoon alles zijn wat we Hem kunnen geven, zoals Hij ons zoveel geeft.

Wij kunnen het eeuwige leven beërven door wat Christus ons in de hof van Getsemane heeft gegeven. De verzoening is voor ons allemaal de belangrijkste gebeurtenis in de geschiedenis.

Na Getsemane werd de Zoon van God gevangengenomen en onwettelijk berecht.

Hoewel Hij werd getart en op de proef gesteld, heeft Hij Zichzelf niet verdedigd.

'En Hij antwoordde hem op geen enkele vraag' (Matteüs 27:14) karakteriseerde zijn reactie. Opnieuw een les voor ons. Laten wij op onze woorden passen en onze emoties beheersen. Dan zullen wij anderen tot zegen zijn in plaats van pijn te doen. Bovendien zullen wij zelf veel gelukkiger zijn.

Het oordeel was: 'Hij moet gekruisigd worden!' Daaraan voorafgaand geselden zij Hem, zetten een doornenkroon op zijn hoofd en een kruis op zijn schouders, en voerden Hem naar Golgota. Daar aangekomen legden zij Hem op het kruis, joegen de nagels door zijn handen,

polsen en voeten, en zetten het kruis rechtop.

En weer beschimpten zij Hem. In plaats van Zich te keren tegen de mensen zegende Hij hen. Een les in vergeving voor ons allen.

Tot Maria die Hem het leven geschenkt had, zei Hij: 'Vrouw, zie, uw zoon'. O, dat wij allen zullen leren elkaar lief te hebben en dat in woord en daad tot uitdrukking te brengen.

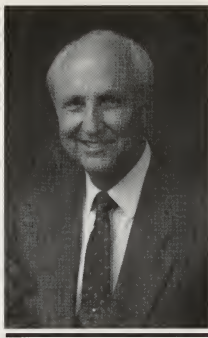
Na zijn laatste bede tot zijn Vader, gaf Hij de geest. Zijn vrienden brachten Hem naar een geleend graf. Daar was het dat Hij opstond uit de dood en verscheen aan Maria van Magdala en anderen. Opnieuw was Hij hen tot zegen.

We leren anderen tot zegen te zijn als we zijn voorbeeld volgen en zijn leringen naleven. In Getsemane verzekerde Hij voor ons het eeuwige leven en op Golgota de onsterfelijkheid. Wij kunnen eeuwige zegeningen ontvangen door die waardevolle woorden -

'Hij is hier niet, want Hij is opgewekt'.

Hij was niet meer in het graf, maar Hij is bij ons en door de Geest zal Hij ons elke dag leiding geven. Laten wij deze leiding waardig zijn. Laten wij de geboden bewaren, onze verbonden en de lessen van de verzoening leren. En dan zullen wij kunnen voelen en zeggen:

'Hij is opgestaan, en Hij is in ons hart en in ons leven, en wij kunnen weer bij Hem zijn'. <

Hij is hier niet, want Hij is opgewekt

President Albert Choules jr.

Van de gebiedsvertegenwoordigers van de algemene besturen

Op een van onze gezinsavonden bespraken we hoeveel we in de kerk doen om te dienen. Soms hebben we het gevoel dat al onze taken en plichten ons boven het hoofd groeien. Te vaak denken we dat we eerst een soort lijstje moeten nalopen voordat we in aanmerking kunnen komen voor Gods liefde en aanvaarding. Als dat het geval is, moeten we onszelf rekenschap geven van de leringen van de Heiland en het offer dat Hij voor ons gebracht heeft. Dan zullen wij een innerlijke vrede voelen die ons het vertrouwen geeft dat de Heer ons zal helpen zijn werk te doen, ondanks onze tekortkomingen, en dat Hij onze inspanningen aanvaardt.

De Heiland riep eens de kinderen bij Zich, zeggende hen en zei over hen 'want voor zodanigen is het koninkrijk Gods' (Lucas 18:16). Wat houdt het in als een kind te zijn? Ten eerste hebben kinderen zuivere motieven en intenties. Eens vroeg een rijke jongeling aan de Heiland: 'Goede Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?' (Lucas 18:18). Wellicht verwachtte de man een schouderklopje, want hij had van jongs af de geboden bewaard. Hij moet wel teleurgesteld zijn geweest door het antwoord van de Meester dat hij nog één ding te kort kwam en te horen kreeg dat hij al zijn bezittingen moest verkopen en Hem moest volgen. Aan wat ontbrak het de jongeling? Dat was niet zo zeer de bereidheid om al

zijn bezittingen te verkopen en de opbrengst aan de armen te geven als wel het gebrek aan de zuivere motieven van een kind en de zuivere intentie van een kind om de Heiland te volgen en zijn leringen na te leven.

Kinderen hebben groot geloof dat met de jaren onwandelbaar wordt. Zo ook het geloof van de tweeduizend jongemannen die onder Helaman vochten. Niet één verloor het leven in de strijd. Zij vreesden 'de dood niet (...) ja, door hun moeders was hun geleerd, dat God hen zou bevrijden, indien zij niet twijfelden' (Alma 56:47).

Kinderen zijn berouwvol en ontvankelijk. De Heiland leert dat Hij de berouwvollen en oprechten van hart aanvaardt. In Leer en Ver-

bonden 21:9 staat: 'Want zie, Ik zal allen, die in Mijn wijngaard werken, zegenen met een grote zegen' en dat 'Jezus door zondige mensen voor de zonden der wereld werd gekruisigd, ja, voor de vergeving der zonden voor het verslagen hart'. In deze openbaring staat de belofte van een grote zegen voor hen die werken en van wie het hart berouwvol is.

Welk werk vereist de Heer van ons? Een professor aan de BYU vertelt iets over zijn dochtertje van zes, dat deze vraag goed beantwoordt. Zij wilde dolgraag een fiets hebben. Maar gezien de financiële situatie van het gezin toentertijd was dat echt onmogelijk. Toen zijn dochtertje om een fiets bleef bedelen, zei hij ten einde raad

dat als zij al haar centjes zou opsparen zij genoeg zou hebben voor een fiets. Ze zei een maand niets meer over de fiets. Op een dag stond ze weer voor hem en zei: 'Papa, ik heb gedaan wat u gezegd heeft, ik heb gespaard en nu wil ik een fiets kopen.' Hij was de belofte allang vergeten. Hij telde haar geld; ze had f 0,61. Omdat hij haar niet wilde ontmoedigen, stapten ze in de auto en gingen ze naar de winkel. De fiets die zij wilde, kostte f 240,—. Ze had wel twintig jaar moeten sparen om de fiets te kunnen kopen. Alles leek voor niets geweest. Ze had niet meer dan f 0,61. De wijze vader knield bij zijn dochter neer en zei: 'Als je me alles geeft wat je hebt en een knuffel dan koop ik die fiets voor je.' Natuurlijk ging ze daarmee akkoord. Ze heeft de waar huis per fiets afgelegd.

Wellicht is onze situatie voor de Heer niet zo veel anders. Alles wat wij kunnen doen is zo nietig in vergelijking met wat de Heer heeft gedaan. Maar we moeten beseffen dat we aanvaard en geliefd zijn, en dat we de Geest kunnen genieten als we ons verlaten op de redende kracht van Christus en de liefde van God, nadat wij ons uiterste best hebben gedaan.

Als we onze taken in de kerk als een last ervaren, is het goed te bedenken dat Jezus Christus ons in staat stelt onze tekortkomingen te overwinnen en dat Hij naar de intentie van ons hart kijkt (zie Moroni 10:32). <

De intenties van ons hart

LeAnn C. Neuenschwander

Leden ontvangen geïnspireerde raad

Frans Heijdemann

Op 8 en 9 februari vond de halfjaarlijkse conferentie plaats van de Ring Apeldoorn. Een groot aantal leden bezocht de conferentievergaderingen in Apeldoorn, op zaterdag in het kerkgebouw en op zondag in 'Orpheus'. Behalve het voltallige ringpresidium en andere leden uit de ring waren ouderling J.P. Jongkees (regionaal vertegenwoordiger), ouderling A. Choules (raadgever in het gebiedspresidium), president H.J.M. Hoole (voltijdzendingpresident) en zijn vrouw, zuster Hoole, als sprekers te horen. Zuster Hoole bleek in ruim een half jaar al goed Nederlands te hebben geleerd. Zij wees er op dat zendingswerk het beste middel is om de wereld te verbeteren: help de mensen om betere mensen te worden, dan leidt dit tot een betere maatschappij. Ouderling Jongkees merkte op dat nog veel jonge leden bang zijn dat een zending van anderhalf of twee jaar hun carrière zal schaden. Het stellen van de juiste prioriteit is van groot belang; is onze plaats in de eeuwigheid niet belangrijker dan onze plaats in de maatschappij? Ringpresident Max van der Put vertelde dat hij tijdens de twee jaar van zijn zending meer had geleerd dan in de achttien jaar dat hij op school was geweest. Ouder-

ling Choules ging op zending nadat hij meer dan twee jaar in de marine had gediend (tijdens de Tweede Wereldoorlog); in totaal onderbrak hij zijn studie 4½ jaar.

Verscheidene sprekers hadden het over het belang

van Mormon: 'En ziet, ik vertel u deze dingen, opdat gij wijsheid moogt leren, en moogt weten, dat, wanneer gij in de dienst van uw naasten zijt, gij louter in de dienst van uw God zijt.' (Mosiah 2:17) President Auke Auke-

rumpresident en andere leden in zijn wijk had hij zich op zijn zending kunnen voorbereiden, en mede dankzij hun steun had hij zijn zending tot een goed einde kunnen brengen. Een maand voordat ouderling Choules zelf zijn taak als zendingpresident zou beëindigen, moest zijn vrouw aan kanker worden geopereerd. Zij overleed een jaar later, en drie jaar bleef hij alleen. 'Ik heb de uitdagingen van het leven ervaren', vertelde hij. Wie alleenstaat, kan zich er gemakkelijker toe laten verleiden om het met bepaalde geboden niet zo nauw te nemen. Echter, 'het alleen zijn rechtvaardigt niet het ongehoorzaam zijn aan de geboden'.

Tijdens de ringconferentie werden zuster Plug en haar raadgeefsters ontheven onder dank voor het werk dat zij vele jaren hebben verzett in het jeugdwerkpresidium van de ring Apeldoorn. Er werd een nieuw jeugdwerkpresidium voorgesteld, met zuster Adriana van Drogen als presidente. Tevens werden zes broeders ondersteund als ouderling, en twee als hoge priester.

Speciale muzikale bijdragen werden verzorgd door de organist Robert-Jan August en door het Ring-jeugdwerkkor. <

'Onze plaats in de eeuwigheid is belangrijker dan onze plaats in de maatschappij.'

van een tempelaanbeveling. Dat wij zoveel mogelijk de tempel dienen te bezoeken, spreekt vanzelf. Maar ook degenen die daartoe niet (meer) in de gelegenheid zijn, moeten er naar streven steeds in het bezit te zijn van een geldige tempelaanbeveling. Daarnaast wees ouderling Choules er op, hoe belangrijk een patriarchale zegen is. Jonge leden moeten zich, zodra zij een geschikte leeftijd hebben bereikt, er op voorbereiden om een patriarchale zegen te ontvangen. Wie een patriarchale zegen bezit, dient deze geregeld te lezen. De patriarchale zegen geldt als een persoonlijk standaardwerk.

Verscheidene sprekers citeerden de toespraak van koning Benjamin uit het Boek

ma, raadgever in het ringpresidium, bracht deze tekst in verband met de woorden van de Heiland: 'Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is' (Matteüs 5:48). Want wat zal de belangrijkste maatstaf zijn waarnaar de Heer beoordeelt in hoeverre wij volmaakt zijn? Of wij onze naasten hebben gediend.

Ouderling Choules sprak ook over beproevingen. Hij vertelde over een zending uit het zendingengebied dat hij had gepreseeerd. Deze jongeman was opgegroeid in de kerk, maar de houding van zijn ouders was veranderd. De dag dat hij op zending ging, lieten zijn ouders de bisschop weten dat ze geen lid meer wilden zijn. Dankzij zijn bisschop, zijn quo-

Almelo: waar men elkaar kent

Frans Heijdemann

Niet iedereen kent de gemeente Almelo, maar de leden in deze betrekkelijk kleine gemeente kennen elkaar allemaal. Buiten Twente worden de gemeenten Almelo en Hengelo wel eens verward: geen wonder, want de kerkgebouwen staan nog geen twintig kilometer uit elkaar. Maar de gemeente Almelo strekt zich uit tot aan de provincie Drente, terwijl de Hengelose gemeente ook de stad Enschede en een gedeelte van de Gelderse Achterhoek omvat.

Een stukje geschiedenis

Al meer dan een eeuw geleden bestond er een aantal gemeenten in het oosten van Nederland. De gemeente Almelo werd in elk geval reeds genoemd in een brief van de toenmalige zendingspresident Sybren van Dijk uit 1881. In 1900 schreef zendingspresident Sylvester Cannon dat het meeste zendingswerk was gedaan in de steden Zwolle, Dedemsvaart, Amsterdam, Deventer, Almelo, Zutphen en Leeuwarden. Enkele jaren voor de Tweede Wereldoorlog moet er in Almelo een betrekkelijk grote gemeente zijn geweest. Maar, ondanks het advies van de leiders van de kerk om in Nederland te blijven, emigreer-

de in die jaren ongeveer de helft van de in ons land gedoopte leden naar de Verenigde Staten; de gemeente Almelo verdween hierdoor helemaal. In de jaren '50 kwam er een gemeente in

een eigen gebouw kreeg.

In de jaren '60 veranderde de situatie snel. Er kwamen weer zendelingen in Almelo, er werden nieuwe leden gedoopt, er werden ook diensten gehouden. Aanvankelijk

Kruger als gemeentepresident. Geleidelijk groeide de gemeente; kwam het vroeger bij slecht weer en zakte wel eens voor dat er maar vier personen in de avondmaalsdienst waren, tegen-

Een groot deel van het jeugdwerk van de Gemeente Almelo.

Enschede, en de weinige leden uit Almelo moesten daar de kerkdiensten bezoeken. Lange tijd was Hendrika Reekers het enige actieve lid in Almelo; zij heeft later, op hoge leeftijd, nog mogen meemaken dat de gemeente

was het nog een afhankelijke gemeente, met broeder Kruger als presiderend ouderling, terwijl ouderling Eric Numans in Enschede gemeentepresident was. Later werd Almelo een zelfstandige gemeente, met ouderling

woordig is een aantal van 30 à 40 aanwezigen normaal. In 1976 werd voor het eerst een lokale quorumpresident aangesteld, broeder Stijnes F.B. Heijdemann, die de ouderlingen in Almelo en in Hengelo presideerde. Later kre-

gen beide gemeentes een eigen quorum, in Almelo met Albert de Wilde als quorum-president.

De leden

De laatste jaren schommelt het aantal leden van de gemeente Almelo rond de 80 à 90. Hoewel er van tijd tot tijd leden naar of vanuit Almelo verhuisden, komen we in de verslagen toch regelmatig dezelfde namen tegen. Broeder Kruger werd als gemeentepresident opgevolgd door Stijnes F.B. Heijdemann; de daaropvolgende gemeentepresidenten waren Jan Meijer, opnieuw br. Heijdemann, Albert W. Langejans, D. Paul

Brandenburg, nogmaals br. Heijdemann, en thans Frederik E. Brandenburg.

Albert de Wilde werd als president van het ouderlingenquorum opgevolgd door Fred Brandenburg, en hij op zijn beurt door Paul Brandenburg. Het noemen van alle andere leiders zou een te lange lijst gaan opleveren; we volstaan met te vermelden dat de laatste jaren achtereenvolgens de zusters Hendrika G. de Wilde, Theresia Kroon en C. Sylvia Brandenburg presidente van de zustershulpvereniging zijn geweest, en de zusters Yvonne Brandenburg en Judith de Wilde presidente van het jeugdwerk.

Eén zuster maakt al meer

dan dertig jaar deel uit van de gemeente Almelo: S. Lydia Safic, die zich in 1961 heeft laten dopen en intussen steeds in Almelo heeft gewoond. De laatste aanwinst van de gemeente is — afgezien van een paar broeders die inmiddels zijn verhuisd, en de baby's die op 23 en 24 december j.l. zijn geboren — broeder Eduard de Jong. Hoewel hij blind is en daardoor het nodige moet missen, toont hij een positieve instelling; hij leest het Boek van Mormon in braille, heeft zelf alle lofzangen in braille uitgetypt, en heeft van een aantal lofzangen de muziek uit het hoofd geleerd om zo de gemeente als tweede or-

ganist van dienst te kunnen zijn.

Tussen 1975 en 1983 gingen vier jonge broeders en zusters vanuit Almelo op zending: Margriet Heijdemann (nu Noot) en Dan Brandenburg in België, Coen Heijdemann in Groot-Brittannië en Fiori Baker (nu Slingerland) in Nederland.

Het gebouw

In de jaren '60 werden de vergaderingen gehouden in gehuurde ruimtes in een padvindingsgebouw. Geen ideaal gebouw voor de wekelijkse diensten, maar het bood wel een fijne ruimte voor bijzondere activiteiten, zoals ba-

Een goed gevulde kapel op zondag.

zars en roadshows, en het was destijds nog groot genoeg voor het houden van een districtsconferentie. Toen het gebouw van eigenaar verwisselde, moest de gemeente uitzien naar een andere ruimte. Tijdelijk werden de diensten in het Postiljon motel gehouden, waarbij toen al een soort 'blokvergaderschema' werd toegepast. (Pas in 1980 werd het tegenwoordige vergaderschema voor de zondag ingevoerd.) In december 1970 kocht de gemeente een oud herenhuis aan de Sluiskade, dat in 1971 een kleine en in 1984 een uitgebreide verbouwing onderging. Hoewel er te wensen overblijft, biedt dit gebouw voorlopig nog voldoende ruimte voor de vergaderingen; in de zondags-

schoolperiode kunnen er negen klassen tegelijk worden gehouden.

Dankzij het eigen gebouw kon de gemeente zich beter naar buiten toe presenteren. Dit gebeurde een aantal malen, o.a. in de vorm van muziekavonden, die meestal door veel belangstellenden werden bezocht. Bij de laatste verbouwing ging, door het aanbrengen van een geluiddempend plafond, de akoestiek verloren en was het houden van muziekavonden niet meer aantrekkelijk; nu zijn er andere activiteiten, zoals familiehistorische avonden, bazars, open dagen, film- en dia-avonden, en in 1990 een inzamelingsactie ten bate van tehuizen in Roemenië, die de kerk plaatselijk veel publiciteit opleverde.

Het kerkgebouw na de verbouwing in 1984.

Tweede HLD-zaalvoetbaltoernooi in Vlaanderen

Leuvenaren grijpen winst

Marc van den Brande

Op 11 november 1991 toog een groot aantal Vlaamse kerkleden naar het indrukwekkende nieuwe sportcomplex in de gemeente Belsele om daar het tweede HLD-zaalvoetbaltoernooi van het District Antwerpen te gaan spelen.

In totaal traden acht teams aan, gelijk verdeeld over twee poules. Elk team streed voor

wat het waard was. Soms werd er zeer verdienstelijk gespeeld. De supporters deden hun uiterste best om hun favoriete team naar de overwinning te schreeuwen. Aan het eind van de dag kon Leuven niet alleen gehuldigd worden als winnaar van het toernooi, maar kregen zij tevens de fair-play beker uitgereikt.

De ploeg van Leuven met supporters.

DE KINDERSTER

92E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

APRIL 1992

HAAR BESTE VRIENDIN

Helen Hughes Vick

Laura was klaar met haar avondgebed en wilde net in haar bed klimmen toen ze de hoed zag liggen. Ze grinnikte en pakte de hoed van de bureaustoel waar Simone hem had laten liggen. Dat was nou net iets voor Simone, haar hoed te laten liggen. Ze vergat altijd van alles.

Laura legde Simone's hoed op de ladenkast naast die van haarzelf. Het waren twee dezelfde hoeden, alleen was die van Laura iets groter. Ze hadden die hoeden samen gekocht aan het begin van de zomer en ze hadden ze de hele zomer gedragen. Het was moeilijk te geloven dat volgende week de school weer zou beginnen. Maar er waren nog een paar vakantiedagen over en ze hadden de hele middag

plannetjes gemaakt voor iedere minuut die er nog was voordat het weer zover was.

Simone en Laura waren al vanaf de kleuterschool dikke vrienden. Ze hadden sindsdien elk jaar bij elkaar in de klas gezeten. Ze hadden allebei rood haar, bruine ogen en sproeten. Ze hielden allebei van chocoladeijs, de kleur paars, dezelfde boeken,

dezelfde spelletjes, dezelfde muziek en dezelfde mensen. Waar de een ging, wilde de ander ook gaan. Ze waren bijna onafscheidelijk.

Toen Laura zich weer omdraaide om naar bed te gaan, kwam mama binnen. Laura's glimlach verdween toen ze mama's gezicht zag. Er was iets heel erg mis.

'Laura, ik moet je iets heel ergs vertellen', zei mama toen ze naast Laura op het bed zat. 'Simone was vanavond buiten met haar broer aan het fietsen. Ze is aangerezen door een auto.'

'Aangerezen! Is ze gewond? Waar is ze nu? In het ziekenhuis? Ik moet er meteen heen!'

'Lieverd, Simone was op slag dood. Het spijt me.'

'Dood! Ze kan niet dood zijn! Ze is de hele dag bij me geweest. Ze heeft haar hoed hier gelaten. We gaan morgen zwemmen. En dan fietsen, en dan . . .' De tranen stroomden over Laura's gezicht, en ze begon helemaal te schokken. Ze dacht: Simone kan niet dood zijn! We zitten volgende week weer in dezelfde klas. We gaan de eerste dag met dezelfde kleren aan naar school.

Mama hield Laura stevig vast terwijl ze huilde. Toen het huilen minder werd, zei mama:
'Ik weet

hoe verdrietig je nu bent. Het doet altijd zeer als je iemand kwijtraakt van wie je houdt. Dit is heel erg moeilijk voor je. Maar denk eraan dat Simone gelukkig is in de geestenwereld. Ze hield heel veel van Hemelse Vader.'

'Het is niet eerlijk!' riep Laura uit. 'Het is helemaal niet eerlijk! Waarom zou Simone moeten doodgaan? Ze is veel te goed – waarom kon er niet een slecht iemand doodgaan? Ze is nog maar elf. Waarom kon Hemelse Vader niet iemand nemen die al oud was en klaar om dood te gaan?'

'Ik weet dat het niet eerlijk lijkt, en misschien begrijpen we het wel nooit in dit leven. Maar we kunnen niet veranderen wat al gebeurd is. En we moeten op de een of andere manier leren het te aanvaarden.'

Die avond huilde Laura zichzelf in slaap. En ze huilde de volgende dag, de hele dag. Ze huilde niet alleen om Simone, maar ook om zichzelf. Ze wist niet hoe ze verder moest leven zonder haar beste vriendin. Hoe kon ze nou naar school gaan zonder Simone? Ze vroeg zich af of Simone haar net zo erg miste als zij Simone. Waar was de hemel, trouwens? Hoe was het daar? Zou Simone daar ook een best vriendin hebben? Laura had wel duizend vragen.

De avond voor Simone's begrafenis werd Laura plotseling erg bang. Ze was nog nooit naar een begrafenis geweest. Hoe was dat? Wat zou er gebeuren? Zou het eng zijn? Ze wilde niet dat iemand haar beste vriendin in de grond stopte en haar daar gewoon achterliet. De tranen kwamen weer, en dit keer erger dan eerst.

Terwijl Laura zat te snikken, voelde ze mama's arm om haar heen. 'Mama, hoe gaat het morgen op de begrafenis? Wat gaat er gebeuren? Is het naar om begraven te worden?'

Mama was even stil en het leek alsof ze moeite had uit te leggen wat ze wilde zeggen. Toen glimlachte ze door haar eigen tranen heen en zei: 'Wacht maar. Ik ben zo terug.' Een minuutje later kwam ze terug met een mapje vol foto's.

'Laura, deze foto's heeft papa vandaag bij de fotowinkel opgehaald.' Ze gaf Laura een stapel foto's. Laura keek naar de bovenste. Daar lag Simone naar haar te kijken. Simone glimlachte en wuifde. Laura keek mama aan.

'Dat zijn de foto's die we afgelopen maand tijdens de picknick van jullie genomen hebben, weet je nog?'

Natuurlijk wist Laura dat nog. Daar was ze samen met Simone met opgerolde broekspijpen aan het spetteren in het beekje. En daar waren ze als aapjes aan het klimmen in een oude eikeboom. Hoe hield Simone die hoed zo goed op haar hoofd terwijl ze ondersteboven in die boom hing? Laura verbaasde zich er nog over terwijl ze naar de foto keek. Ze begon te lachen toen ze Simone op de laatste foto een van haar gekke gezichten zag trekken. Het was heerlijk om weer te lachen. Ze was heel even vergeten dat Simone dood was.

'Die foto's zijn Simone niet echt, hè?' vroeg mama. 'Het zijn maar afbeeldingen. Zelfs wanneer er een foto van iemand is genomen, blijft die persoon gewoon verder leven. Die afbeelding blijft achter zodat anderen hem kunnen zien. En zo is het in het echt ook ongeveer. Simone's lichaam blijft achter, maar de echte Simone leeft nog. Nou wordt haar lichaam wel begraven, en een foto niet, dus kun je het na morgen niet meer zien, maar Simone leeft gewoon een tijd zonder aards lichaam verder. Ik wil dat je dat morgen en daarna altijd onthoudt, Laura.'

Mama legde verder uit hoe de begrafenis zou gaan morgen. Het hielp Laura te weten wat ze moest verwachten. Hoewel het helemaal niet eng was, was ze toch een beetje bang. Maar het was goed te weten dat haar ouders er ook zouden zijn.

Toen Laura en haar ouders de volgende dag het kerkgebouw inliepen, speelde er zachtjes muziek. Laura's buik voelde leeg en raar toen ze de kapel inliepen. Er waren veel mensen. Iedereen keek zo verdrietig. Laura vocht tegen haar tranen toen ze naar voren liepen, waar Simone's familie zat. Laura hield mama's hand stijf vast toen ze naar Simone's moeder liep, die altijd als een moeder was geweest voor Laura. Toen Simone's moeder Laura zag, boog ze voorover en omhelsde haar heel lang. Laura zag in haar ogen de tranen en het verdriet.

'Ik dacht dat u deze foto van Simone wel zou willen hebben', zei Laura, en gaf haar een van de nieuwe foto's. Er verscheen een glimlach op het gezicht van Simone's moeder toen ze de foto bekeek.

'Bedankt Laura, bedankt.'

Toen gingen Laura en haar ouders zitten. Tijdens de begrafenis zag Laura Simone's moeder vaak naar de foto kijken. Wanneer ze ernaar keek, was er even een glimlach op haar gezicht. Laura wist dat de foto Simone's moeder hielp om eraan te denken dat Simone en zij weer bij elkaar zouden zijn.

Laura wist dat Simone nog steeds haar beste vriendin was. Ze zou Simone missen, maar was er zeker van dat Simone gelukkig was in de geestenwereld.

□

Ik voel me eerbiedig bij het lezen van de Schriften

Virginia Pearce

'Mijn ziel verheugt zich in de Schriften, en ik denk er over na en ik schrijf ze op tot nut en lering mijner kinderen' (2 Nephi 4:15).

'Ik speelde er het eerst mee', gilde Romero van vier, terwijl

hij het speeltje uit het handje van zijn kleine zusje trok. Lolita rende naar haar moeder, dus gaf Romero het boos weer terug. De gemeentepresident en zijn raadgevers waren op bezoek en Romero wist dat ze niet gestoord wilden worden zolang ze met hen aan het praten waren.

Romero woonde met zijn moeder, vader en kleine zusje Lolita in de Filipijnen. Ze woonden in een nipa – een hut die zijn vader had gemaakt van palmladeren en bamboe. Toen Romero nog een baby was, onderwezen zendelingen zijn ouders het evangelie. Ze wisten dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen waar was, en ze lieten zich dopen. Thuis praatten ze over het evangelie en lazen ze samen het Boek van Mormon. Ze waren een gelukkig gezin.

Eerst gingen Romero en zijn ouders elke week naar de kerk. Ze hadden geen auto en de kerk was te ver om te lopen, dus gingen ze met een kleine jeepbus. Maar toen de weken voorbijgingen, vergaten ze weleens extra geld te sparen voor de bus en konden ze niet naar de kerk. Soms waren ze gewoon niet op tijd aangekleed. En na een tijdje gingen ze helemaal niet meer. Ze praatten thuis niet meer over het evangelie en lazen niet meer samen in het Boek van Mormon.

Nu praatte de gemeentepresident met Romero's vader en moeder over het evangelie. Romero hoorde zijn vader en moeder beloven om de volgende zondag weer naar de kerk te gaan. Maar Romero wilde nog steeds liever het speelgoed van Lolita afpakken dan naar de grote mensen luisteren.

En toen hoorde hij een van de bezoekers 'Boek van Mormon' zeggen. Romero stopte met spelen

en luisterde naar wat ze zeiden. Hij ging naar een plank en pakte het Boek van Mormon. Hij dacht na over de geweldige verhalen die zijn ouders hem hadden voorgelezen uit dat boek. Hij had een fijn gevoel toen hij het Boek van Mormon vasthield en zich dat herinnerde. Hij voelde zich eerbiedig. Nu wilde hij ook Lolita het speelgoed niet meer afpakken – hij wilde dat ze gelukkig was. Hij wilde rustig zitten en naar de gemeentepresident luisteren. Toen hij zat te luisteren, wist Romero dat hij weer naar de kerk wilde gaan en samen met zijn ouders en zusje in de Schriften lezen.

Nephi en andere grote mannen hebben het verhaal van hun leven in het Boek van Mormon geschreven om ons te leren over Hemelse Vader en Jezus. Wanneer we dat lezen of erover horen, zullen we een gevoel van eerbied hebben in ons hart. Door die gevoelens van eerbied kunnen we ons anders gedragen. We willen niet meer duwen, trekken en anderen iets afpakken, maar we willen aardiger zijn. Om ons altijd dicht bij onze Hemelse Vader te voelen, moeten we elke dag in het Boek van Mormon lezen.

MIJN LIEVELINGSVERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON

op elke bladzijde een tekening van een van je lievelingsverhalen uit het Boek van Mormon en schrijf er een titel of een verhaal onder.

Ideën voor de participatieperiode

1. Speel 'Wie ben ik?' door een kind gegevens over een bepaalde figuur uit het Boek van Mormon voor te laten lezen van een kaartje en vervolgens aan de anderen 'Wie ben ik?' te vragen. Jongere kinderen kunnen voor de klas staan terwijl een volwassene de gegevens voorleest.

2. Vraag een paar volwassen leden uit uw wijk of gemeente om hun eigen exemplaar van het Boek van Mormon mee te nemen naar het jeugdwerk. Laat hen om de beurt vertellen hoe belangrijk ze het Boek van Mormon vinden en welke gevoelens van eerbied ze hebben voor de Schriften.

3. Laat de kinderen een waardevol voorwerp zien. Bespreek met de kinderen waarom we het vanwege de grote waarde voorzichtig behandelen. Laat elk kind de Schriften even vasthouden. *Laat de kinderen inzien dat de Schriften heilig zijn en dat ze van onze Hemelse Vader komen. We scheuren ze niet kapot en misbruiken ze niet, maar tonen er eerbied voor door ze te bestuderen.* □

Instructies

Om een boekje te maken met enkele van je lievelingsverhalen uit het Boek van Mormon, pak je drie of meer velletjes wit papier, legt ze

op elkaar en vouwt ze dubbel. Doe in de vouw drie nietjes of maak gaatjes langs de vouw en haal er wat garen doorheen. Kleur het plaatje, knip het uit en plak het op de voorkant van je boekje. Maak

PAASKALENDER, APRIL 1992

Corliss Clayton

1	WOENSDAG	Johannes 12:1-3	Betanië
2	DONDERDAG	Matteüs 21:12,13,45,46	De tempel
3	VRIJDAG	Lucas 22:7-13	De bovenzaal
4	ZATERDAG	Johannes 13:1-17	De bovenzaal
5	ZONDAG	Johannes 13:21-30	De bovenzaal
6	MAANDAG	Matteüs 26:26-29	De bovenzaal
7	DINSDAG	Johannes 13:33-35; 15:9-17	De bovenzaal
8	WOENSDAG	Johannes 17	Jeruzalem
9	DONDERDAG	Matteüs 26:30-35	De Olijfberg
10	VRIJDAG	Lucas 22:40-46 Marcus 14:39-42	De hof van Getsemane
11	ZATERDAG	Lucas 22:47-51	De hof van Getsemane
12	ZONDAG	Johannes 18:12-14,19-24 Matteüs 26:57-68	Het paleis van Kajafas (1)
13	MAANDAG	Johannes 18:25-27	Het paleis van Kajafas (1)
14	DINSDAG	Marcus 15:1 Johannes 18:29-38	De rechtbank (2)
15	WOENSDAG	Lucas 23:6-11	Het paleis van Herodes (3)
16	DONDERDAG	Matteüs 27:15-25	De rechtbank
17	VRIJDAG	Marcus 15:13-20	De rechtbank
18	ZATERDAG	Johannes 19:4-16	De rechtbank
19	PAASZONDAG	Johannes 19:17-22	Golgota
20	MAANDAG	Lucas 23:34 Johannes 19:23,24	Golgota
21	DINSDAG	Matteüs 27:39-44 Lucas 23:39-43	Golgota
22	WOENSDAG	Johannes 19:25-27	Golgota
23	DONDERDAG	Matteüs 27:45,46,50-54	Golgota
24	VRIJDAG	Johannes 19:31-37	Golgota
25	ZATERDAG	Johannes 19:38-42	Golgota
26	ZONDAG	Matteüs 27:62-66	Het graf
27	MAANDAG	Johannes 20:1-18	Het graf
28	DINSDAG	Lucas 24:12-33	
29	WOENSDAG	Johannes 20:19-31	
30	DONDERDAG	Johannes 21:1-17 Handelingen 1:1-11	

DE VERZO

Lees de teksten die voor elke dag op de kalender staan om meer te leren over enkele van de gebeurtenissen die tijdens de laatste dagen van Jezus' sterfelijk leven plaatsvonden. Zoek de genoemde lokaties op de kaart op.

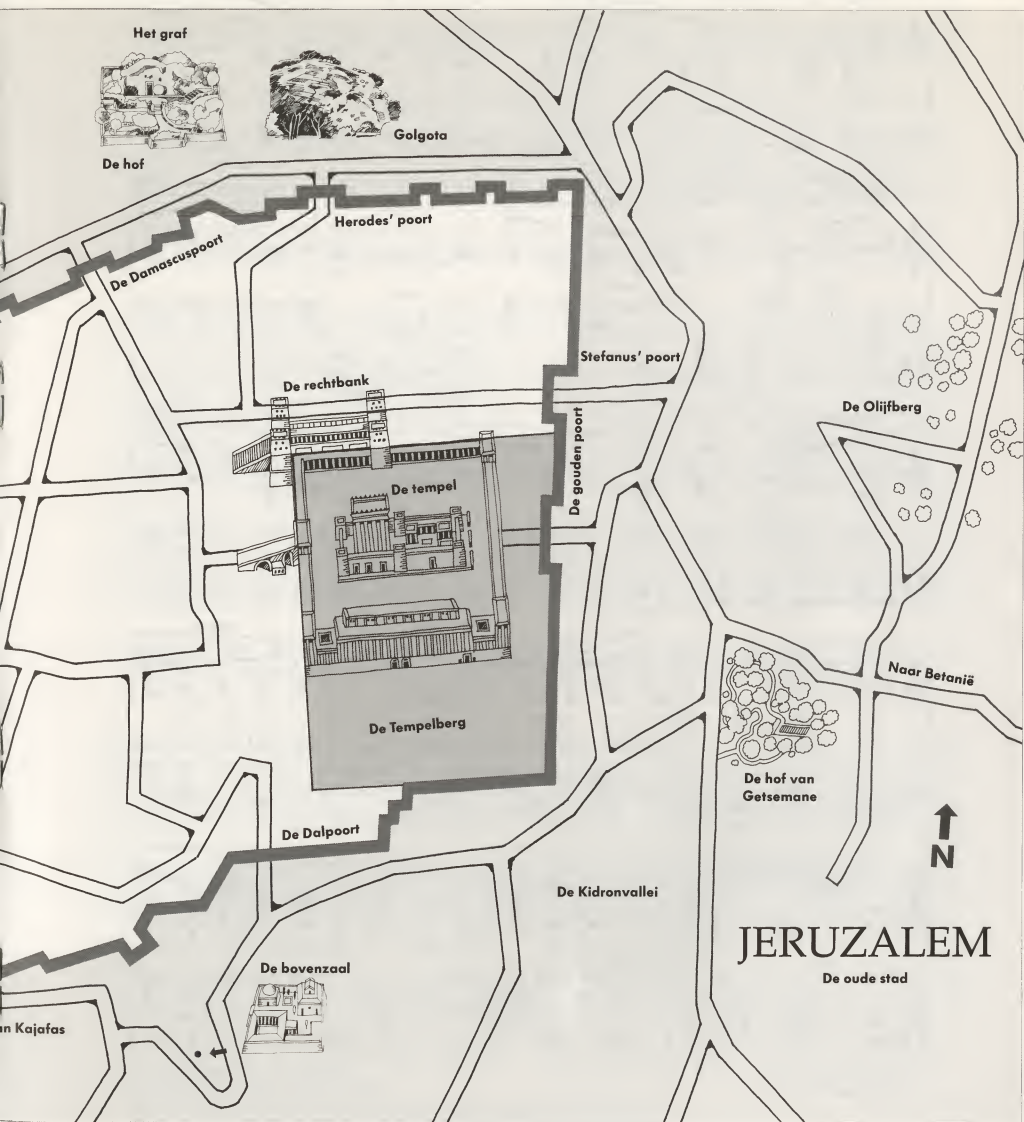
(1) Kajafas was de joodse hogepriester.

(2) Hier woonde de Romeinse stadhouder Pilatus

(3) Herodes was de tetrarch van de provincie Galilea, waar Jezus het langste heeft gewoond.

ENING EN DE OPSTANDING

Hij zond zijn Zoon

Met gevoel ♩ = 66-80

F C⁷ F C⁷ F

Hoe kon de Va-der

Gm C⁷ F Dm

la - ten zien wat trouw en lief - de is? Hij zond zijn Zoon, een

G⁷ F C⁷ F

kind - je klein, als licht in duis - ter - nis. Hoe kon de Va - der

Gm C⁷ F⁷ B^b

la - ten zien welk pad wij moe - ten gaan? Hij zond zijn Zoon naar

F G⁷ C⁷ F B^b

d'aar - de toe om ons hier voor te gaan. Hoe kon de Va - der

F Dm Gm A⁷ B^b

la - ten zien wat of - fe - ran - de is? Hij zond zijn Zoon, die

A⁷ D Gm C⁷

stierf voor ons en bracht her - rij - ze - nis.

F Gm C⁷ F⁷

Wat vraagt de Va - der ons te doen? Wat staat er in de Schrift? Leef

B^b F G⁷ C⁷ F

als zijn Zoon en houd zijn woord steeds in je hart ge - grift.

B^m F

Wat vroeg Hij ons? Leef als zijn Zoon.

Tekst: Mabel Jones Gabbott, geb. 1910

Muziek: Michael Finlison Moody, geb. 1941

Copyright © 1982 Mabel Jones Gabbott en Michael Finlison Moody. Arr. © 1989 LDS.

Dit lied mag gekopieerd worden voor incidenteel, niet-commercieel gebruik thuis of in de kerk.

Moroni 7:48, 3 Nephi 27:21

Johannes 3:16, 13:15

VEEL PLEZIER!

VAN STIP NAAR STIP

BLOEMEN- HARTEN

Ruth Iman

Hoeveel harten zijn er
in deze bloem verstoppt?

OVER DE GOLVEN

Mary Jean Plantner

Mensen die zo rechtstreeks mogelijk tussen de hieronder genoemde steden willen reizen, moeten over grote zeeën en oceanen. Weet jij welke?

1. Van Beiroet (Libanon) naar Limassol (Cyprus)	()	a) De Golf van Mexico
2. Van Tampa (Florida, V.S.) naar Havana (Cuba)	()	b) De Tasmanzee
3. Van Caracas (Venezuela) naar Kingston (Jamaica)	()	c) De Arabische Zee
4. Van Managua (Nicaragua) naar Lima (Peru)	()	d) De Noordzee
5. Van Sydney (Australië) naar New Plymouth (Nieuw-Zeeland)	()	e) De Stille Zuidzee
6. Van Port Hedland (Australië) naar Jogjakarta (Indonesië)	()	f) Zuidelijke Chinese Zee
7. Van Edinburgh (Schotland) naar Oslo (Noorwegen)	()	g) De Beringzee
8. Van Saigon (Vietnam) naar Hong Kong	()	h) De Sargassozee
9. Van Bombay (India) naar Aden (Saoedi-Arabië)	()	i) De Indische Oceaan
10. Van Lissabon (Portugal) naar Keflavik (IJsland)	()	j) De Koraalzee
11. Van Rockhampton (Australië) naar Guadalcanal (Solomoneilanden)	()	k) De Noordelijke Grote Oceaan
12. Van San Juan (Puerto Rico) naar Norfolk (Virginia, V.S.)	()	l) De Rode Zee
13. Van San Francisco (Californië, V.S.) naar Honolulu (Hawaii, V.S.)	()	m) De Middellandse Zee
14. Van Nome (Alaska, V.S.) naar Petropavlovsk (Rusland)	()	n) De Atlantische Oceaan
15. Van Port Sudan (Soedan) naar Mecca (Saoedi-Arabië)	()	o) De Caribische Zee

Bloemenharten: 11. Over de golven: 1-m, 2-a, 3-o, 4-e, 5-b, 6-i, 7-d, 8-f, 9-c, 10-n, 11-f, 12-h, 13-k, 14-g, 15-l.

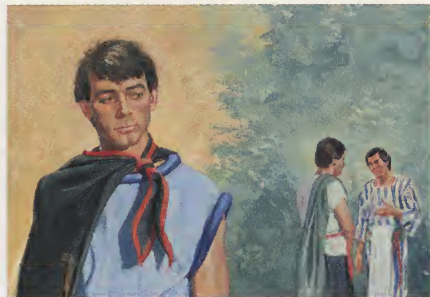
DE BEKERING VAN ALMA DE JONGE

Koning Mosiah maakte Alma leider van de kerk in Zarahemla. Alma koos anderen mannen om hem te helpen de Nephieten te onderwijzen. Mosiah 25:19; 26:8

Alma en koning Mosiah maakten zich zorgen omdat de ongelovigen het de leden van de kerk moeilijk maakten wegens hun geloof. Mosiah 27:1

Alma had een zoon die ook Alma heette. Alma de jonge geloofde de leringen van zijn vader niet, maar werd een slecht man. Mosiah 27:8

Alma de jonge en de vier zonen van koning Mosiah maakten het de kerk moeilijk. Ze vleiden de mensen en probeerden ze van de waarheid af te brengen. Mosiah 27:8

Veel mensen die naar hen luisterden, verlieten de kerk en werden slecht. Alma bad dat zijn zoon de waarheid zou inzien en zich zou bekeren. Mosiah 27:9

Alma de jonge en de zonen van koning Mosiah reisden door het land en probeerden de kerk te vernietigen. Mosiah 27:10

Op een dag verscheen er een engel aan ze. De engel sprak tot hen met een luide stem die de aarde deed schudden. Mosiah 27:11

De vijf jongemannen waren zo bang dat ze op de grond vielen. Eerst konden ze niet begrijpen wat de engel had gezegd. Mosiah 27:12

De engel vroeg Alma de jonge waarom hij het de kerk zo moeilijk maakte. Mosiah 27:13-14

De engel was gekomen omdat de kerkleden gebeden hadden. De aarde schudde toen hij Alma de jonge zei dat hij moest ophouden de kerk te vernietigen. Mosiah 27:14-17

Alma de jonge en de zonen van Mosiah vielen weer op de grond. Ze hadden een engel van de Heer gezien en wisten dat de aarde door de macht van God geschud had. Mosiah 27:18

Alma de jonge was zo verbaasd dat hij zijn mond niet kon opendoen om wat te zeggen. Hij werd zo zwak dat hij zijn handen niet eens kon bewegen. Mosiah 27:19

De zonen van Mosiah droegen Alma de jonge naar zijn vader en vertelden hem alles wat er met hen gebeurd was. Mosiah 27:20

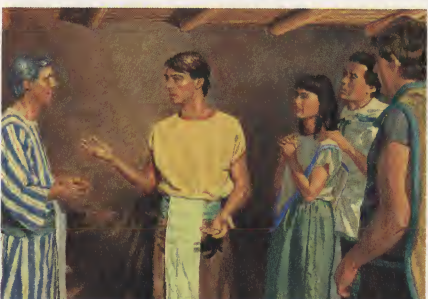
De vader van Alma de jonge was blij, want hij wist dat dit door de macht van God met zijn gebeurd was en dat God zijn gebeden had verhoord. Mosiah 27:20

De vader van Alma de jonge riep veel mensen bijeen om te zien wat de Heer voor zijn zoon had gedaan en voor de zonen van Mosiah. Mosiah 27:21

De vader van Alma de jonge vastte en bad, samen met andere kerkleiders, en vroeg God om Alma de jonge te helpen weer sterk te worden. Mosiah 27:22

Na twee dagen en nachten kreeg Alma de jonge zijn kracht weer terug en kon hij weer praten en bewegen. Mosiah 27:23

Hij zei tegen de mensen dat hij zich had bekeerd van zijn zonden en dat God hem had vergeven.
Mosiah 27:24

Hij zei dat iedereen rechtvaardig moet worden om Gods koninkrijk binnen te kunnen gaan, en vertelde hun hoe hij geleden had door zijn zonden.
Mosiah 27:25-26, 28

Na zijn bekering was Alma de jonge gelukkig omdat God hem vergeven had. Hij wist dat God van hem hield. Mosiah 27:29

Alma de jonge en de zonen van koning Mosiah begonnen de waarheid te onderwijzen door het hele land en iedereen te vertellen wat ze hadden gehoord en gezien. Mosiah 27:32

Ze probeerden goed te maken wat ze verkeerd hadden gedaan. Ze legden de Schriften uit aan de mensen en leerden hen over Jezus Christus.
Mosiah 27:35

God zegende Alma de jonge en de zonen van Mosiah in hun onderricht van het evangelie. Veel mensen luisterden ernaar en geloofden het.
Mosiah 27:36-37

De zorg voor het kerkgebouw: een zaak van de leden

De leden die hun tijd, talenten en energie willen geven, kunnen in belangrijke mate bijdragen tot de zorg voor hun kerkgebouw door:

1. Na vergaderingen of activiteiten op te ruimen. Dat houdt in vegen, indien nodig stofzuigen, en het afval in vuilniszakken doen. Het kerkgebouw moet er na afloop van de vergadering of activiteit even netjes uitzien als ervoor. Na de zondagse diensten hoeft er niet uitgebreid te worden schoongemaakt, hoewel de leden er wel voor moeten zorgen dat het gebouw er te allen tijde netjes uitziet. Het kan nodig zijn om de benodigdheden in de toiletten na een blokvergaderingschema aan te vullen.
2. Na vergaderingen en activiteiten die buiten de normale conciërge-uren vallen het gebouw in gereedheid te brengen voor de zondagse dienst.
3. Het kerkgebouw voor en na vergaderingen en activiteiten open te maken en af te sluiten.
4. Stoelen en tafels klaar te zetten en op te ruimen, ook op zondag.
5. 's Avonds langs het kerkgebouw te gaan om te kijken of alle ramen en deuren goed zijn afgesloten.
6. De doopvont vullen en na de doopdienst leeg te laten lopen, en alles op te ruimen.
7. De avondmaalstafel af te ruimen.
8. Geluids- en videoapparatuur klaar te zetten en na afloop zorgvuldig op te bergen.
9. Voor de belichting, geluid, orgel en apparatuur (wan-

neer dat niet geprogrammeerd kan worden) enzovoort te zorgen.

10. Het onder toezicht gebruiken van het gebouw aan te moedigen.

11. Door huwelijksrecepties en ander goedgekeurd niet-kerkelijk gebruik voor te bereiden en na afloop op te ruimen.

12. De keuken, fornuis, oven, koelkasten, eetgerei en gereedschap schoon te houden.

13. De apparatuur voor de mediatheek in orde te houden.

14. De bloemperken bij te houden (dit maakt geen

deel uit van taakomschrijving van conciërges).

15. Aan schoonmaakprojecten van de tuin deel te nemen.

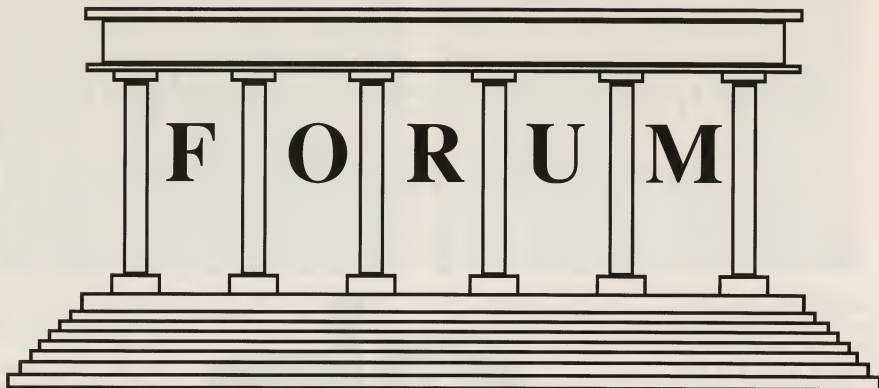
16. Vóór kerkdiensten voetpaden en parkeerplaats sneuwwrij maken.

17. Kleine reparaties goed te verrichten.

Als de leden met zulke zaken helpen, kunnen conciërges hun kostbare tijd besteden aan uitgebreidere schoonmaak- en onderhoudswerkzaamheden. De ringleiders en bisschoppen moeten ervoor zorgen dat de leden in deze zaken worden geïnstrueerd.

Aangezien van leden verwacht wordt dat zij na een vergadering of een activiteit opruimen, moeten zij toegang hebben tot de volgende zaken: Stofzuiger, zwabber, bezem, stoffer en blik, emmer, dweil, sneeuwschuiver, vuilniszakken, werkdokjes, schoonmaakmiddelen, handdoeken, toiletpapier.

Wij publiceren dit artikel in opdracht van het administratiekantoor in Frankfurt, red.)

forum (Lat.), o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitoel en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig. voor openbare gerechtswaard: *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst

waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; - **avond**, m. (-en); - **bijeenkomst**, v. (-en); - **discussie**, v. (-s); - **gesprek**, o. (-ken); - **lid**, o. (...leden).

Hoe u als alleenstaand ouder staande kunt blijven

Ik ben nu vier jaar alleenstaand. Elke dag kom ik voor beslissingen te staan die ik alleen moet nemen. Sommige dagen zijn eenzaam en angstig; andere zijn vol blijdschap. In de meeste gevallen moet een alleenstaand ouder contact leggen met haar of zijn voormalige partner over zaken als bezoekregelingen voor de kinderen, financiën en andere aangelegenheden. Dat kan pijnlijk zijn. Bijna alle alleenstaande moeders moeten een baan gaan zoeken. Ook ik moest een baan zoeken en, net zo belangrijk, hard werken aan mijn zelfbeeld terwijl ik de kinderen gelukkig probeerde te houden. Enkele suggesties die mij op de been hebben gehouden als alleenstaand ouder zijn:

* Spreek niet negatief over de andere ouder tegen de kinderen. Mijn vertrouwensman legde hier de nadruk op.

* Blijf heel dicht bij uw Hemelse Vader door gebed. Ik vraag Hem dagelijks mij de kracht te geven de zware last te dragen waar ik nu onder gebukt ga.

* Laat de kinderen weten dat u van ze houdt en dat de achterblijvende ouder hen niet in de steek zal laten. Ik herinner me een gezinsavond waarop ieder om de beurt

plaatsnam op een stoel en we hem of haar twee dingen zeiden die we in hem of haar bewonderden. Ik zal nooit vergeten wat er gebeurde toen het mijn beurt was om plaats te nemen. Mijn jongste kind zei: 'Bedankt mama, dat u ons gezin bij elkaar houdt en ons niet verlaat. Ik hou van u.'

* Leef met de dag, zelfs als de last als alleenstaand ouder bij tijden héél zwaar is en je je afvraagt of je het wel redt.

Ik laat geen dag voorbijgaan zonder alle kinderen een stevige knuffel te geven en te zeggen dat ik zielsveel van ze houdt.

Nancy Elliot-Austin, San Jose (Californië)

* * *

Ik had vier kinderen in de leeftijd van 2 tot 8 jaar toen ik alleenstaand ouder werd. Ik kwam er al snel achter dat mijn zekerste, onfeilbaarste bron van hoop en kracht mijn Hemelse Vader was.

Ik besloot elke morgen anderhalf uur te wijden aan vurig gebed, schriftstudie en conditietraining. Dat is al 21 jaar mijn

bron van hoop, kracht en vreugde. Ik heb in vele afgrijselijke beproevingen vrede in mijn hart gevoeld. Mijn hart is soms verzacht in situaties waarin ik anders zeker boos of verbitterd was geworden. Mijn hart heeft zich afgewend van mijn eigen zelfzuchtige verlangens en wil nu anderen helpen en liefhebben. De prijs die ik verkozen heb te betalen is minimaal in vergelijking met de voortdurende zegeningen die ik ontvang.
- Marie Davis, Sugar City (Idaho)

Ik ben in 1985 als alleenstaand ouder van een dochtertje van twee lid van de kerk geworden. De kerk zorgde voor een sterk fundament waarop ik mijn thuis kon bouwen. Een alleenstaand ouder, uit eigen keuze of gedwongen, heeft haar of zijn moeilijkheden. De moeilijkheid waar ik mee te maken kreeg, was dat ik vaak weinig tijd voor mezelf overhield. Ik kwam erachter dat hoevel ik ook wil doen voor mijn dochtertje, ik wel tijd voor mezelf moet reserveren om me te kunnen ontspannen. Als ik niet op mijn lichamelijke, mentale en geestelijke gezondheid let, zal het ook moeilijker worden om voor mijn kind te zorgen. Op de twee dagen die ik per week vrij ben, besteed ik een dag aan mezelf, de andere dag aan mijn dochter. Ik moet erop letten mijn Heiland in mijn

gezin toe te laten. De gezinsavond en gezinsgebed zijn nog steeds belangrijk. Zorg ervoor dat u door uw voorbeeld uw kinderen leert het juiste te kiezen. - Rebecca L. White, Lemoore Naval Air Station (Californië)

De afgelopen 13 jaar als alleenstaand ouder waren niet eenvoudig, maar ik kan oprecht zeggen dat ik geholpen ben door mijn Hemelse Vader. Een paar regels die ik probeer te volgen:

* Blijf kalm, en dat is niet makkelijk voor mij.

* Zoek de oplossingen voor problemen in de Schriften, praat erover met uw bisschop, bid en vast erover. Ik put zelfs kracht uit mijn zangboek.

* Houd uw geloof en getuigenis sterk.

Te weten wat de reden van ons leven is, schenkt mij veel kracht. We moeten kennis opdoen om een plaats te krijgen bij onze Hemelse Vader. Daarom moeten we het beste maken van wat we hebben. - Robyn Jenkinson, Bolton Point, New South Wales (Australië)

Schrijf ons als u goede ervaringen of praktisch succes met een van de onderstaande onderwerpen hebt!

mei: Hoe u met financiële problemen kunt omgaan

juni: Hoe u uw beperkingen positief kunt benaderen

augustus: Hoe u tussen schuld en goddelijk berouw onderscheid kunt maken.

Schrijf (ongeveer 100-150 woorden) naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkleer. Ze moeten steeds 6 weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

1. Blijf dicht bij de Heer door schriftstudie, gebed; houd getuigenis sterk.

2. Let op fysieke en mentale gezondheid; neem tijd voor uzelf.

3. Wees positief; zeg niets negatiefs over andere ouder; laat kinderen weten dat u van ze houdt.

4. Geloof in uzelf; leef met de dag.

Wereldwijd

Uitbreiding opleidingsinstituut voor zendingen

Het opleidingsinstituut voor zendingen in Provo (Utah) zal worden uitgebreid met een multifunctioneel gebouw, een slaapacomodatie van drie verdiepingen, een instructiegebouw van drie verdiepingen, en een nieuwe ingang voor het hele complex. In totaal wordt er 60.000 vierkante meter toegevoegd. Daardoor zullen er geen 3000 maar 4000 zendingen tegelijk opgeleid kunnen worden.

Uganda, Kenya en Zimbabwe toegewijd

Eind oktober 1991 heeft ouderling James E. Faust van het Quorum der Twaalf Apostelen de landen Uganda, Kenya en Zimbabwe toegewijd aan de verkondiging van het evangelie en de vestiging van de kerk.

Op 23 oktober heeft ouderling Faust, die werd vergezeld door ouderling Richard P. Lindsay van de zeventig die werkzaam is als president van het Gebied Afrika, Uganda toegewijd. Hij deed dat in de hoofdstad Kampala. Eerder vorig jaar had Uganda de kerk officieel erkend.

De volgende dag reisden de beide mannen, vergezeld van Larry Brown, president van het Zendingsgebied Nairobi (Kenya) naar Nairobi, alwaar meer dan honderd leden van de kerk waren vergaderd voor een openluchtdienst. In deze vergadering werd Kenya toegewijd. In het toewijdingsgebed bad ouderling Faust om een tempel voor de Kenyase heiligen. Op 25 oktober ontmoetten ouderling Faust en ouderling Lindsay, Vern Marble, president van het Zendingsgebied Harare (Zimbabwe). 'Voor de vergadering hadden de leden gebeden en gevast om regen', zegt ouderling Richards. 'Direct na het toewijdingsgebed van ouderling Faust begon het zachtjes te regenen, en dat bleef het nog dagen doen.'

Zendingsgebieden in Rusland en de Oekraïne

Het Eerste Presidium heeft de organisatie van drie nieuwe zendingsgebieden bekendgemaakt. Twee in Rusland en één in de Oekraïne, de eerste zendingsgebieden van de kerk die kantoor zullen houden in het Gemeenbest van Onafhankelijke Staten (voorheen de Sovjetunie).

De nieuwe zendingsgebieden zijn: het Zendingsgebied Moskou, het Zendingsgebied Sint Petersburg en het Zendingsgebied Kiev. De zendingsgebieden zijn op 3 februari van start gegaan.

Het Zendingsgebied Moskou wordt geleid door president

Gary L. Browning, voormalig president van het Zendingsgebied Helsinki-Oost. Momenteel telt het zendingsgebied, met een inwonertal van 11,5 miljoen, 30 zendingen die voornamelijk werkzaam zullen zijn in en rond Moskou.

Het Zendingsgebied Sint Petersburg wordt geleid door president Charles H. Creel, die ten tijde van zijn roeping als zendingspresident met zijn vrouw werkzaam was als voltijdzending in het Zendingsgebied Wenen-Oost. Het zendingsgebied, met een inwonertal van 10 miljoen, telt momenteel 41 zendingen die werkzaam zullen zijn in noordwest-Rusland en Estland.

Het Zendingsgebied Kiev wordt gepreseed door Howard L. Biddulph, voormalig president van het Zendingsgebied Wenen-Oost. Er zijn momenteel 35 zendingen in het zendingsgebied die werkzaam zullen zijn in heel de Oekraïne. Tevens maakte het Eerste Presidium bekend dat de zendingsgebieden Helsinki-Oost en Wenen-Oost zijn opgeheven.

Volgens woordvoerders van de kerk zijn de nieuwe zendingsgebieden mogelijk geworden doordat beide staten de kerk officieel hebben erkend.

Ring Den Haag

Ringpresident:

John Jansen

Getrouwd met Benita Robles

Van beroep directeur Europese botbank

Opvolger van Jack van Oudheusden

Zijn raadgevers zijn Han Hogervorst en Peter Navarro

Beleid en mededelingen

Tentoonstelling van kunstwerken van kinderen

Kinderen die lid zijn van de kerk worden uitgenodigd om hun kunstwerk in te sturen voor een internationale tentoonstelling in het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst in Salt Lake City (VS).

Uit de inzendingen zullen ongeveer 300 kunstwerkjes geselecteerd worden op vindingrijkheid en creativiteit, die zullen worden tentoongesteld van 9 oktober a.s. tot en met 7 februari 1993.

'Het doel van de tentoonstelling is de kinderen aan te moedigen hun creativiteit te gebruiken om te laten zien wat zij belangrijk vinden in het gezin waartoe zij behoren', zegt Jennifer Lund, medewerkster van het museum, die de tentoonstelling organiseert.

'Wij hopen dat we een grote verscheidenheid aan gezinsactiviteiten te zien krijgen - samen werken, samen spelen, kerkbezoek, winkelen - de mogelijkheden zijn eindeloos', zegt ze.

Kinderen in de leeftijd van 5 tot en met 11 jaar mogen meedoen. Zij kunnen hun kunstwerk maken met waskrijtjes, potloden, waterverf, houtskool of olieverf; zij kunnen een

collage maken of iets anders op papier. Per kind kan er slechts een keer iets worden ingezonden.

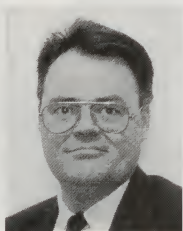
Elke inzending mag niet groter zijn dan 25 bij 30 centimeter. De volgende gegevens moeten duidelijk op de achterkant van de inzending worden vermeld: naam, leeftijd, adres, wijk (gemeente), ring (district).

Inzendingen kunnen naar het distributiecentrum in Friedrichsdorf worden gestuurd, vanwaar zij zullen worden doorgestuurd naar Salt Lake City, of rechtstreeks naar het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst, 45 North West Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA. Inzendingen die naar het distributiecentrum worden gestuurd moeten voor 21 juli binnen zijn. Het adres van het distributiecentrum is: Postfach 1549, 6382 Friedrichsdorf 1, Duitsland. Inzending die rechtstreeks naar het museum worden gestuurd mogen niet later dan 7 augustus binnen zijn.

Alle werkjes worden het eigendom van het museum en worden niet teruggestuurd naar de deelnemers.

Sommige tentoongestelde kunstwerkjes zullen in *De Ster* en andere kerkelijke tijdschriften worden gepubliceerd.

Nieuwe leiders

Regio Den Haag

Regionaal vertegenwoordiger:

Jacob Pieter (Jack) van Oudheusden

Getrouwd met Bertie-Louise Lefrandt
Van beroep productie-assistent
Opvolger van J. Paul Jongkees

Ring Apeldoorn

Jeugdwerkpresidente:

Adri van Drogen-Kleijne

Getrouwd met Cor van Drogen
Opvolger van zuster Plug
Haar raadgeefsters zijn Ina de Jonge en Jeanne Westra

De zendelingenpagina's

Deze maand in de zendelingenpagina's de verslagen van zuster Kitty Bastein uit de Wijk Rotterdam-Noord, die een zending vervult in het Zendingsgebied Toronto, en van ouderling Robert Brouwer uit de Wijk Utrecht, die een zending vervult in het Zendingsgebied Jacksonville (Florida).

Robert Brouwer

Toen ik las dat ik op zending was geroepen in het Zendingsgebied Jacksonville (Florida) was ik graag die dag nog op het vliegtuig gestapt. Vorig jaar juli meldde ik mij bij het opleidingsinstituut voor zendelingen in Provo en drie weken later belandde ik in Jacksonville. In deze korte tijd was mijn getuigenis enorm gegroeid en was de Geest elke dag sterk aanwezig. Het was werkelijk genieten.

Al sinds ik een klein jochie was, wilde ik een zending vervullen en keek ik op naar de zendelingen die al die jaren langskwamen. Nooit had ik gedacht dat ook ik nog eens langs

Baptist Church en de Methodist Church. Het is toch fijn dat zoveel mensen hier in God geloven.

De zomers zijn hier lang en heet, dus het is hier wel zweten, maar in de korte winter is het wel even genieten. Ik had nooit gedacht dat ik in januari nog eens zonder jas zou lopen.

Ik geniet van het zendingsleven. Ik leer ontzettend veel van mijn collega's en ik leer veel uit de Schriften. De Heer heeft ons werkelijk gezegend met het Boek van Mormon. Ik vind het heerlijk om dagelijks in dat boek te lezen en elke dag iets nieuws te leren.

We hebben het meeste succes bij mensen die leden van de kerk kennen of een lid in hun familie hebben. De Geest is heel

Ouderling Brouwer in landschap kenmerkend voor Florida.

Ouderling Brouwer tussen de katoenplanten.

de deuren zou gaan. Soms denk ik bij mezelf: ik kan het niet geloven maar ... het is geweldig!

Momenteel ben ik in mijn tweede standplaats, Valdosta, een plaats in het zuiden van Georgia, niet in Florida dus. Valdosta is een universiteitsstad. Het gebied waar ik nu werkzaam ben, wordt ook wel de 'Bible Belt' genoemd, omdat er hier ontzettend veel kerken zijn. De grootste zijn de

sterk aanwezig wanneer we thuis bij een lid lesgeven. Ik ben erachter gekomen dat we zonder de Heilige Geest niets zijn, want het is de Geest die onderricht.

Ik wil iedereen die daartoe in de gelegenheid is aanraden op zending te gaan, want het is het dubbel en dwars waard.

Ik weet dat God leeft en dat het evangelie van Jezus Christus waar is. Het Boek van Mormon is Gods woord!

Kitty Bastein

Hallo. Het is ongelooflijk hoe de tijd vliegt als je op zending bent. Soms zou ik de tijd willen stilzetten, zodat ik meer werk voor de Heer kon doen. Niet dat ik een makkelijk leventje heb hier in het Zendingsgebied Toronto, maar het is wel zeer de moeite waard.

De hele besluitvorming rond het wel of niet op zending gaan, was al een hele grote les voor me. Toen ik naar de tempel ging, was ik niet van plan om op zending te gaan. Ik was bijna 21 en had een goede baan. In de tempel kreeg ik echter een overweldigend gevoel dat ik een zending moest vervullen. Ik heb de Heilige Geest een half jaar weerstaan. De les die ik leerde was deze: hoewel het soms heel vreemd is wat de Geest je influistert, moet je luisteren. Meer dan een jaar na dat eerste gevoel vertrok ik bepakt en bezakt naar het opleidingsinstituut voor zendelingen in Provo.

In Provo kreeg ik drie weken les in geestelijke zaken. Het was heerlijk. Er is niets mooiers dan met een groep van twaalf zendelingen te werken aan een groter begrip van het evangelie.

Na die drie weken dacht ik helemaal volleerd te zijn. Wat had ik dat mis. Ik ben nu drie standplaatsen verder en elke dag nog leer ik er wat bij.

Ik heb gemerkt dat je als zending niets kan zonder de hulp van de leden. Ik ben nu bijvoorbeeld in een kleine gemeente in een heel groot gebied, 20.000 vierkante mijl, en het is geweldig om te zien hoe de leden ons willen helpen. De onderzoekers worden prima opgevangen, met hen wordt ook gelijk vriendschap gesloten door de leden. De leden praten met hun vrienden over het evangelie.

Ik ben nu vrij noordelijk in het zendingsgebied. De leden hier noemen dit gebied 'het echte Canada'. De natuur is prachtig. Hoge bomen, grote meren. In de zomer veel toeristen vanwege de watersport. In de winter sneeuw, ijs en kou. Ook ben ik vlakbij de Niagara watervallen (zie foto boven) werkzaam geweest. Ik heb nog nooit zoveel water bij elkaar gezien. Niet voor niets vroeg hier een jongetje eens aan zijn

moeder: 'Mama, wanneer draaien ze de kranen dicht?'

Ik weet dat onze Hemelse Vader en Jezus Christus leven en dat Ze van ons houden. Hun liefde is duidelijk te zien in het leven van de mensen die ik zie veranderen. Hun liefde is heel groot en voor iedereen. Zij willen iedereen bij Hen terughebben. Ik ben dankbaar dat ik iets mag bijdragen tot hun werk.

Ik houd van het kikkerlandje en van Canada. Ik houd van jullie en hoop jullie in januari 1993 weer te zien.

Als zending schijn je kinderen aan te trekken. Dat vind ik heerlijk.

In het zendingsveld

Amerika

Kitty Bastein, Canada Toronto Mission, 338 Queen Street, suite 214, Brampton, Ontario L6V 1C5, Canada

Audrey Bijkerk, Utah Salt Lake Mission, 50 West North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA

Carlo Bos jr., Trinidad and Tobago Mission, Albergastraat 10, Paramaribo, Suriname

Marcel Braithwaite, California Anaheim Mission, 501 North Brookhurst, suite 100, Anaheim, Californië 92801, USA

Robert Brouwer, Florida Jacksonville Mission, 8647 Bay Pine Road, Jacksonville, FL 32256, USA

Jeroen Decker, Washington Seattle Mission, PO box 3887, Bellevue, Washington 98009, USA

Jan Dijkwel, Utah Ogden Mission, 2133 Washington Boulevard, Ogden, Utah 84401, USA

Devin Hale, Colorado Denver Mission, 2000 E. Easter Avenue, Suite 303, P.O. box 2674, Littleton, Colorado 80122, USA

Maarten 't Hoen, Canada Calgary Mission, 6940 Fisher Road S.E., suite 122, Calgary, Alberta T2H 0W3, Canada

Johan Jansen, California Santa Rosa Mission, 2300 County Center Drive, bldg A 129, Santa Rosa, Californië 95403, USA

Arjan de Jong, Canada Halifax Mission, Commerce Bldg. 73 Tacoma Drive #202, Dartmouth, Nova Scotia B2W 3Y6, Canada

Marten de Jonge, Utah Ogden Mission, 2133 Washington Boulevard, Ogden, Utah 84401 USA

Eric Mac Lean, Ohio Columbus Mission, 5025 Arlington Center, suite 30, P.O. Box 20130, Columbus, Ohio 43220, USA

Addy Marjenburgh, Utah Provo Mission, 2520 University Avenue, suite 150, Provo, Utah 84604, USA

Faizel Rahman, Trinidad and Tobago Mission, 26-28 Murray Street, suite 5, Woodbrook, Port of Spain, Trinidad, West Indies

Jos Rutten, Texas Houston East Mission, 820 South Friendswood Drive, suite 100, Friendswood, Texas 77546, USA

Frankfurt-tempel

Jürgen Lepinoy, Frankfurt-tempel, Talstrasse 10, 6382 Friedrichsdorf 1, BRD

Bep van Wijk, Frankfurt-tempel, Talstrasse 10, 6382 Friedrichsdorf 1, BRD

Azië

Yoshiko Furukawa, Japan Sapporo Mission, Kita 2 Jo Nishi 24 Chome, 245 Banchi 14 Chuo-Ku, Sapporo, Hokkaido 064, Japan

Europa

Jolanda Ariaans, England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire WA15 7UP, England

Isabelle Arts, Deutschland-Mission Dresden, Tiergartenstrasse 40, Postschliessfach 256, O-8020 Dresden, Bondsrepubliek Duitsland

Tom de Bisschop, England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol BS9 3BH, England

Yanina Cadillo Albornoz, England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol BS9 3BH, England

David Dezaire, Mission française de Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk

Aldrin Esser, England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire LS18 5BJ, England

Koenraad Gijssel, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Stefaan van Gijssel, Zendingsgebied Brussel, Blvd. Brand Wilcox 87, B-1040 Brussel

Marco Gunster, England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey CR4 4ED, England

Dennis Hulleman, England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire WA15 7UP, England

Ezra Karssen, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Monic de Langen, Scotland Edinburgh Mission, 'Boroughfield', 32 Colinton Rd., Edinburgh, EH10 5DG, Schotland

Eddy Martens, Deutschland-Mission Berlin, Gräfentalerstrasse 5, W-1000 Berlin 46, Bondsrepubliek Duitsland

Boris van Monsjou, Deutschland-Mission Dresden, Tiergartenstrasse 40, Postschliessfach 256, O-8020 Dresden, Bondsrepubliek Duitsland

Joeri Mulder, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Roy Oomen, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Petra Riem, England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire LS18 5BJ, England

Edwin van Stam, Mission française de Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk

Marvin Stigter, England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen SW7 2PA, England

Deena Stinson, Germany Dusseldorf Mission, Morsenbroicherweg 184, D-Düsseldorf 30

Brian Wursten, England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire LS18 5BJ, England

Nieuwe zendinge

Naam: Deena Stinson

Unit: Heerlen

Zendingsgebied: Düsseldorf

Aanvang zending: 5 februari

Opleidingsinstituut: Provo

MIJN ODYSSEE VAN GELOOF

Het Boek van Mormon was mijn ijzeren roede en leidde mij naar mijn getuigenis van het evangelie

Voordat ik me liet dopen, had ik met bepaalde delen van het Boek van Mormon moeite toen ik het voor het eerst las. Bijna dagelijks praatte ik enkele minuten over het evangelie met Frank, mijn HLD-collega. Ik stelde Frank moeilijke vragen over het Boek van Mormon, en hij beantwoordde ze altijd op een praktische manier waar ik toen veel aan had.

Toen ik het Boek van Mormon uit had, probeerde ik erover te bidden. Ik kreeg geen brandend getuigenis, maar voelde toch dat het waarheid bevatte. Hoewel ik er niet zeker van was dat het historisch juist was, geloofde ik wel dat het een belangrijk christelijk document was. Ik concludeerde dat het Boek van Mormon geïnspireerd was.

Bij het observeren van de kerk en de leden, zag ik een mengeling van spiritualiteit en toepassing van het evangelie in het dagelijks leven die zijn invloed had op anderen – inclusief het mijne. Ik vond dat het mormonisme de nieuwtestamentische christelijkheid in actie was. Daarom was ik enthousiast over de mogelijkheid dat ik een kerk had ontdekt die het beste voorbeeld was van een waar christelijk leven op aarde. Dat bracht mij tot de beslissing om mijn Hemelse Vader in nederig gebed een eenvoudige vraag te stellen: 'Moet ik lid worden van deze kerk?'

Ik herinner me dat ik in het donker neerknielde in mijn woonkamer en mijn hart uitstortte voor de Heer, dat ik Hem vertelde over mijn zoektocht, mijn worstelingen en mijn verlangen om zijn wil te doen. Ik was bereid om te handelen volgens welk antwoord ik ook ontving. Na het gebed pakte ik de Bijbel. Terwijl ik

daarin las, voelde ik een onmiskenbare instructie aan mijn geest: 'Ja, je moet je laten dopen!' Ik huilde van vreugde. Eindelijk wist ik wat ik moest doen.

Van dat moment af aan heb ik gemerkt dat mijn getuigenis van het evangelie net zo snel gegroeid is als mijn overtuiging van de waarheid van het Boek van Mormon. Maar die groei van mijn getuigenis is niet geheel zonder moeilijkheden geweest.

STUDIE ONDER GEBED

Toen ik mijn familieleden vertelde over mijn besluit om me te laten dopen, keerde mijn vader zich in afgrijzen af. Dat was een hele slag voor me. De man waarvan ik meer hield en die ik meer respecteerde dan wie dan ook in de wereld was faliekant tegen mijn besluit aangaande het belangrijkste wat ik ooit in mijn leven wilde doen!

Later, enkele maanden nadat ik me had laten dopen, werd ik voor het eerst geconfronteerd met anti-mormoons materiaal. Mijn ouders hadden een paar bandjes gekregen die waren ingesproken door iemand die bekend staat om zijn kritiek op de kerk, en ze waren erg bezorgd over waar me ik mee in had gelaten. Toen ik naar de bandjes had geluisterd, was ik ook bezorgd.

Hoewel een gedeelte van die negatieve informatie plausibel leek, was de reactie diep van binnen bij mij dat het niet juist kon zijn. Ik had bij het bestuderen van de kerk te vaak de Geest gevoeld om de waarheid ervan te verloochenen, en daarom besloot ik deze anti-mormoonse stellingen te onderzoeken. Ik bestudeerde onder gebed de Schriften – vooral het Boek van

Mormon. Enkele kerkleden met een grote kennis hielden me met het beantwoorden van mijn vragen. Nadien was ik nog sterker overtuigd dat ik de juiste beslissing had genomen door lid te worden van de kerk.

Daarom maakte ik mijn eigen bandje – ik richtte me helemaal op mijn ouders, en beantwoordde de voornaamste beschuldigingen die in het anti-mormoonse materiaal naar voren werden gebracht. Ik speelde het bandje voor mijn ouders af, waarna mijn vader mij met een betrand gezicht aankeek en zei: ‘Dat was me de preek wel, jongen!’ We omhelsden elkaar. En die ervaring werd het begin van een nieuwe band tussen ons.

‘IK ZOU HEM HERKENNEN’

De dag nadat ik geroepen was als president van de ringzending, vertelde mijn moeder, die niet op de hoogte was van mijn nieuwe roeping, dat ze over me gedroomd had. Ze zei dat ik in haar droom een nieuwe, verantwoordelijke, positie in de kerk had gekregen en dat een oudere man in een ruimte vol mensen die allemaal toekeken, zijn handen op mijn hoofd had gelegd alsof hij me zalfde. Vervolgens vertelde ik haar over mijn nieuwe roeping en legde ik uit hoe ik aangesteld zou worden. Ik zei dat ik waarschijnlijk door een oudere man aangesteld zou worden. Ik was opgewonden toen mijn moeder zei: ‘Ik zou hem herkennen als ik hem zag.’

Ik nodigde mijn ouders uit om de aanstelling bij te wonen. Toen ouderling S. Dilworth Young mij had aangesteld, zei mijn moeder huilend: ‘Dat was de man uit mijn droom!’ Ik nam die kans te baat om mijn getuigenis te geven aan mijn ouders en hen te verzekeren dat ze zich geen zorgen over me hoefden te maken. Voor het eerst stelde mijn vader me enkele vragen over de kerk. Mijn moeder huilde alleen van vreugde terwijl we samen genoten van de invloed van de Geest van de Heer.

GROEI VAN MIJN GETUIGENIS

Mijn getuigenis van het Boek van Mormon groeide aanzienlijk toen mijn vrouw Jan, en ik geroepen werden om als voltijdzendingen leiderschapstraining te geven in het Zendingsgebied Quito (Ecuador). Tijdens de weken die we doorbrachten in het opleidingsinstituut voor zendingen in Provo (Utah) kregen we

voortdurend geestelijke voeding en las ik het Boek van Mormon nog een keer door. Tijdens het lezen leken de woorden die op elke bladzijde stonden makkelijk mijn geest in te vloeien zonder te worden gehinderd door twijfels over de waarheid of de historische juistheid van het boek. Ik wist dat het waar was en mijn voornaamste verlangen was om te leven overeenkomstig de beginselen die erin werden onderricht.

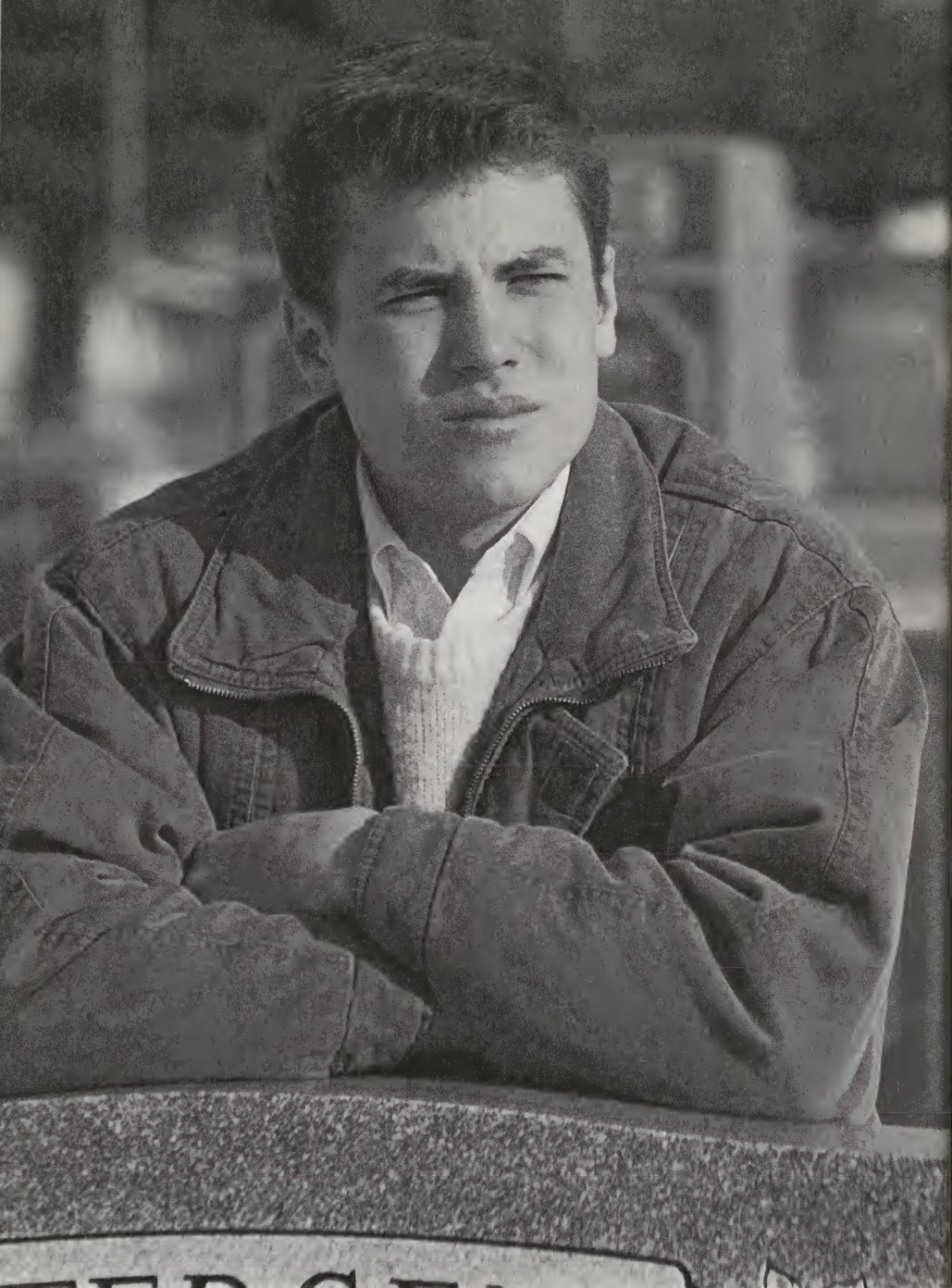
Tijdens onze zending groeide mijn getuigenis van het Boek van Mormon nog verder toen ik de getuigenissen van de Ecuadoriaanse heiligen hoorde. Enkele van de meest ontroerende van die bijzondere getuigenissen werd gegeven door de leden in Otavalo. Die mensen zijn bijna rechtstreekse afstammelingen van de oude Inca's, en hun geschiedenis, die mondeling van vader op zoon is overgedragen, lijkt zo sterk op de verhalen in het Boek van Mormon dat de Otavaloonse Indianen het Boek van Mormon als hun boek beschouwen.

Nadat wij als zendeling waren ontheven, besloten we gehoor te geven aan de oproep van president Benson en het Boek van Mormon nogmaals te lezen. Dit keer was ik mij tijdens het lezen bewust van mijn ervaringen met de leden in Ecuador, en hun getuigenis. Tijdens mijn studie las en herlas ik bepaalde delen; overpeinsde, onderstreepte ik, en liet ik teksten naar elkaar verwijzen. Vanwege mijn ervaringen kon ik getuigen dat ik wist dat het Boek van Mormon waar was.

TWINTIG JAAR LATER

Er zijn twintig jaar voorbij gegaan sinds mijn doop. Ik heb het Boek van Mormon sindsdien zeker tien keer gelezen, en iedere keer dat ik dat unieke boek overdenk, krijg ik weer nieuwe inzichten. Mijn ouders weten absoluut zeker dat mormonen toegewijde christenen zijn. Wij hebben wederzijds respect voor elkaars godsdienst. We bezoeken elkaars kerk, bidden samen en houden samen korte godsdienstoefeningen waarbij we de Schriften lezen en evangelische beginselen bespreken. Soms komen in die discussies teksten uit het Boek van Mormon ter sprake. Mijn getuigenis is al sterk, maar ik weet dat het nog verder zal blijven groeien naarmate ik het Boek van Mormon bestudeer. □

Laurence Keim is zendingsleider van de Wijk Mesa 11 in de Ring Mesa Arizona.

WAAROM MOEST MIJN MOEDER STERVEN?

Vorig jaar is mijn moeder overleden. Iedereen zegt dat het evangelie mij troost zal geven, maar ik voel me helemaal niet getroost. Soms word ik zelfs boos op mijn moeder, alsof ze me expres alleen heeft achtergelaten. Ik word woedend wanneer de mensen zeggen dat de Heer haar aan de andere kant van de sluier nodig had. Hoe kan Hij haar nu harder nodig hebben dan ik? En soms word ik ook boos op God. Hoe kan ik gemoedsrust vinden?

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande de leerstellingen van de kerk.

ONS ANTWOORD:

De meeste mensen voelen het als een verschrikkelijk groot verlies als een geliefde overlijdt. Het is vooral moeilijk wanneer dat verlies in de jonge jaren plaatsvindt. Wat je voelt, is heel echt en bijzonder moeilijk te dragen – en volkomen normaal.

Volgens deskundigen maken de meeste mensen die een geliefde verliezen een soortgelijk rouwproces door. Voor dat proces is tijd nodig. Maar natuurlijk verschilt het proces en de tijd die ervoor nodig is per persoon.

Het eerste stadium bestaat uit de schok en ontkenning: 'Nee! Niet mijn moeder! Ze kan niet dood zijn! Dit kan mij niet overkomen!'

Dat kan gevolgd worden door boosheid – een veel voorkomende reactie op verdriet of pijn: 'Ik ben

boos dat God mijn moeder heeft laten sterven!' Uit je vraag zou kunnen blijken dat je in dat stadium van het rouwproces bevindt.

Een van de volgende stappen is een poging tot onderhandelen: 'Als ik mijn moeder maar weer terug kon hebben, zou ik haar helpen en altijd aardig en lief tegen haar zijn.' Velen raken ook gedeprimeerd: 'Ze is ècht weg. Ik zie niet in hoe ik zonder haar kan leven.'

Maar later volgt er aanvaarding – en het evangelie maakt hierin toch een wezenlijk verschil: 'Het leven is eeuwig. De dood is alleen maar een onderdeel van het leven. Uit het evangelie leer ik dat ze nog steeds dicht bij me kan zijn.'

Zoals je je nu voelt, is volkomen normaal. In feite kan deze stap in het proces noodzakelijk voor je zijn. Uiteindelijk zul je wel tot aanvaarding komen. De boosheid zal weggebben en je zult dat rustige gevoel van

troost krijgen dat van de Trooster, de Heilige Geest, komt.

Overigens hoeven we niet aan te nemen dat mensen die overlijden 'aan de andere kant harder nodig zijn dan hier'. President Kimball heeft in zijn boek *Faith Precedes the Miracle* het volgende gezegd: 'Heeft de Heer de hartaanval van die man veroorzaakt? Was de dood van die zending werkelijk voortijdig? Beantwoord dat maar eens, als u kunt. Ik kan dat niet beantwoorden, want hoewel ik weet dat God een voorname rol speelt in ons leven, weet ik niet hoeveel Hij laat gebeuren en hoeveel Hij slechts toelaat' (Salt Lake City: Deseret Book Co., 1972, blz. 96).

Maar wat kan er nu gedaan worden om jou te helpen? Allereerst zou het erg goed zijn om iemand die van je houdt over je gevoelens te vertellen. Dat kan een vriend of vriendin zijn, je vader, een van je grootouders of je bisschop. En als je verdriet hebt, mag je best huilen. Je verdriet zal niet verdwijnen door iemand anders erover te vertellen, maar het kan daardoor wel makkelijker worden om ermee te leven.

En daarna zou een priesterschapszegen kunnen helpen. Vraag je vader, je huisonderwijzers of een an-

dere priesterschapdrager die je vertrouwt, je de handen op het hoofd te leggen en de boodschap of woorden van troost door te geven die je Hemelse Vader voor je heeft.

Vervolgens moet je goede manieren vinden om je tijd door te brengen. Houd je bezig met dienstbetoon aan anderen. Lees de Schriften. (Veel mensen hebben troost geput uit Leer en Verbonden 121:1-10 en uit de bergrede die in Matteüs 5, 6 en 7 staat.) Doe hard je best om op school goede cijfers te halen. Als je jezelf bezighoudt, zul je de rouwperiode beter doorstaan.

En je kunt nog ergens troost uit putten: je weet al dat je je moeder ooit zult terugzien. Naarmate de tijd verstrijkt en je getuigenis groeit, zal die overtuiging sterker worden. Zij is niet voorgoed verdwenen. Haar geest leeft, en door het verzoeningswerk van Christus zal ze voor eeuwig blijven leven.

Maar wat belangrijker is, is om vurig tot je Vader in de hemel te bidden en jezelf over te geven in zijn handen. Stel je vertrouwen in Hem en zeg: 'Ik heb een last met me mee-gedragen, ik wil niet meer dat die last mij terneerdrukt en ik ben te moe om hem zelf nog te dragen. Wilt u me alstublieft helpen?'

Hij zal je helpen. Echt waar.

'Zalig [zijn zij] die treuren' (Matteüs 5:4).

ANTWOORDEN VAN JONGEREN:

Ik begrijp hoe het voelt om geen gemoedsrust te hebben. Mijn vader is gestorven toen ik tien was. Ieder-

een zei dat mijn Hemelse Vader me zou troosten, maar de eerste maanden voelde ik alleen maar verdriet en boosheid, geen troost.

Maar temidden van dat verdriet had ik plotseling 's nachts een keer een droom over mijn vader, waardoor ik beter ging begrijpen wat er gebeurd was en ik innerlijke rust kon vinden. Ik weet dat mijn vader aan de andere kant goed werk doet om daar mensen te helpen. Ik weet ook dat je binnenin jezelf moet zoeken naar gemoedsrust om gelukkig te kunnen zijn.

*Bente Heiselt (16)
Powell (Ohio)*

Ik weet hoe het voelt. Mijn moeder stierf toen ik zes was. Ik had drie broertjes en zusjes, die allemaal jonger waren dan ik.

Wat mij echt heeft geholpen was met een goede vriend te praten over mijn moeder en hoe ik me voelde.

Ook jij zult innerlijke rust vinden als je naar je kamer gaat, de deur op slot doet en eens goed huilt. Ik heb het al vaak gedaan, en het helpt echt.

*Ava Kearney (12)
Wake Forest (North Carolina)*

Voor het verkrijgen van de rust die jij wilt vinden, is tijd nodig. Je krijgt die niet zomaar. Ongeveer vijf jaar geleden is mijn moeder aan kanker overleden. Het is niet makkelijk om

iemand van wie je houdt, kwijt te raken. Had ik maar met mijn vader en mijn broers en zussen gepraat en ze verteld hoe ik me voelde. In plaats daarvan probeerde ik mijn gevoelens te verbergen. Door mijn koppigheid werd het alleen maar erger toen mijn vader hertrouwde en we naar een andere stad verhuisden. Ik was er kapot van, want ik had de herinneringen aan mijn moeder niet meer om me heen. Ik gaf mijn Hemelse Vader er de schuld van dat dit gebeurde en mijn leven ellendig werd.

Maar nu heb ik gemoedsrust, want ik besloot alle verdriet uit het verleden te laten gaan en naar de toekomst te kijken. Natuurlijk zijn er nog steeds dagen dat ik me afvraag waarom het gebeurd is, maar mijn Hemelse Vader ziet het leven in een eeuwig perspectief, en onze visie erop is maar beperkt.

Ik hoop dat je goed zult blijven praten met je familieleden. Vertel ze hoe je je voelt.

En blijf dicht bij je Hemelse Vader. Hij houdt van ons allemaal en Hij zal je troosten als je verdrietig bent. Daarvan kan ik getuigen.

*Mary B. Bentley (18)
Danville
(Californië)*

Ik weet hoe je je voelt. Mijn moeder ging dood toen ik acht was. Ik was verbitterd en haatte alles wat ook maar iets met de kerk te maken had. Ik haatte vooral God omdat Hij mij en de rest van het gezin mijn

moeder afgenomen had.

Heel lang was ik passief in de kerk, totdat ik op mijn zeventiende bij de Lauwermeisjes een les kreeg over gezinnen die eeuwig zijn. Die les maakte diepe indruk op me. Daarna begon ik te bidden en de Schriften te lezen. Eindelijk vond ik antwoorden die wat voor me betekenden. En ik praatte met mijn bisschop. Hij hielp me begrijpen wat ik las en wat ik als antwoord op mijn gebeden kreeg. Gezinnen zijn écht eeuwig.

Tina Miller (19)
Danbury
(Connecticut)

Christus zelf weende ook toen Hij Lazarus van de dood opwekte. Maria en Martha weenden om hun grote verlies. Toen Christus bij hen kwam, weende Hij samen met hen. Waarom deed Hij dat? Omdat Hij hen zo liefhad, dat Hij letterlijk hun verdriet voelde.

En zo is het ook met jou. De Heer kent je verdriet en voelt het ook.

Als ik je een idee aan de hand mag doen – je zult troost vinden als je anderen troost. Als jouw moeder net was als die van mij, zou ze willen dat je anderen opzocht die verdriet hebben, lichamenlijk of geestelijk, en hen helpen.

Adam Harris (17)
Thornton
(Colorado)

Mijn moeder overleed toen ik vijf-tien was. Dat is nu twintig jaar geleden. Ik heb alles gevoeld wat jij nu voelt – de boosheid (op mijn moeder en mijn Hemelse Vader), de frustratie, de eenzaamheid, de schok. Al die gevoelens waren echt.

Toen mijn moeder overleden was, praatten we er niet over. Ik denk dat het daardoor komt dat ik er jaren over gedaan heb om haar dood te aanvaarden. Hopelijk kun jij thuis wél over je gevoelens en je verlies praten. Je moeder bestaat nog; haar bestaan is niet geëindigd bij haar dood. Ze leeft nu gewoon ergens anders. Ze houdt erg veel van je.

Als je niet met je huisgenoten over je moeder kunt praten, moet je iemand anders vinden die er wél over kan praten met je. Bid je Hemelse Vader om je te helpen een praatgroep, sociaal werker of een vriend te vinden die naar je zal luisteren.

Wat mij erg geholpen heeft (hoevel ik dat pas jaren later beseft heb) was dicht bij het evangelie te blijven, te bidden en de geboden te onderhouden. Ik liet toe dat ik boos werd op mijn Hemelse Vader. Dat zei ik ook in mijn gebeden. Hij zal dat wel verwacht hebben en mij toegestaan hebben mijn gevoelens te verwerken. Nu ik erop terugkijk, kan ik zien dat Hemelse Vader me met zijn liefde omringd heeft. Hij heeft me tegen mijzelf en mijn verdriet beschermd.

Je zult je moeder altijd missen. En het kan lang duren voordat je innerlijke rust gevonden hebt. Bij mij heeft dat jaren geduurd. Maar ik geloof je dat het zal komen als je dat wilt. En wanneer het zover is, zul je

voelen dat er over je gewaakt wordt.

Ik zal misschien nooit begrijpen waarom mijn moeder toen is doodgegaan. Maar dat doet er niet meer toe. Het hindert niet. Ik wens je succes.

Stephanie Ransom
(35)
West Valley City
(Utah)

Je kunt een bijdrage leveren aan de rubriek VRAAG EN ANTWOORD door de onderstaande vraag te beantwoorden.

Stuur s.v.p. je antwoord vóór 1 juni 1992 naar het volgende adres:

*QUESTIONS AND ANSWERS,
International Magazines, 50 East North
Temple, Salt Lake City, Utah 84150,
U.S.A.*

Vermeld s.v.p. je naam, leeftijd, woonplaats, wijk en ring. Je kunt in je eigen taal schrijven (of typen) – de antwoorden worden vertaald. Sluit zo mogelijk een foto bij. De foto wordt niet geretourneerd. Als je antwoord erg persoonlijk of vertrouwelijk is, kun je vragen om je naam er niet bij te laten vermelden. Niet alle antwoorden kunnen worden geplaatst.

VRAAG: Ik heb echt een probleem in de vorm van uitstellen. Ik voer opdrachten niet uit, haal doelen niet en houd me niet aan beloften, alleen maar doordat ik niet op tijd aan alles begin. Het is helemaal niet mijn bedoeling anderen in de steek te laten of teleur te stellen. Maar het lijkt wel of ik gewoon niet op gang kan komen. Wat kan ik eraan doen? □

EEN TOEGIFT VAN DE GEEST

Jay M. Todd

Tijdens de toernee die het Mormoons Tabernakelkoor door Oost-Europa en Rusland gemaakt heeft, werd het ene na het andere concert gekenmerkt door een uitstorting van de vreugde van de vrijheid en van de Geest

Er lijkt geen einde te komen aan de verhalen – de verhalen van de geweldige ervaringen die de leden van het Tabernakelkoor vertellen naar aanleiding van hun drieweekse toernee door Midden- en Oost-Europa in juni 1991, kort voor de spannende ontwikkelingen die in de nazomer plaatsvonden in de Sovjetunie.

- Er stond een oudere man buiten het Bolshoi Theater in Moskou – waar het koor zojuist enthousiast zijn muzikale evangelieboodschap had gebracht, gevolgd door vijf geweldige toegiften – die ieder die het horen wilde, verheugd toeriep: 'Lenin – eerste revolutie! Tabernakelkoor – tweede revolutie!'

- Een van de koorleden ontmoette na het concert in Warschau een vrouw van 26 die met een betrand gezicht telkens maar zei: 'Ongelooflijk. Ongelooflijk.' Toen haar gevraagd werd wat ze bedoelde, zei ze: 'U doet iets voor me wat ik nooit eerder gevoeld heb. Kan niet in Engels zeggen – en weet in Pools ook geen woorden voor. Ik wil dat u hele nacht blijft zingen. Daarna alleen voor ontbijt stoppen.'

- In Praag was er een man die na het concert haperend aan een koorlid vertelde hoe hij het had gevonden om in een land te wonen waar het geloof in God verdrukt werd en het atheïsme de nationale godsdienst was: 'Ik ben 38. Nu moet ik 38 jaar van de verkeerde filosofie kwijt.'

- Een man van middelbare leeftijd stapte na het concert in Boedapest samen met zijn vrouw op een koorlid af en zei zachtjes: 'Ik wil u vertellen dat mijn vrouw en ik ook in God geloven. Wij begrijpen wat uw muziek zegt.'

- Koorlid Kathleen Mickelsen had een bijzondere ervaring – een ervaring die zich de ene avond na de andere bij andere koorleden herhaalde. Deze ervaring vond plaats in St. Petersburg (ook wel bekend als Leningrad): 'Halverwege het concert richtten mijn ogen zich op een vrouw in het publiek – en ik merkte dat zij mij aankeek. Ze smolt helemaal toen wij 'Love So Amazing, So Divine' zongen, een lied over Christus aan het kruis. We bleven elkaar tijdens de rest van het concert aankijken – en ik zong alle liederen met heel mijn hart als een getuigenis aan haar.' Na de laatste toegift, toen de koorleden naar het publiek wuifden terwijl ze het podium verlieten, baanden de vrouw en Kathleen zich een weg door de menigte om kennis te maken, elkaar te omarmen en via hun emoties te communiceren, en waar mogelijk ook met woorden, hoewel de taalbarrière dat over het algemeen bemoeilijkt. Wanneer mondelinge communicatie niet mogelijk was, communiceerden ze met elkaar door tranen, door lang elkaars hand vast te houden en vanuit het diepst van het hart 'dank je' te zeggen, iets wat begrepen wordt door ieder volk en in elke taal.

Wie niet ziet dat de 22-daagse toernee van het koor door Europa emotioneel en geestelijk verrijkend was, die mist de essentie van deze zendingstreks. En de koorleden waren inderdaad zendelingen – voor de duizen-

Jerold Ottley, dirigent van het Mormoons Tabernakelkoor, neemt samen met de koorleden een ovatie van het publiek in ontvangst na het concert in de concertzaal van de Musikverein in Wenen.

den die ze dagelijks ontmoetten, voor de tienduizenden voor wie zij optraden in de enorme operagebouwen en concertzalen in de diverse hoofdsteden, en voor de tientallen miljoenen die de concerten op de radio of TV volgden.

Het koor reisde met de bus en het vliegtuig meer dan 6800 km door acht landen – Duitsland, Frankrijk, Zwitserland, Hongarije, Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije, Polen en de Sovjetunie. Gemiddeld gaven ze elke dag een voorstelling – twintig in totaal; twaalf formele concerten, een kort optreden in de openlucht, drie avondmaalsdiensten en vier haardvuuravonden voor leden en onderzoekers.

Een hedendaags geestelijk leger van de Heer marceerde op de tonen van een strijdmars deze steden en landen in en verkondigde aan de luisteraars: 'Hij heeft de bazuin doen schallen die nooit de aftocht zal blazen.'

Maar de muzikale kant van de toernee (met de bijbehorende emotionele en geestelijke invloed die ervan uitging) was slechts een van de vier belangrijke aspecten verbonden aan de opdracht van het koor.

Allereerst alleen al het feit dat het Mormoons Tabernakelkoor op toernee was en bepaalde steden zou aandoen, bracht golven publiciteit vooraf met zich mee – allerlei verhalen over het koor; dat het geheel uit amateurs bestaat; artikelen over de zeer gerespecteerde dirigent Jerold Ottley; over de organisten en solisten. En natuurlijk waren er veel artikelen met achtergrondinformatie over de kerk die het koor vertegenwoordigt, met uitgebreide vermeldingen van de geloofsovertuiging en levenswijze van de heiligen der laatste dagen in de media van de voormalige Oostbloklanden. Het public-relationsteam van de kerk, bestaande

uit Michael Otterson en Michael Obst, waande zich in de mediahemel toen er ontelbare interviews werden georganiseerd voor de radio, de TV en de pers en zij in de gelegenheid werden gesteld talloze vragen over de kerk te beantwoorden.

- Typerend voor de uitvoerige manier waarop er door de media aandacht werd besteed aan het koor, was de ontvangst in Warschau, waar journalisten van de Poolse nationale TV het koor opwachtten op de luchthaven en interviews hielden met functionarissen van het koor terwijl de koorleden door de douane gingen. De journalisten zetten hun interviews met de koorleden voort in de bus op weg naar de stad. Eenmaal daar aangekomen, werd het koor opgewacht door een overweldigende menigte andere vertegenwoordigers van de pers en de radio, die de koorleden uitgebreid ondervroegen over de fundamentele leerstellingen van de kerk aangaande het gezin en morele waarden.

- Public-relationsmedewerkers van de kerk maken inmiddels melding van het feit dat er honderden artikelen over het koor gesignaleerd zijn in Europese kranten en tijdschriften, die voorafgaande aan de concerten gepubliceerd waren. Het zal nog maanden duren, en misschien zelfs wel een jaar, om de artikelen te verzamelen die na de concerten verschenen zijn!

Het tweede aspect van de campagne van de kerk was de serie concerten – telkens twee uitermate succesvolle uren, gevuld met een muzikaal en geestelijk feest dat nooit eindigde met minder dan drie toefiften, met een eindgemiddelde van vijf toefiften per concert. Die toefiften werden vaak begeleid met ritmisch klappen of stampen met de voeten, fluiten en 'Bravo'-geroep, en werden gevolgd door een staande ovatie die pas

Er kwamen meer dan 8400 mensen naar het concert in de arena van het Hallenstadion in Zürich (uiterst links).

De avond daarvoor had het koor gezongen in het Palais des Congrès in Straatsburg (links) – een gebouw met een prachtige akoestiek.

ophield wanneer het laatste koorlid het toneel verlaten had.

- ‘Na het concert in St. Petersburg liep ik buiten de concertzaal. Het krioelde er van de mensen. Als ik mijn hand uitstak, werd die door de dichtstbijzijnde enthousiast beetgepakt – velen hielden hem gewoon momenten lang vast. Soms kwamen bij ons beiden de tranen – daar we niet in staat waren om elkaars taal te begrijpen’, zei koorlid DeAnne Zarbock.

- Aan het eind van het concert in Moskou, zei een man – die verklaarde kerneleerde te zijn – tegen een koorlid: ‘Ik vind uw liederen over God mooi. Mijn vriend hier komt uit Siberië. Hij wil weten wanneer uw zendingen naar Siberië gaan.’

- Een gids die een rondleiding per bus door Moskou verzorgde, werd door koorleden uitgenodigd om die avond naar het concert te gaan. Ze was de hele tijd blijven staan. Ze zei: ‘Ik werd er teveel door in beslag genomen om te gaan zitten. Ik dank u voor de grootste spirituele ervaring van mijn leven.’

De eerste twee aspecten – de publiciteit vooraf en de concerten zelf – waren gericht op het publiek in het algemeen. De andere twee aspecten waren echter gericht op kleinere, selecte groepen mensen.

Het derde aspect van de geestelijke campagne van de kerk behelsde een serie van zes recepties en vijf diners, meestal na een concert, waarvoor de leiders van de plaatselijke overheid waren uitgenodigd, alsmede functionarissen van de ambassades en consulates, vooraanstaande mensen uit de onderwijs-, wetenschaps-, kunst- en zakenwereld, en leiders van andere kerken. Enkele leden van het koor en plaatselijke HLD-leiders – ringpresidenten, zendingspresidenten, districtspresidenten en gemeentepresidenten,

al naar gelang het gebied – woonden die gelegenheden ook bij. De bedoeling was om het positieve effect van de concerten optimaal te benutten en productieve vriendschapsbanden te leggen tussen de plaatselijke kerkleiders enerzijds en de regerings- en plaatselijke overheidsfunctionarissen anderzijds.

De recepties werden gehouden in alle gebieden waar de kerk bekend is en een behoorlijk ledental heeft – zoals in Frankfurt, Straatsburg, Zürich, Wenen en twee steden in het voormalige Oost-Duitsland, Dresden en Berlijn. Maar de diners werden gehouden in die landen en steden waar de kerk nog nieuw is en waar er maar weinig leden zijn – in Boedapest, Praag, Warschau, Moskou en St. Petersburg.

Die staatsbanketten, zoals ze heetten, waren aangeboden door vooraanstaande HLD-zakenmensen en -overheidsfunctionarissen. Die leden betaalden met eigen geld deze diners om de regerings- en overheidsfunctionarissen te tonen hoeveel waarde zij hechten aan godsdienst en aan hun lidmaatschap in de kerk. Die gelegenheden voor genodigden, die voor de kerk georganiseerd waren door Beverly Campbell uit Washington D.C., hoofd internationale aangelegenheden van de afdeling public relations van de kerk, waren bijzonder succesvol in het slaan van bruggen tussen de aanwezigen. Door die diners had men talrijke kansen om de genodigden een warm welkom te bereiden, en om aandenkens uit te delen, wat er allemaal toe bijdroeg dat er uitleg gegeven kon worden van de aard en de doelen van de kerk.

- Tijdens het diner dat volgde op het concert in Boedapest, zei een vertegenwoordiger van de Hongaarse volksvertegenwoordiging: ‘Wij zijn ervan overtuigd dat uw eenvoudige waarheid – vrijheid – de

Linksboven: Kort nadat hij de koorleden welkom heeft geheten in zijn stad, luistert burgemeester Gerd Schmidt van Friedrichsdorf naar ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf. Rechts zit ouderling Spencer J. Condie van de Zeventig, destijds raadgever in het presidium van het Gebied Europa. Hij is

nu president van het Gebied Mediterrane landen. **Rechtsboven:** Koorleden begroetten de vele duizenden bezoekers van de concerten. **Onder:** Terwijl regenwolken plaats maken voor een heldere lucht, leidt Jerold Ottley, dirigent, het koor in een concert op het terrein van de tempel te Friedrichsdorf.

waarheid is die de wereld nodig heeft. En het geluid van eenheid dat koren voortbrengen, moet niet vernietigd worden – kan niet vernietigd worden!’

- De onderminister van cultuur van de Sovjetunie sprak tijdens het diner dat volgde op het concert in Moskou, en zei: ‘Ik moet beklemtonen dat we enkele dingen gemeen hebben met u, mormonen – zoals niet roken, niet drinken – maar ik moet toegeven: met minder succes. U stuurt ons uw liefde en schoonheid, en wij zoeken diezelfde dingen. Nu ik aan tafel met uw zendelingen gesproken heb, ben ik ervan overtuigd dat wij gemeenschappelijk idealen hebben.’

Het vierde aspect was het verzorgen van een bron van spiritualiteit in de vorm van vier haardvuuravonden (met een gemiddelde aantal aanwezigen van achthonderd) en vier op het koor georiënteerde avondmaalsdiensten. Bij beide waren allen welkom die meer wilden weten van de kerk. Diverse plaatselijke leden of leiders gaven een inspirerende samenvatting van de leringen van de kerk en voegden er hun getuigenis aan toe. Er volgden ook toespraken van de algemene autoriteiten die het koor op hun toernee begeleiden – ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf, die het koor begeleidde in het kader van zijn taak, tot onlangs, om de kerk in Europa te overzien; en de ouderlingen Hans B. Ringger, Spencer J. Condie en Albert Choules jr., van de Zeventig, die destijds deel uitmaakten van het presidium van het Gebied Europa.

- ‘Tijdens het concert in St. Petersburg had ik regelmatig oogcontact met een man in het publiek’, zegt James B. Kennard. ‘Naderhand sprak ik hem, en nodigde hem uit om naar de haardvuuravond te komen de volgende avond. Hij kwam met zijn twee zoons inderdaad naar de haardvuuravond en nodigde ons uit naar zijn flat, waar we een discussie hadden over het evangelie. Ze waren maar al te graag bereid om het Boek van Mormon te lezen en de zendelingen te ontvangen. Aan het eind van de avond omhelsden onze wederzijdse echtgenotes elkaar.’

- ‘Ik maakte tijdens de avondmaalsdienst in Moskou kennis met Natasha’, zei koorlid Ruth Carr. ‘Ze had zich zes weken daarvoor laten dopen en was moeder van zeven kinderen. Terwijl we samen praatten, had ik sterk het gevoel ‘Ik ken jou. Ik ken je al.’ Ik overtuigde me ervan dat ze van plan was om naar het concert op maandag te gaan. De volgende avond, na de laatste toegift ‘God zij met u tot w’u wederzien’, was ze diep ontroerd, en was ze op zoek naar mij. Toen

ze me gevonden had, zei ze: ‘God hielp mij jou vinden. Ik bang jou niet vinden.’ We spraken af om de volgende dag, de tweede vrije dag van de toernee, weer bij elkaar te komen. Natasha gaf me toen een briefje, waarop stond: ‘Ik afgelopen nacht niet geslapen. Ik vroeg Hemelse Vader te helpen Engels spreken morgen.’ We brachten de hele dag samen door. Ze gebruikten de hele dag het woordenboek en hadden een heerlijke tijd samen. Aan het eind van de dag zei ze: ‘Jij mijn eerste vriendin.’ Waarop ik antwoordde: ‘Ik ben alleen maar de eerste van veel, heel veel vrienden die je krijgt in het evangelie van Jezus Christus.’’ Deze vier aspecten van de toernee van het Morris Tabernakelkoor in 1991 – de publiciteit vooraf, de concerten, de recepties en diners, en de haardvuuravonden en avondmaalsdiensten – waren prima middelen van de Heer om de kerk de publieke erkenning, de goodwill en het begrip van talloze mensen in de bezochte landen te geven.

‘Al mijn lof voor het Eerste Presidium van deze kerk,’ zei ouderling Nelson, ‘voor hun beslissing om de mogelijkheid na te gaan om het Tabernakelkoor een toernee te laten maken door deze landen, lang voordat de historische politieke doorbraken en het afbrokkelen van de muren plaatsvonden. Wat mij betreft is dat een bewijs van hun profetische machten.’

Toen de koorleden op de hoogte werden gesteld van de plannen voor de toernee, moesten ze zich ook voorbereiden – en dat hebben ze gedaan, zowel op het gebied van de muziek als van de taal. Zes van de twaalf concerten vonden plaats in Duitstalige steden – Frankfurt, Zürich, Wenen, Dresden en Berlijn (twee concerten); één concert was in het Franse Straatsburg, één in het Hongaarse Boedapest, één in het Tsjechische Praag, één in het Poolse Warschau, en twee in het Russische Moskou en St. Petersburg. Het koor leerde voor elk van die nationaliteiten en taalgroepen (en dat is verbazend) het volkslied en een ander geliefd volksgezang. Bovendien zongen ze een heel lied in het Hebreeuws. En omdat het afgelopen jaar tweehonderd jaar na de dood van Mozart was, zong het koor vaak ook een selectie uit Mozarts werken in het Latijn. En natuurlijk zongen ze liederen in het Engels. Totaal leerden ze dus tekst in acht talen uit te spreken! Maanden lang moesten ze twee keer per week repeteren voor de toernee, waarnaast nog vele uren individueel repeteren nodig waren, alsmede ‘uit het hoofd leren en leren de woorden uit te spreken’, zei een koorlid.

Rechts: Het toneel van de Smetanahal in Praag is goed verlicht om een opname van de voorstelling van het koor voor de Tsjechische TV mogelijk te maken.

Uiterst rechts: JoAnn South Ottley geeft een solo tijdens het concert in Dresden. Ze wordt begeleid door Elizabeth Ballantyne Elliott (piano) en Debra Gehris en Kathy Parker (fluit)

‘Ik heb mijn hele leven nog niet zoveel geoefend.’ En natuurlijk heeft men zich ook geestelijk voorbereid. ‘Ik ben nu tien jaar lid van het koor,’ zei Susan Christensen, ‘en ik ben vaker op toernee geweest, maar ik wist dat dit een bijzondere en ook uitzonderlijk moeilijke was. Ons werd ook gevraagd ons geestelijk voor te bereiden. Net als andere koorleden heb ik heel veel gebeden. Ik heb in de Schriften gelezen, gestudeerd en gevast. Ik ben naar de tempel gegaan om vast te stellen in hoeverre ik voorbereid was. Ik hoop dat anderen dit niet verkeerd begrijpen, maar ik meen dat we ons er klaar voor voelden om een werktuig van de Heer te zijn.’

‘Hoeveel mensen krijgen Alma’s wens vervuld?’ zei Suzanne Tate. ‘U weet wel – “O, dat ik een engel ware, en mijn hartewens vervuld kreeg, dat ik mocht uitgaan (. . .) met de bazuin Gods’ (Alma 29:1). Kunt u zich voorstellen hoe het voelt om je “bazuin” voor de Heer te gebruiken en te zingen terwijl honderd miljoen mensen naar je luisteren en kijken in landen waar het evangelie nog niet is? Maar je moet er wel op voorbereid zijn!’

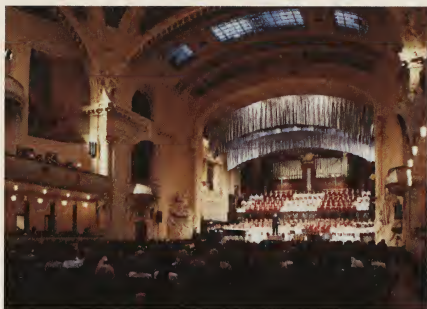
Erop voorbereid te zijn om na het concert mensen te begroeten en op de algehele omgang met de mensen tijdens hun toernee, was een belangrijk doel van de koorleden. Kenneth Wilks zei daarover: ‘We zijn dan ook allemaal aangesteld als zending van het Tabernakelkoor.’

Dit houdt onder andere in dat ieder koorlid op toernee gaat met tientallen cassettebandjes van het koor, honderd Artikelen-des-geloofs-kaartjes, en honderd introductiekaartjes voor de zendingen waar voor elk land het adres en telefoonnummer van het zendingskantoor op stond. Net als alle zendingen, kopen de

koorleden die bandjes en kaartjes zelf – dat houdt een extra persoonlijke gave in die de zangers brengen aan de mensen die ze tegenkomen. Het koor heeft een geweldige geestelijke uitwerking, en dat moet ook wel! Het telde met zijn 313 van de 324 leden op toernee door Europa al meer mensen dan het gemiddelde aantal voltijdzendingen in twee zendingsgebieden. Als men dan dus 313 zendingen met hun 32 assistenten (in totaal meer dan 500 zendingen, als men de echtgenoten en echtgenotes van de koorleden meetelt die het koor op eigen kosten begeleidde) loslaat op een stad of het publiek na een concert, vraagt men om het onvermijdelijke – een stortvloed aan geestelijke ervaringen, de soort ervaringen die de leden over de hele wereld kennen.

HET GEZICHT

‘Twee maanden voor de toernee, had ik het gevoel dat ik tijdens de toernee moest zoeken naar een gezicht in het publiek. Daarom bad ik dat ik dat gezicht zou vinden’, zei Janalee Free. ‘Toen kreeg ik een droom. Ik zag een persoon – niet een gezicht. Om de een of andere reden had ik het idee dat hij uit Tsjecho-Slowakije kwam. Na het concert in Praag zag ik een man die zijn programma stijf vasthield en mij strak aankeek. Ik stak mijn hand uit naar hem, en op dat moment wist ik dat hij het was die ik had gezocht. We maakten kennis. Hij zei dat hij nooit had kunnen denken hoe hij zich voelde tijdens het concert. ‘Ik kan het niet uitleggen’, zei hij. ‘Wilt u een bandje van het koor?’ vroeg ik. Hij huilde toen ik het hem gaf. Hij drukte het tegen zich aan terwijl ik een introductiekaartje voor de zendingen invulde.’

'ZEG HUN DAT IK ZE LIEFHEB'

Na het concert in Praag, verliet een koorlid de Smetanahal en stapte op een vader, moeder en tiener af met de bedoeling ze te begroeten. Ze konden echter niet communiceren. Al gauw stapte er een jongeman naar voren om te tolken. Hij vertelde dat de ouders zijn vader en moeder waren, dat hij in het kader van een uitwisseling van studenten naar de Verenigde Staten was geweest, daar de kerk had gevonden en zich had laten dopen. Zijn ouders waren echter sterk gekant tegen zijn beslissing, zei hij, en hij had ze bijna moeten dwingen om die avond naar het concert te gaan. Maar, legde hij uit, tijdens het concert 'zij raken in vuur en vlam'. 'We spraken nog enkele minuten met elkaar, waarop ik me tot de ouders wendde en tegen de Engelsprekende zoon zei: "Zeg je ouders dat als ze werkelijk gelukkig willen worden, ze lid zullen worden van de kerk. Zeg hun dat het evangelie waar is. Zeg hun dat ik ze liefheb." De Geest was overweldigend! Ze omhelsden me. Ze hielden mijn hand vast. En ze zeiden dat ze met de zendingen zouden praten.'

'BENT U APOSTEL?'

'Wij hebben een ver familielid in Warschau, en dus stelden we hem op de hoogte van de komst van het koor', zei Charlene VanWagenen Gale. 'Na het concert zocht ik, met zijn foto in de hand, net zo lang tot ik hem gevonden had. Die avond spraken we bij hem thuis over het evangelie – over hedendaagse openbaring, de herstelling, het woord van wijsheid. Soms stroomden er tranen over het gezicht van zijn vrouw.

Nadat we het over apostelen en profeten hadden gehad, vroeg hij zomaar tijdens het gesprek: "Ben jij apostel?" "Nee, ik ben discipel", zei ik en legde het verschil uit. "Maar je spreekt met zo'n sterke overtuiging", zei hij. "Ik spreek alleen over wat ik zeker weet", antwoordde ik. Hij zei: "Ik wil weten waarom ik me zo voel wanneer je spreekt." Ik sprak met hem over de Heilige Geest en vroeg vervolgens: "Wil je met de zendingen praten om meer te weten te komen?" Het antwoord was "Ja."

'IK BEN LICHTMAN'

'Na het concert in Boedapest stapte ik op twee bebaarde mannen af', zei Kay-Lynn Wakefield. 'Ik vroeg of ze van het concert genoten hadden en stak mijn hand uit naar een van hen. Hij keek rond, zich duidelijk afvragend tegen wie ik het had. Toen gaf ik hem een kaartje met de Artikelen des geloofs. Hij deed een stap achteruit en zei: "Ik ben lichtman" – hij was electricien en ging over de belichting. Hij leek verbaasd dat ik hem aansprak. Ik verzekerde hem dat ik graag met hem praatte, en bedankte hem voor de belichting. Ik vroeg hem wie zijn vriend was, en hij zei dat die geen Engels sprak, en dat hij predikant in opleiding was. Toen zei hij weer: "Ik ben alleen maar lichtman." Toen legde ik mijn hand op zijn arm, keek hem aan en zei: "U bent een kind van God en Hij houdt heel veel van u." Ik gaf hem mijn getuigenis en vertelde hem dat wij onze Hemelse Vader en Jezus Christus vertegenwoordigden. Ik vroeg hem om die boodschap voor zijn vriend, die geen Engels sprak, te vertalen. Toen hij mijn woorden herhaalde, begon hij te huilen. Het leek wel alsof er een beschermende koepel over ons viel

Linksboven: Het koor krijgt een ovatie in het Schauspielhaus in Berlijn. *Rechtsboven:* Tijdens de concerten in Berlijn speelde en zongen de organist en enkele koorleden vanaf het balkon boven het toneel.

gangers en gaven kaartjes weg met de Artikelen des geloofs in de plaatselijke taal. Ze vulden ook veel introductiekaartjes voor de zendingen in wanneer mensen interesse toonden om meer te weten over de kerk.

waardoor we het lawaai van de menigte niet meer hoorden. Ik vertelde hun hoe ze een Boek van Mormon van de zendelingen konden krijgen. Zijn vriend, de predikant in opleiding, was duidelijk aangedaan en beloofde dat hij om het boek zou vragen en het zou lezen.'

'TOEN IK BIJ DE NAAM VAN JOSEPH SMITH GEKOMEN WAS'

'Voor het concert in het Bolshoi Theater voelde ik een hand op mijn arm', zei Ann Halversen. "'Wilt u mij meer vertellen over mormonen?' vroeg een vrouw. "Spreekt u Engels?" vroeg ik. "Ja", zei ze. "Bent u christen?" wilde ik weten. "Ja", zei ze. "Wist u dat Christus naar Amerika geweest is na zijn opstanding?" vroeg ik. "Werkelijk?" riep ze met wijdopen ogen uit. Ik gaf haar vervolgens een kort overzicht van het Boek van Mormon. Ik voelde dat ik door moest gaan, dat ik haar moest vertellen hoe we aan het Boek van Mormon gekomen waren. Toen ik bij de naam van Joseph Smith was gekomen, was de Geest zo sterk te voelen dat ik begon te huilen bij het noemen van zijn naam. Zij voelde de Geest ook zo sterk dat ze mee begon te huilen. "Wat voel ik nu?" vroeg ze in tranen. Ik gaf uitleg over de Heilige Geest. Onmiddellijk stak ze haar hand uit, onderbrak me en zei: "Hier heb ik naar gezocht." Nog voor het einde van de avond kon ik haar aan de zendelingen voorstellen.'

'IK WIL DAT BOEK HEBBEN'

'Ik had de hele toernee een Russisch exemplaar van het Boek van Mormon meegedragen. Op zaterdag, de laatste dag van de toernee, had ik het nog niet weggegeven. Ik vroeg me af waarom ik het niet eerder aan iemand had gegeven', zei Wilma S. Livsey. "Toen ik me naar het ontbijt begaf in ons hotel in St. Petersburg, kwam een van onze Russische gidsen de trap op – een knappe jonge vrouw. Ze vroeg of ik klaar was om te vertrekken. Ik zei: "Nee, ik moet nog iemand vinden voor mijn Boek van Mormon." Ik liet het aan haar zien. Ze zei dat ze het zelf graag wilde hebben. Verbaasd zei ik: "Nee, dit boek is voor een bijzonder iemand. Dat moet wel. Ik heb het door heel Oost-Europa meegenomen in afwachting van de juiste persoon om het aan te geven." Ze herhaalde dat ze het boek graag wilde hebben. "Maar ik moet dit boek geven aan iemand die het

zal lezen. Het is in het Russisch." Toen zei ze met grote nadruk: "Ik lees Russisch. Ik zal het lezen. Ik wil dat boek hebben!" Er kwamen tranen in haar ogen toen ze zei: "Ik zou het nu meteen wel willen lezen." Toen gaf ik haar het boek. Ik vertelde haar dat het een getuige was van Jezus Christus, naast de Bijbel. Ik vertelde haar over de belofte in het boek Moroni en zei dat als ze erover zou bidden na het gelezen te hebben, en ze een zelfde gevoel erover zou krijgen als ik had, ze contact op moest nemen met de zendelingen. Ik gaf haar een kaartje met het adres van het zendingskantoor. We hadden allebei een betraand gezicht toen we elkaar omhelsden, en zij herhaalde: "Ik wil het boek graag hebben. Ik beloof dat ik het zal lezen."

En zo zijn er meer verhalen – verhalen van ervaringsgenooten zoals men die van zijn leven niet meer zal meemaken.

'Omdat we deel uitmaakten van iets wat groter was dan wij, denk ik dat ik nooit meer zoiets zal meemaken', zei Tom Rogerson. 'Ik heb het koor nog nooit zo goed horen zingen. Het was de spiritueelste, emotioneelste, opwindendste en vermoeiendste ervaring van mijn leven. Tijdens de concerten – en vooral in het Oostblok, in Rusland – zag je de mensen je halverwege het concert eindelijk in de ogen kijken en vervolgens glimlachen. En na het concert huilden we dan samen.'

Marcie Alley zei: "Dit is een hele zware reis geweest voor de meeste koorleden. De Heer verlangde vaak dingen van ons die behoorlijk moeilijk waren, en we hebben erg ons best gedaan. En naarmate we ons deel deden, kwamen er zegeningen. Zangers of wie dan ook te vragen een halve dag of langer te reizen, diezelfde avond een concert van twee uur te geven, de volgende ochtend op te staan na vijf of soms zes uur geslapen te hebben, vaak je eigen bagage mee te torsen naar nieuwe accommodatie, uiterst voorzichtig te zijn met wat je eet en drinkt om gezond te blijven zodat je kunt blijven zingen – alleen een groep toegewijde heiligen der laatste dagen zou dat met enthousiasme doen. Maar je begint eraan, en voordat je er erg in hebt, ben je vervuld van de Geest. Je hebt het gevoel dat je de hele avond kunt zingen. Je kunt onmogelijk op zo'n toernee gaan en niet een getuigenis krijgen van Wie hier achter zit.'

Een ander koorlid zei: 'Ik heb alles bereikt wat ik me voorgenomen had. Ik heb die mensen elke avond twee uur lang mijn getuigenis gegeven. Ik heb ze alles gegeven wat ik had. Alles.' □

'De Heer wil deze toernee'

Wendell M. Smoot, president van het Mormoons Tabernakelkoor, bevond zich op 29 april 1991 in zijn kantoor en praatte over de aanstaande toernee van 8 juni die het Tabernakelkoor naar Midden- en Oost-Europa zou brengen.

Hij genoot van de zekerheid dat,

hoewel de toernee nog niet begonnen was, hij wist dat alles goed zou gaan, dat de toernee een succes zou zijn.

'Ik zal eens een opmerkelijk verhaal vertellen', zei hij. 'Zoals bij elke toernee moet je lang van tevoren contracten ondertekenen met de

luchtvaartmaatschappijen die je naar je bestemmingen gaan vliegen, de zalen waar je gaat optreden, de hotels waar je 510 mensen gaat onderbrengen en voeden. Het is gebruikelijk om van tevoren al in termijnen te gaan betalen, en voor sommige contracten worden al grote sommen vereist. De datum van 7 februari 1991 werd een bijzonder belangrijke datum omdat we op die

Op weg naar hun concert in het Bolshoi Theater, nemen de koorleden nog even de tijd voor een historische foto voor de Vasilij Blazjennijkathedraal op het Rode Plein in Moskou.

dag een bijzonder groot bedrag moesten betalen. Laat in januari begon ik me ernstig zorgen te maken.

'Weten de mensen nog wat er toen in de wereld aan de hand was?' vroeg hij. 'De luchtoorlog tegen Irak was op 15 januari begonnen, het was duidelijk dat er een grondoorlog verwacht moest worden en in heel Europa was men bang voor terrorisme en gijzelingsacties. Zowel individuele als georganiseerde reizen werden geannuleerd uit angst voor de gevolgen van de oorlog. De

mensen in het buitenland met wie wij afspraken aan het maken waren, vreesden dat ook wij zouden annuleren.

'Dus belde ik op vrijdag 1 februari president Gordon B. Hinckley van het Eerste Presidium – dat is de man aan wie ik verantwoording schuldig ben. "President, ik moet u spreken", zei ik. "In orde", zei hij. "Kom maar."

'Ik ging naar hem toe en legde het uit. Toen zei ik: "President, de reputatie van de kerk staat op het spel als we annuleren en vervolgens de oorlog spoedig ten einde komt. U kunt u voorstellen wat men van ons zal denken als we ons aan al onze verplichtingen onttrekken nadat we gespeit en gesmeekt hebben om in die prestigieuze concertzalen te komen en die promotors achter ons te krijgen. Aan de andere kant, hoe tierisch zou het niet zijn als we hier blindelings mee doorgaan en al die mensen, hun leven en hun gezinsleden gevaar laten lopen. President, als er maar enige kans is dat het Eerste Presidium zou overwegen deze reis te annuleren, dan moet ik dat weten vanwege het grote bedrag

dat we donderdag 7 februari moeten betalen. President, ik ben hier om om raad te vragen."

'Het weekeinde ging voorbij, en op maandagmorgen belde ik hem op en zei: "President, ik vroeg me af of u met het Eerste Presidium een beslissing hebt genomen aangaande wat ik afgelopen vrijdag met u heb besproken."

'President Hincley zei: "Wendell, ik heb sinds je hier vrijdag was bijna nergens anders aan gedacht." Toen was het even stil. En vervolgens zei hij: "Ik zal je dit zeggen: Het koor gaat komende zomer naar Europa. De oorlog zal dan voorbij zijn."

'Ik zei: "President, dat is alles wat ik wilde horen." Aan het einde van

ons gesprek nam ik de nodige maatregelen om aan onze financiële verplichting te voldoen, en gingen we verder met de organisatie.

'Dat was 4 februari. De grondoorlog begon pas op 24 februari! En toen die eenmaal begonnen was, eindigden de gevechten met een staakt-het-vuren op 28 februari.

'Maar uit die twee gesprekken concludeerde ik dat deze komende toernee in opdracht van de Heer is, dat de Heer deze toernee wil. Hij wil dat we gaan, we zullen gaan en zullen beschermd worden en succes hebben, want dit is een roeping van de Heer.'

Dat was op 29 april – veertig dagen voordat het Tabernakelkoor zou vertrekken.

De groei van de kerk in de bezochte landen

Duitsland – 36000 leden, 16 ringen en 2 tempels (Frankfurt en Freiberg). In het Iedental is een aantal van ca. 4500 leden begrepen die in de voormalige Duitse Democratische Republiek (voormalig Oost-Duitsland) wonen.

Frankrijk – 18100 leden, 5 ringen. In de Franstalige gebieden in Europa (Frankrijk, Zwitserland en België) wonen totaal 24000 leden.

Zwitserland – 6500 leden, 3 ringen en 1 tempel (in Zollikofen).

Hongarije – 400 leden, 1 district.

Oostenrijk – 3500 leden, 1 ring.

Tsjecho-Slowakije – 400 leden, 1 district.

Polen – 200 leden, 1 district.

Sovjetunie – 300 leden (waarvan 100 in Estland)

Op 15 juni 1989 werd de eerste spade gestoken voor het eerste HLD-kerkgebouw in Polen – de kerk in Warschau (onder). In juli 1990 werd het eerste Poolse zendingsgebied geopend. De eerste zendeling uit Polen was Ursula Adamska – die een zending heeft vervuld in het Zendingsgebied Tacoma (Washington) in de Verenigde Staten.

MIJLPALEN VAN DE TOERNEE

• Maandag 10 juni, Friedrichsdorf en Frankfurt: Als de leden van het Tabernakelkoor al een bevestiging nodig hadden van wat er komen ging, dan kregen ze die wel op deze eerste concertdag op het grasveld voor de tempel in Frankfurts voorstad Friedrichsdorf. Een openluchtconcert dat om 12.30 uur moest beginnen, is enkele minuten uitgesteld wegens een regenbui, maar met een publiek van vijfhonderd inwoners van het stadje, besluit de leiding om toch maar te beginnen met de publieke begroeting van ouderling Russell M. Nelson door burgemeester Gerd Schmidt. De regen houdt aan. Maar dan begint het koor 'Halleluja' te zingen, een lied waarvan de tekst uit slechts één eerbiedig woord bestaat – halleluja, wat betekent 'ere zij God' – dat 65 keer herhaald wordt. Nog geen minuut later houdt de regen op. Enkele minuten daarna drijft de wind de wolken uit elkaar, verschijnt er een blauwe lucht en komen er zonnestralen. Een Frankfurtsse krant gebruikte deze kop voor zijn artikel: 'Halleluja verdrijft de regen'. Het avondconcert in Frankfurts paleiselijke Alte Oper, voor een publiek van 2250 mensen, is een groot succes met vier toegiften.

• Donderdag 13 juni, Zürich: Na een dinsdagavondconcert in Straatsburg voor een 2000-koppig enthousiast publiek in het Palais des Congrès met zijn schitterende akoestiek, zingt het koor deze avond in het Hallenstadion – een overdekt stadion waar hockeywedstrijden en paardenshows worden gehouden en waar vaak muzieksterren optreden. Hoewel het voor 313 stemmen onmogelijk is om de liederen in deze enorme arena met zijn 8400-koppig publiek te laten galmen, heerst er een prachtige sfeer. De luisteraars, die ver van het koor af zitten, lijken aan hun stoel gekluisterd. Dat de zaal helemaal uitverkocht is, is vooral opmerkelijk omdat alle andere concerten van de toernee geboekt zijn door de Londense firma Specialized Travel en door plaatselijke promotors gepubli-

ceerd, terwijl dit concert – op hun eigen verzoek – geboekt en gepubliceerd is door de leden van de kerk.

– Vrijdagochtend 14 juni: Een lid van de kerk brengt alle koorleden uit waardering voor het concert van de vorige avond een zak snoep. De koorleden besluiten onderling om niets van het snoep te nemen, maar het mee te nemen naar Polen en Rusland en daar aan kinderen te geven.

• Zaterdag 15 juni, Boedapest: De aard van de toernee verandert vanavond geheel bij het concert dat het koor voor 1400 bezoekers geeft in het eeuwenoude Operagebouw, daar dit concert het eerste is dat gegeven wordt in een land uit het voormalig door communisten beheerste Oostblok. 'De Geest was vanavond zo sterk dat je Hem bijna kon aanraken', zegt een koorlid na de eerste van vele emotioneel slopende en geestelijk verheffende avonden. Tijdens het concert van vanavond wordt de eerste van drie 'Music and the Spoken Word'-programma's opgenomen, als onderdeel van het concert – voor trotse Hongaren die weten dat dit gedeelte van het programma over de hele wereld zal worden uitgezonden.

– Zondag 16 juni: Ouderling Nelson verheugt de koorleden tijdens hun avondmaalsdienst door details te vertellen over hoe de kerk evangeliezaadjes aan het zaaien is in de Oostbloklanden.

• Maandag 17 juni, Wenen: Vanavond wordt het tweede 'Music and the Spoken Word'-programma op video opgenomen, met de bedoeling dit later over de hele wereld uit te zenden. Tweeduizend enthousiaste toeschouwers, waaronder veel leden, willen dat het koor doorgaat – zelfs na zes toegiften! Een hoge functionaris van ORF SAT 3, een omroep die het concert op de televisie brengt, zegt dat de staande ovatie van vanavond een zeldzaamheid is in de Musikverein, waar hij dat nog maar twee keer eerder heeft meegemaakt.

• Dinsdag 18 juni, Praag: Een in geestelijk opzicht

Linksboven: Persconferentie met leden van het koor in het Operagebouw in Boedapest. De aanwezigheid van het koor trok overal uitgebreid de aandacht van de media. Bovendien brachten radio en TV de concerten van het koor naar tientallen miljoenen gezinnen. Alleen al in de Russische Republiek waren er honderd miljoen potentiële kijkers voor een half uur durend

programma over de koorleden en hun getuigenis. Het parlamentsgebouw in Boedapest (rechtsboven) was de elegante omgeving waarin men na het concert nog kon napraten. De reclameposter in Berlijn (geheel rechts) was kenmerkend voor de reclame die aan de concerten van het koor voorafging.

bijzonder verrijkende concertervaring, deze keer in de Smetanahal, voor 1300 aanwezigen, in het tweede voormalige Oostblokland dat door het koor wordt bezocht. De avond wordt voor zowel het koor als het publiek de ervaring van hun leven wanneer de eerste toegift wordt gezongen – een Tsjechisch volkslied, 'Teče, Voda, Teče'. Het lied, waarvan ieder begrijpt dat het over de ongrijpbaarheid van de vrijheid gaat, is in de Tsjechische geschiedenis verscheidene malen verboden geweest omdat dictators niet wilden dat het opstandigheid teweegbracht onder het volk. Maar sinds het afbrokkelen van de macht van het communisme is het geen verboden lied meer – hoewel het toch opmerkelijk is dat het koor dat vanavond zingt. Niet alle Sovjetsoldaten hebben Tsjecho-Slowakije verlaten.

De reactie van het publiek is indrukwekkend – afgezien van het koor, valt er een grote stilte in de zaal. Meer dan een derde van het publiek staat – sommigen met de armen geheven, velen in tranen, sommigen bijna overweldigd door emoties – terwijl de aanwezigen de woorden en de muziek met grote emotie in zich opnemen.

Na het concert zegt een functionaris van de Tsjechische TV dat hij nog nooit een staande ovatie heeft gezien in de Smetanahal.

- Woensdag 19 juni, Dresden: Het koor maakt een omweg om op het terrein van de Freiberg-tempel de lunch te gebruiken. Tempelpresident Henry Burkhardt spreekt de koorleden toe en zegt: 'Al na korte tijd zeiden de inwoners van Freiberg "onze tempel". Vaak zien we echtparen – jongemensen die geen lid van de kerk zijn, die zich op een huwelijk voorbereiden of gehuwd zijn – die hier komen om zich te laten fotograferen met de tempel op de achtergrond. Ze weten dat ze niet naar binnen kunnen gaan. Maar ze weten ook dat het een symbool is van een eeuwigdurend huwelijk en eeuwige liefde. Ze voelen de Geest van het tempel-terrein.'

Het concert van vanavond is het eerste in wat voorheen, nog voor de val van de Berlijnse muur op 9 november 1989, Oost-Duitsland heette (de voormalige Duitse Democratische Republiek). In het Kulturpalast zorgen de 2400 aanwezigen voor een primeur tijdens deze toernee – ze stoppen niet met klappen totdat het laatste koorlid vijf of zes minuten na de laatste toegift het toneel heeft verlaten. Gedurende die vijf minuten wuiven het publiek en de koorleden ten afscheid naar elkaar.

- Donderdag 20 juni, Berlijn: Een vermoeid koor, dat het moet hebben van de Geest, liefde en geheugen, geeft twee concerten, 's middags en 's avonds een. De

Stimmkreis
Kurti White
Bruce Weinberger
Linda Bangs

veranstaltet
Informations: Anni M. Vorwerk
Telefon: 2 27 92 01 / 2 27 22 6 7

7:30 - 8:00 und 19:00 Uhr - Schopenhauer-Bühne
nachfolgend im Saal - Beschriftet an allen Theatern und in der Kantinen des Schauspielhauses
Bühnenzeit: 19:45 - 20:15 Uhr und eine Stunde vor Beendigung des Spiels - Telefon: 2 27 21 2 2
an Sonntagen: 19:00 Uhr - 19:30 Uhr - Telefon: 6 23 26 76 - Fax: 6 23 42 2 2

**SALT LAKE
TABERNACLE CHOIR**
U.S.A.

Die beste Bildung der
UNIVERSITÄT
Charité

plaats van het concert is het schitterende voormalige communistische pronkstuk, het gerestaureerde Schauspielhaus. Vanavond begeleiden er meer dan 1500 aanwezigen stampvoetend de oorverdovende ovaties. De avond wordt twee keer zo gedenkwaardig voor de aanwezigen wanneer Herold Gregory, bestuurlijk medewerker van het koor en voormalig [1953-1957] zendingspresident van Oost-Duitsland, naar de microfoon stapt om allen ten afscheid te groeten en aan te kondigen dat het parlement van Duitsland, de Bundestag, enkele minuten daarvoor door stemming heeft beslist om haar kantoren, de Duitse kanselier en zijn kabinet van Bonn naar Berlijn te verhuizen. De reactie is oorverdovend.

- Zaterdag 22 juni, Warschau: Een herhaling van emotionele en geestelijke ervaringen. Hoe moet het zijn geweest om geen vrijheid te hebben gehad! Om 15.30 uur vindt in Warschau de inwijding plaats van het eerste HLD-kerkgebouw dat op Poolse grond gebouwd is. Er wordt door de media veel aandacht besteed aan dit 'godsdienstige initiatief'.

- Maandag 24 juni, Moskou: Het derde 'Music and the Spoken Word'-programma wordt tijdens het concert in het Bolshoi Theater opgenomen op video. Er bevinden zich 2400 mensen in de zaal en op de vijf balkons van deze beroemde zaal. Voor velen is ook dit een avond vol fijne en emotionele momenten, net als bij alle andere concerten in de voormalige Oostbloklanden. Overal lijken de Geest van de Heer en de hoop bijzonder sterk aanwezig te zijn!

De eerste toegift, 'Hospodi Pomolui' (wat betekent 'Heer, wees ons genadig'), een lofzang waarin die zinsnede 77 keer herhaald wordt, lijkt deze avond wel een groot gebed van nationale boetedoening in dit land dat door velen als een symbool van onderdrukking gezien is. De grote, emotionele smeebede van het koor ontroert het hele publiek diep.

Tijdens het staatsbanket dat na het concert gehouden wordt, kondigt de vice-president van de Russische Republiek aan dat op 28 mei, minder dan een maand geleden, deze republiek, de grootste van de Sovjetunie, de kerk officieel erkend heeft. Die erkenning geldt in een republiek die driekwart van de landmassa van de Sovjetunie beslaat en ongeveer 150 miljoen inwoners heeft.

Ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf voegt zich bij het gezelschap, dat vandaag toch al versterkt wordt door honderd man uit Utah, die ge-

St. Petersburgs Philharmonische Hal (rechts) was de lokatie waar het laatste concert werd gegeven van deze toernee door acht landen die het koor gemaakt had. De toernee was betaald uit de opbrengst van de verkoop van muziekopnamen, toegangsbewijzen voor concerten en uit giften.

komen zijn om samen met broeder Jon M. Huntsman de inwijding van een fabriek in Armenië bij te wonen waar beton van hoge kwaliteit geproduceerd zal worden om dakloze Armeniërs onderdak te bieden die in 1988 het slachtoffer zijn geworden van een aardbeving. Uit dank voor de diensten die de kerk de slachtoffers heeft verleend, hebben functionarissen van de Armeense Sovjetrepubliek de kerk een stuk grond gegeven in de stad Yerevan. Ouderling Russell M. Nelson en ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf en ouderling Hans B. Ringger van de Zeventig uiten hun dank voor het geschenk. De grond zal gebruikt worden om een multifunctioneel gebouw te zetten met ruimte voor kantoren van de kerk, een kapel en woningen voor vrijwilligers van de kerk die helpen de Armeniërs op te leiden in het bouwen van huizen.

- Donderdag 27 juni, St. Petersburg: Hoe is het mogelijk dat er steeds weer emotionele, geestelijke en muzikale hoogtepunten volgen! Vanavond waren er zes toegiften voor een juichend, wenend publiek. Voor de tweede keer wil het publiek niet ophouden met klappen totdat het laatste koorlid het toneel verlaten heeft, terwijl het publiek en de koorleden op ontroerende wijze wuivend afscheid van elkaar nemen.

'Geweldig! Geweldig! Geestelijk! Geestelijk! Leningrad is weer gelukkig! Dit is een feestdag!' roept een man in Engels met een sterk Russisch accent. De concerten zijn nu voorbij, maar er is nog één dag over om nieuwe Russische vrienden te bezoeken, waarna er morgen nog ter afsluiting een haardvuuravond zal worden gehouden met koormuziek en getuigenissen van pasgedoopte Russische leden. Ouderling Nelson zegt tegen de koorleden: 'U bent volledig geslaagd in wat wij van u verwacht hebben.' □

Jay M. Todd is hoofdredacteur van de Ensign, een tijdschrift van de kerk.

Toen de leden van het Mormoons Tabernakel-
koor uit Salt Lake City afgelopen jaar een
serie concerten gaven tijdens een toernee
door Midden- en Oost-Europa, straalden ze de
Geest van het evangelie uit en raakten het hart
van vele aanwezigen. De koorleden, zoals de
zuster rechtsboven, kregen ook de kans om hun
getuigenis te geven aan bezoekers van de
concerten en aan voorbijgangers op straat
(zie 'Een toegift van de Geest', blz. 32).

PB/MA 9204DU

92984 120

DUTCH